

Casa în care primim viitorul

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a examinat modul de realizare a programelor de sistematizare teritorială a Sectorului Agricol Ilfov și a județului Giurgiu

Comentariul în paginile 2-3

SISTEMATIZAREA sau dreptul de-a trăi mai bine

Programul amplu de trecere a României la stadiul superior de dezvoltare stabilit de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului are ca o componentă de bază sistematizarea teritoriului și a localităților țării.

Referindu-se la principalele obiective ale acestui proces deosebit de complex, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, menționa în Expunerea cu privire la unele probleme ale conducerii activității economico-sociale, ale muncii ideologice și politico-educative, precum și ale situației internaționale: „Va trebui să adoptăm măsurile și programele necesare de sistematizare și organizare care constituie o necesitate a dezvoltării socialiste, a împlinirii programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Acestea vor asigura reducerea și lichidarea chiar a unor deosebiri esențiale între sate și orașe, o tot mai mare apropiere a condițiilor de viață, de muncă ale satelor de oraș și crearea condițiilor necesare realizării unei societăți omogene a omenilor muncii care au aceeași năzuință, aceleași interese, de a-și făuri o viață liberă, așa cum și-o doresc ei.“

Putem afirma că sistematizarea contribuie în mod esențial la crearea cadrului în care întreaga populație trăiește și muncește, se desfășoară activitatea economică și socială și de aici rezultă importanța care este acordată acestui proces de mare răspundere.

În țara noastră, sistematizarea teritoriului are ca scop dezvoltarea armonioasă a tuturor zonelor și localităților, pe baza valorificării resurselor și a repartizării raționale, echilibrate a forțelor de producție, urmărindu-se o continuă optimizare a raportului dintre potențial și nivelul de dezvoltare, în folosul ridicării nivelului general de viață și civilizație al întregului popor.

În cadrul procesului complex de modernizare a economiei naționale, de dezvoltare în ritm susținut a industriei, agriculturii și celorlalte activități economico-sociale, sistematizarea a contribuit la asigurarea condițiilor de împlinire a ampleror programe de investiție economică, social-culturală și de echipare tehnico-edilitară, care au condus la crearea unei baze productive tot mai puternice în ca-

drul fiecărui județ, în concordanță cu resursele materiale și umane. Pentru exemplificare aș menționa că, în prezent, în fiecare județ s-au dezvoltat cel puțin 12 ramuri din cele 18 în care este clasificată industria. Noile substanțe minerale utile, antrenate în circuitul valorificării, în ultimii 15-20 de ani, au condus la profunde mutații în profilul unor zone și județe, cum sînt: Alba, Gorj, Mhedintii, Suceava, Vilcea.

În corelare cu dezvoltarea economică a zonelor cu bază de materii prime, s-a asigurat consolidarea sistemelor de localități în care s-au creat condiții mai bune de locuire și dotare, cum ar fi sistemele de localități: Motru — Mătăsari — Rovinari (județul Gorj), Berbești — Alunu (județul Vilcea), Baia Mare — Baia Sprie — Căvine (județul Maramures) și altele.

Pe baza experienței acumulate în condițiile specifice țării noastre, a fost elaborată, sub direcția îndrumare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, o concepție proprie de sistematizare a teritoriului și de organizare a rețelei de localități. Pornind de la principiul de bază ce privește perfecționarea rețelei și implicat a sistemelor de localități, principiu pe care îl reprezintă dezvoltarea localităților în raport cu potențialul complex de care dispun (fie el natural, demografic, economic etc.) ca și de condițiile specifice din cadrul fiecărui județ de utilizare cât mai eficientă a acestor resurse, dezvoltarea de perspectivă a categoriilor de localități se propune diferențiat, urmărind cîteva principii generale dintre care aș menționa: creșterea rațională a orașelor mari, printr-o dezvoltare calitativ superioară, ce vizează o eficientă utilizare a fondurilor fixe și o sporire a productivității muncii; dezvoltarea mai accentuată a orașelor mici și mijlocii, pe baza valorificării superioare a potențialului lor economic și demografic; puternica dezvoltare economico-socială a resedintelor de comună și cu prioritate a centrelor urbane agro-industriale, sedii

(Continuare în pag. 13)

arhitect ȘERBAN NĂDEIDE
șef de colectiv la
Centrul de sistematizare al
Institutului de cercetare și
proiectare pentru sistematizare
locuințe și gospodărie
comunală

NOILE PERSPECTIVE ALE ȘCOLII ROMÂNEȘTI

„Odată cu generalizarea învățămîntului de 12 ani — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea din 29 aprilie a.c., —, noii muncitori vor fi absolvenți ai liceului de 12 ani. În același timp trebuie să avem în vedere că un număr tot mai mare de specialități în producție și în alte domenii vor trebuie să fie ocupate de muncitori cu studii superioare. De aceea va trebui să avem în vedere mărirea în mod corespunzător a numărului de studenți și de absolvenți“. Pe această linie se înscriu și cele hotărîte în ședința din 1 iulie a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

În cadrul ședinței, a fost examinat și aprobat Raportul la proiectul de Decret privind repartizarea în producție a absolvenților instituțiilor de învățămînt, cursuri de zi, promoția 1988. Potrivit decretului, anul acesta vor fi repartizați în producție 27 305 absolvenți ai învățămîntului superior, 173 359 absolvenți ai treptei a II-a de liceu, precum și 172 815 absolvenți ai învățămîntului profesional, promoția 1988, în unitățile subordonate ministerelor, celorlalte organe centrale și organelor locale. Această repartizare, după cum s-a subliniat și în ședință, se face potrivit sarcinilor stabilite în acest domeniu de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului, precum și de Congresul Științei și Învățămîntului, în spiritul orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la asigurarea forței de muncă pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare economico-socială

a țării în actualul cincinal și în perspectivă. În acest scop, s-a urmărit satisfacerea cererii de absolvenți din toate ramurile economiei naționale, acordându-se prioritate sectoarelor minier, petrolier, energetic și agricol. S-a apreciat că măsurile de repartizare a tuturor absolvenților constituie încă o dovadă a grijii partidului și statului nostru pentru asigurarea unui loc de muncă corespunzător pentru toți cei care au absolvit o formă sau alta de învățămînt, o expresie a superiorității orînduirii noastre socialiste, puse puternic în evidență de realitățile din unele țări ale lumii în care o mare parte a tineretului sporește rîndurile șomerilor, fiind lipsită de perspectiva unui loc de muncă. Comitetul Politic Executiv, secretarul general al partidului au exprimat încrederea că noile promoții de absolvenți, care intră în producție, își vor consacra întreaga pregătire profesională dobîndită în anii de studii împlinirii în cele mai bune condiții a planului pe acest an și pe întregul cincinal, afirmîndu-se, la locurile lor de muncă unde sînt repartizați, ca oameni de nădejde, constructori vrednici și devotați ai socialismului și comunismului.

Analizîndu-se măsurile pentru generalizarea învățămîntului de 12 ani, tovarășa Elena Ceaușescu, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, a făcut propunerea ca, de regulă, în toate comunele unde există numărul de elevi necesar să funcționeze, pe lângă școlile generale, și treapta I de

liceu. În prezent, în toate comunele funcționează școli generale de 8 ani, iar în peste 2 000 de comune — și treapta I de liceu. S-a stabilit să crească numărul de comune cu treapta I de liceu, astfel încît, toți copiii să urmeze învățămîntul de 10 ani în comuna unde locuiesc sau în cea mai apropiată. De asemenea, în vederea generalizării învățămîntului de 12 ani și avîndu-se în vedere că o parte din copiii de la sate învață în licee și școli profesionale din marile orașe și centre industriale, s-a propus ca, de regulă, în noile centre orășenești agroindustriale să se creeze, în funcție de numărul de elevi, cîteva sute de școli cu treapta a II-a de liceu, care să-i cuprîndă pe toți elevii din raza centrelor agroindustriale respective. Aprobînd aceste propuneri, Comitetul Politic Executiv a hotărît ca ele să fie înscrise în programele de organizare și sistematizare a localităților, de creare a centrelor orășenești și agroindustriale.

Expresie a dezvoltării ascendente a economiei românești, care poate asigura valorificarea în întregime a forței de muncă din țara noastră, măsurile adoptate la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv dovedesc încă o dată grija neabătută a partidului și statului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru pregătirea și afirmarea profesională a tinerii generații, pentru valorificarea capacității creatoare a întregului nostru popor.

ION DUMBRĂVĂ

8617

CASA IN CARE

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a examinat modul de realizare a programelor de sistematizare teritorială a Sectorului Agricol Ilfov și a județului Giurgiu

Sint bine cunoscute preocupările constante ale conducătorului partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de dezvoltare armonioasă, echilibrată a tuturor zonelor țării, de creștere a puterii economice a fiecărei localități, de modernizare a orașelor și comunelor, asigurându-se astfel îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii, ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor. În aceste preocupări se înscrie și recenta vizită de lucru, în cadrul căreia tovarășul Nicolae Ceaușescu a examinat modul cum se realizează programele de sistematizare teritorială a sectorului agricol Ilfov și a județului Giurgiu, precum și planurile de dezvoltare și modernizare a unor comune — Bragadiru, Cornetu, Mihăilești, Balotești și Otopeni — care vor deveni orașe agroindustriale. Vizita a prilejuit o amplă analiză a soluțiilor concrete de dezvoltare în viitor a centrelor agroindustriale și a comunelor, în concordanță cu obiectivele politicii partidului și statului nostru de înflorire a tuturor așezărilor țării, de creștere a puterii lor economice, de apropiere a condițiilor de muncă și de viață ale locuitorilor de la sat de cele ale orașenilor.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, referindu-se la centrele agroindustriale, a subliniat că în cadrul acestora vor funcționa importante unități industriale, unități agricole în ramuri specifice zonei respective, vor fi create unități ale industriei mici, se vor dezvolta serviciile. Totodată, în aceste centre vor fi create unități de învățământ, cultură și ocrotire a sănătății. În afara școlilor generale și a școlilor profesionale, vor funcționa în centre licee având și treapta a II-a, asigurându-se astfel învățământul de 12 ani, iar căminele culturale își vor desfășura activitatea ca centre de cultură și creație „Cintarea României”. În fiecare centru orășenesc agroindustrial vor fi construite spitale cu 100 de paturi, dispunând de maternități și farmacii proprii, precum și alte unități destinate publicului: băi comunale, brutării, piețe agroalimentare, complexe sportive. În centre își va desfășura activitatea și consiliul unic agroindustrial, ca organ politico-economic, de coordonare a întregii activități, care va cuprinde, în medie 4—5 comune. Ținând seama de specificul localităților din apropierea municipiului București, unde în ultimul timp s-au amplasat importante unități industriale de subordonare republicană, la care se adaugă o serie de alte activități stabilite prin programele de dezvoltare și modernizare, aceste localități

vor deveni practic puternice orașe agroindustriale și vor asigura condiții de muncă și de viață similare cu cele de la oraș.

În același timp, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat importanța ce trebuie acordată celorlalte comune, pentru care urmează să se stabilească, potrivit programelor de dezvoltare existente, schițe de sistematizare proprii. În aceste comune urmează să se dezvolte unități industriale, în multe dintre ele funcționând deja asemenea unități, la care se vor adăuga dezvoltări în industria mică, prestările de servicii, vor fi asigurate complexe culturale „Cintarea României”, vor funcționa centre de activitate cultural-artistică și de creație tehnică. În domeniul învățământului, în fiecare comună, pe lângă celelalte școli va funcționa de regulă o școală generală cu prima treaptă de liceu, asigurându-se, prin urmare, învățământul de 10 ani, în concordanță cu cerințele dezvoltării economice și sociale a tuturor localităților. În fiecare comună, vor fi create dispensare cu staționar propriu de circa 10 paturi, baie comună, alte unități sociale, astfel încât să se asigure pe această cale toate condițiile și cerințele pe care le au cetățenii de la oraș. În ceea ce privește condițiile de locuit, s-a stabilit ca în desfășurarea activității de construcții de locuințe, concomitent cu asigurarea numărului de apartamente ce vor fi realizate prin fondul de stat, care trebuie să conducă la stabilitatea tuturor cadrelor în localitățile respective, să se construiască și locuințe prin cooperare, de către cetățeni — firește, conform normelor de sistematizare —, creându-se condiții corespunzătoare de muncă și de viață pentru toți locuitorii din comune.

Mulțumind pentru vizita făcută, factorii de răspundere care au participat la dialog, numeroși cetățeni și-au exprimat adevărată laudă față de politica partidului și statului și s-au angajat să răspundă griii permanente a tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru continuarea îmbunătățirii a condițiilor de muncă și de viață ale tuturor cetățenilor patriei prin realizări tot mai importante în îndeplinirea sarcinilor ce le revin din planul pe acest an și pe întregul cincinal, în îndeplinirea obiectivelor și hotărârilor Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, ale ideilor și orientărilor secretarului general, pentru ridicarea continuă a României pe noi culmi de progres și civilizație.

ION CODRU ■

Ce este centrul agroindustrial?

repere pentru inspirația proiectanților

■ Originală și cuprinzătoare expresie a politicii de dezvoltare armonioasă a tuturor zonelor țării.

— În cadrul centrelor agroindustriale vor funcționa importante unități industriale, unități agricole, în ramuri specifice zonei respective, unități ale industriei mici, se vor dezvolta serviciile.

■ Etapă nouă în ridicarea bunăstării materiale și spirituale, în creșterea calității vieții.

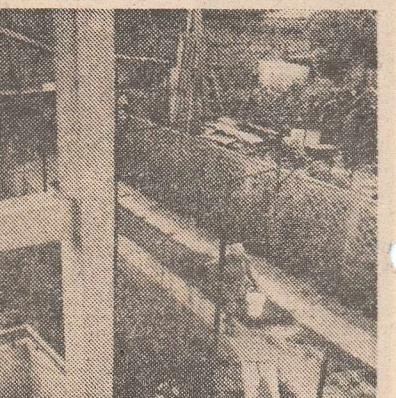
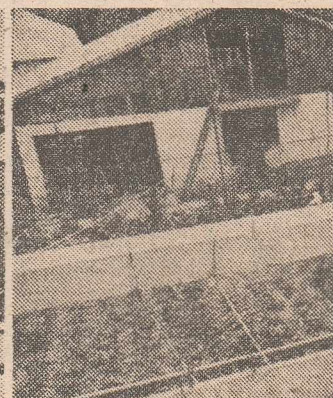
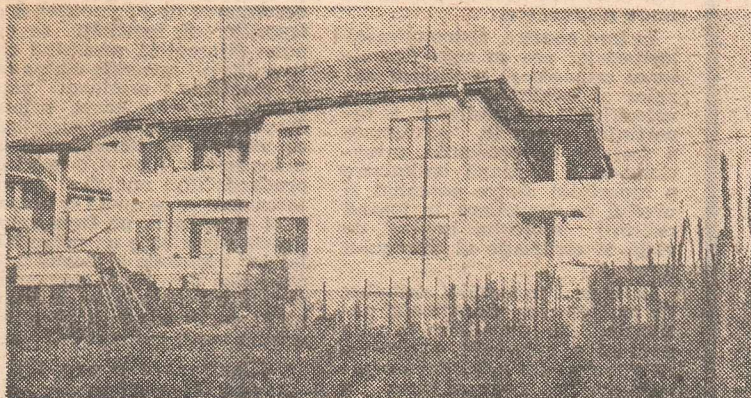
— În cadrul centrelor agroindustriale, vor fi create noi unități de învățământ, cultură și ocrotirea sănătății.

— În afara școlilor generale și a școlilor profesionale, vor funcționa licee având și treapta a doua în vederea generalizării învățământului de 12 clase, centre de cultură și creație „Cintarea României”.

— În fiecare centru orășenesc agroindustrial vor fi construite: spital cu 100 de paturi, dispunând de maternitate și farmacie proprie și alte unități destinate publicului, precum baie comună, brutărie, piață agro-alimentară, complex sportiv.

— Pornindu-se de la specificul și tradițiile fiecărei localități, odată cu asigurarea numărului de apartamente realizate prin fondul de stat, care va conduce la stabilitatea tuturor cadrelor în localitățile respective, conform normelor de sistematizare, se vor construi locuințe și de către cetățeni, prin cooperare, creându-se condiții corespunzătoare de muncă și viață pentru toți locuitorii.

■ În cadrul localităților ridicate la rangul de centru agroindustrial va funcționa consiliul unic agroindustrial de stat și cooperatist ca organism politic-economic de coordonare a întregii activități din cele 4—5 comune pe care, în medie, le va cuprinde.

Cea mai firească întrebare cu putință: cum vă simțiți în noua gospodărie?

În comunele din Sectorul agricol ce înconjoară Capitala, la Otopeni, la Balotești, la Bragadiru, casele vechi și noi respiră în ritmul dintotdeauna al satului, trepidant în căldura toridă a verii în care aproape, în cimp, se desfășoară apriga luptă a țaranului pentru fiecare bob al recoltei coapte.

Pe strada Panselelor din Cornetu se înserează. Ferestrele larg deschise ale caselor noi, adevărate vile cochete cu uși etaj, cu balcoane și grădinițe bordate de flori, primesc răcoarea cimpului. Pe la porți, vecinele își spun noutăți de peste zi; în curți sau balcoane, altele tricotează. Pe floarea Ilie o găsim în grajd, mulgind vaca. Ne îmbie cu lapte cald.

Numai să umplu găleata, ne spune, și vă aduc cite o cană. Ștefan Ilie s-a mutat printre ultimii. „Nu puteam domnule, să vin fără vite. Și vitele, unde să le aduc, că nu era gata gospodăria anexă. Așa că întâi am terminat-o, am umplut și podul cu fin, apoi am adus vacile. Trei, da una are vițel, o să fete curind, așa că o să am patru. Rasă bună, Holstein. Trebuie să le îngrijești, e adevărat, da te și răsplătesc!”

La Buda, acolo, unde acum se desfășoară amenajarea complexă a riului Argeș și realizarea Canalului București — Dunăre, au avut casă mare, frumoasă, făcută gospodărește, pentru doi copii care n-au de gând să plece la oraș că „nici

băiatului, nici fetei nu le-au plăcut fiarele, au prins drag de vite, ca și noi, și au ales zootehnia”. Băiatul a terminat liceul agricol, acum e militar, fata a terminat anul întâi la același liceu. Au primit două apartamente spațioase, cu cite trei camere. Fata stă cu părinții, la etaj, băiatul, cu bunica, la parter. O să se însoare și el, o să aibă copii, tot împreună or să rămână, așa cum și-au dorit.

Familia lui Ilie Ștefan și Vasile Tudor au fost dintotdeauna vecine și prietene. Nu s-au despărțit nici acum. Familia Tudor locuiește în celelalte două apartamente ale casei, cele două camere. Grădina Tudorilor, frumoasă și ordonată ca

pentru o expoziție e mărginită de gladiole albe și trandafiri. În spatele ei, cotețele păsărilor și ale porcilor strălucesc și ele de curățenie.

Mai sint destule de făcut. De pildă, problema umbrei. Trebuie sădii niște pomi, ce casă e aia care nu are citiva pomi în jur, așa că Gheorghe Tudose le promite citiva gutui din curtea sa. „Tot gutui o să iau și eu cu mine când m-oi muta, ca și voi, în casă nouă, cu etaj”. Apoi, vița de vie e încă mică, până s-o ridica bolta mai trece vreme. Și cu deputatul Mihai Gheorghe trebuie să mai vorbească, să-i ajute în problema canalizării și în cea a pavării străzii, că are ea nume frumos, de floare, dar trebuie muncă

multă, gospodărească, pină să i se potrivească.

Primăria Elena Zamfir dă binețe tuturor. Mai notează, din mers, citeva probleme. Nu e nevoie de protocol, de înscriere la audiențe, oamenii o cunosc, îi cunoaște și ea foarte bine pe fiecare, „le știu și casele vechi, la repartiție am ținut cont și de condițiile avute înainte, și de dorința de a rămâne aproape de părinți, de frați, de prieteni. N-a fost ușor, uneori a fost chiar foarte greu, dar a meritat. Cinci sute de familii mutate în case noi și-au regăsit rapid rosturile, trăiesc din nou, în ritmul dintotdeauna al satului.

ROXANA P. MANOLESCU ■
Fotografii de MIRCEA HUDEC

PRIMIM VIITORUL

Sectorul Agricol Ilfov cunoaște din plin trepidația sistematizării. E vorba de teritoriul din jurul Bucureștiului care a intrat într-o rezonanță naturală, am spune, cu puternicul ritm de înnoire urbană și arhitecturală pe care îl trăiește Capitala. Concretizând, este vorba de startul spre o nouă viață pe care l-au luat sau îl vor lua pe rând cele 38 de comune ale acestei zone. Particularizând și mai mult, este vorba de edificarea unui alt mediu de civilizație socială în care trăiesc deja din 1986 — 208 familii, din 1987 — alte 3 400 și din acest an, încă 12 000, cifrele respective fiind ale apartamentelor nou construite și ocupate de foștii sau noii, de fapt aceiași țărani. În sfârșit, ajungând chiar în centrul problemei, este vorba de trăirile la scara unu pe unu, de sentimentele și starea de spirit, de gândurile și preocupările fiecăruia din acești oameni, puși în situația „să rupă” cu un mod de viață pe care l-au moștenit de la generațiile trecute și să facă un salt spre alt mod de viață, cerut de generațiile viitorului. În ce constă acest salt? Care-i sint resorturile și care finalitatea? Ce investiții, materiale dar și sufletești, de gândire vizionară dar și de răspundere a prezentului cere această reconstrucție din temelii a satului românesc? Și în ce punct se sudează opțiunea politică spre această amplă operă de prefacere socială cu așteptările omenesti de mai bine, mai frumos, mai civilizată ale fiecăruia dintre locuitorii satelor noastre actuale? Iată câteva întrebări pe care n-avem de ce le ocoli și care-și găsesc răspunsuri nicăieri în altă parte decât în noile realități, concrete și tot mai cuprinzătoare, ale vieții satelor noastre. Aducerea într-o lumină adevărată a acestor noi realități este o datorie de onoare și o obligație de conștiință față de viața părinților noștri, de trecutul străbunilor noștri, de acești stilpi ai țării care au fost și rămân țărani. Paginile de față se vor asemăna proiecte necesare, într-o lumină necesară a unor transformări, cum vom vedea, la fel de necesare.

Reconstrucția satului românesc nu este și nu poate fi interpretată ca un simplu act administrativ, de schimbare a domiciliului unor oameni dintr-un loc în altul. Reconstrucția satului românesc este expresia practică a unei opțiuni politice fundamentale a partidului nostru, care, încă de la Congresul al IX-lea, lansând o istorică sfidare la adresa subdezvoltării și rămânării în urmă, prefigura direcțiile și obiectivele ridicării arii pe noi culmi de progres și civilizație. Or, civilizația țării este sinteza vieții civilizate a localităților și oamenilor ei.

Am reluat aceste idei într-un dialog în mers prin noile cartiere sătești cu tovarășul Viorel Vizureanu, prim-secretar al Comitetului de partid al Sectorului Agricol Ilfov. „Sistematizarea satelor trebuie înțeleasă în contextul larg social, în ceea ce aduce dinspre viitor și nu în ce lasă spre trecut, în tendințele pe care le promovează și în semnificațiile pe care le are pe fondul progresului general al societății noastre. Satul, ca unitate și entitate socială de bază, trebuie să țină calenta cu acest progres — nu poate fi lăsat „în afara” operei de edificare a unei societăți multilateral dezvoltate. Aș face o altă remarcă, mult mai concretă, și anume că, odată cu mutarea în noile locuințe, vor interveni niste mutații în gândirea oamenilor, în obiceiurile și obișnuințele, în deprinderile și chiar tabieturile lor. Inclusiv în modul cum vor trăi, de pildă, să-și aranjeze lucrurile în casă și să folosească utilitățile noilor locuințe. Vor intra în alte relații de conviețuire socială, de comportament în colectiv, vor trebui să se apropie, să se sprijine între ei, să comunice și să se manifeste într-o ambianță dominată de prezența specifică a opiniei publice. Toate acestea trimit, foarte precis și foarte concret, la un anumit nivel de conștiință, la ceea ce numim omul nou. Or, noi ne propunem să formăm acest om nou, dar ne puteam propune aceasta numai la oraș? Sistematizarea satelor este una din căile prin care făurim această matrice civilizatorie în care trăsăturile fundamentale ale omului nou sint provocate, sint stimulate, sint valitate în consens cu fizionomia generală a constructorilor societății noastre socialiste. Din această perspectivă, recenta vizită de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu în sectorul nostru a prilejuit clarificări de excepțională importanță privind noul tip de așezare rurală, reperele sociale și economice pe care trebuie să le conțină această matrice a civilizației socialiste”.

Se poate vorbi de o „matrice civilizatorie” pentru că, din punct de vedere arhitectonic și edilitar, ea chiar există. Trecearea de la principiul la practică a presupus și presupune inevitabilă etapă a proiectului: sistematizăm, dar cum? Răspunsul l-au dat specialiștii, arhitectul Ștefan Datcu, coordonator de investiții în cadrul institutului specializat, reafirmându-mi un lucru elementar, de domeniul evidentei: „Utilitățile sociale care determină apropierea satului de nivelul de civilizație al orașului nu pot fi introduse într-o structură edilitară rarefiată sau tentaculară; alternativa este concentrarea, comasarea. Odată stabilit acest principiu, intervi-

ne un altul, la fel de important, și anume: conceperea spațiilor după aceeași legislație ca în mediul urban”. Adică? „Adică, spus foarte simplu, sufrageria, dormitorul, baia, înălțimea camerelor și celelalte dimensiuni sint la fel pentru un apartament de la sat ca și pentru cel de la oraș. Lucrul este mai important decât pare, avind în vedere o observație ce ține de echitate, dacă vreți: orice om, indiferent de mediul în care lucrează, are aceleași necesități generale, deci confortul locuințelor trebuie să satisfacă toată populația, și de la sat și de la

noilor proiecte s-a avut în vedere, după cum ne spuneau ing. Dan Anastasiu, director tehnic al institutului, și arh. Traian Popescu, tot complexul de factori ce acționează într-o zonă, trecindu-se într-o ordine a concretizării, prin următoarele faze: studiu teritorial, schița localității, detaliu de sistematizare și proiecte de execuție. Din această grilă au rezultat trei categorii de proiecte: pentru centre C.U.A.S.C. cu șanse de transformare în oraș, pentru centre comunale și pentru sate aparținătoare. „Această nuanțare, îmi explică Traian Popescu, reprezintă un pas în plus și este mult mai adecvată realității, în sensul că este normal ca un sediu de consiliu agro-industrial să aibă o dotare suplimentară prin care să poliarizeze celelalte localități din respectivelui consiliu. În acest spirit și analizând recent la fața locului modul în care se desfășoară sistematizarea localităților din Sectorul Agricol Ilfov, tovarășul Nicolae Ceaușescu a formulat orientări de valoare deosebită pentru munca noastră și a organelor locale de partid și de stat, dar și de o mare valoare principială, pentru că a definit complexul de dotări care să împlinescă modernă configurație a noilor orașe agro-industriale.” Astfel, s-a stabilit că la Bragadiru, de pildă, care este un astfel de centru C.U.A.S.C., se vor construi un spital cu 100 de locuri, baie comună, dispensar, farmacie, casă de nașteri, liceu cu profil adecvat specificului economic al zonei. Numai din simpla lor lectură rezultă că respectivele instituții vor da viață

matizării: pământul și confortul.

Ca o consecință — nu ca premisă — a încheierii sistematizării celor 38 de comune din Sectorul Agricol Ilfov, jumătate din suprafața locuibilă în prezent va fi redată agriculturii. Mult sau puțin — fiecare „nou” metru pătrat care va produce grâne este binevenit. De unde „provine” acest pământ, e limpede. Important este că, în comune, va fi de lucrat mai mult pământ. Și mai important: acest pământ va fi lucrat tot de oamenii comunei. Deci s-ar putea spune nu că se produce o „dezrădăcinare” a țaranului, ci o mai puternică „înrădăcinare” a lui la treburile agricole. O atestă câteva elemente: faptul că fiecare familie dispune de cîte o parcelă de grădină; faptul că au fost prevăzute acele anexe gospodărești (pentru animale, păsări și acareturi); faptul că membrii cooperativelor beneficiază de loturi ajutător stabilit prin statut; și, în sfârșit, dar nu în ultimul rând, că nimeni nu-i poate schimba statutul de țăran cooperator celui care s-a mutat de la curte la „bloc”, din moment ce el tot asta face, muncește pământul. Numai că de acum îl muncește avind alte condiții de viață: cetățeanul rămîne cu aceleași drepturi și cu aceleași îndatoriri, dar pe altă platformă a nivelului de viață.

„Acum, nu este nici un secret că o parte dintre cei care au primit locuință nouă aveau, poate, grădină mult mai mare decât cei 250 m.p. prevăzuți de lege. Tot conform legii, continuă tovarășul Vizureanu, pe această suprafață suplimentară

nind sistemul «vagon» — camere adăugate una în prelungirea alteia”. Și chiar dacă mai sint și situații inverse, problema e aceeași: a adaptării la condițiile de locuit în regim urban. Aici intervine, mai întîi, un reflex al locatarului: să curgă apa, să funcționeze caloriferul, să fie canalizare. Sint așa desule locuințe din cele construite pînă acum. Dar nu toate. La majoritatea, apa se procură la fel ca înainte, căldura se face la fel ca înainte, baia se face la fel ca înainte, grupurile sanitare sint la fel ca la curte. Numai că, dacă la curte, poate nu erau fîntini în apropiere, acum sint, forate special; dacă nu toți aveau sobe de teracotă — acum acestea sint în fiecare apartament; dacă mulți locuiau în cosmelli, acum dispun de apartamente bine împărțite și în condiții egale cu cei care au avut, poate, cîte 10—15 camere „la curte”. Și sub acest aspect, echitatea este o problemă cu determinatii cit se poate de concrete. Desigur, s-a mai întimplat ca la Bragadiru cei care au făcut o fîntină să pună turburi de fier, nu de ciment, și apa a devenit repede nepotabilă — dar pentru asta trebuie să răspundă cel care a greșit; desigur, nu peste tot sobele de teracotă sint impecabil făcute — pentru că sobăritul este o artă nu tocmai la îndemina tuturor, dar fiecare își poate refăce o sobă. Desigur, mai toți tînjesc acum după apă în baie, uitînd repede de albia lăsată în curte — și e firesc să fie așa. Vrem să spunem prin toate acestea că „sistematizarea” este cuvîntul ce acoperă o realitate diversă, complexă și nu de puține ori delicată. Sistematizarea este un proces, și nu un dat, este ceva în mișcare, în reglare, în adaptare, și nu o stare incremenită de lucruri la stadiul de început. Înșuși dialogul permanent al secretarului general al partidului cu cetățenii, cu locuitorii satelor, cu specialiștii sugerează elocvent preocuparea de a se găsi soluții optime de urbanizare a localităților rurale.

Reconfortantă mi s-a părut starea de spirit a lui Ștefan Ilie din Cornetu. E adevărat, el se ocupă de „cauciucărie” — confecționarea, printr-o cooperativă, a unor garnituri de cauciuc. La Buda avea o casă impunătoare. A trebuit să vină „la patru camere”. Dar cu o condiție: să fie lăsat să-și facă o anexă pentru două vaci, doi porci și nu mai știu cîte găini. N-a dramatizat nici-o secundă: a luat, practic, totul de la capăt, fiind în continuare țăranul cu umor și de neclintit în ale lui. Am întîlnit mulți asemenea oameni care au înțeles ce se așteaptă de la ei în condițiile în care pot să facă din noile gospodării, adevărate gospodării.

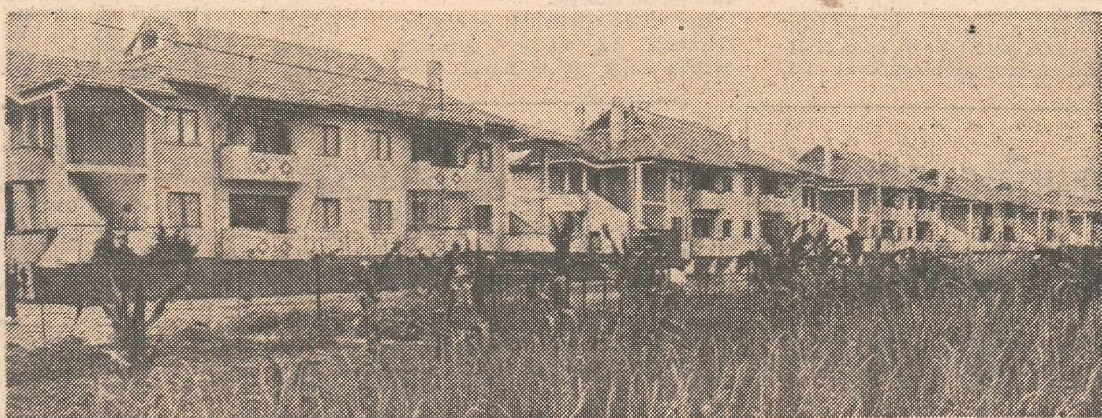
Procesul sistematizării este abia la început — și sint desule lucruri pe care le antrenează și care sint imposibil de prevăzut. De pildă, problema evacuării gunoului menajer. Trebuie să intre în atenția edililor? Trebuie. Sau, cum s-a relevat cu prilejul recentei vizite de lucru a secretarului general al partidului, la Otopeni, viitor oraș agro-industrial, se omisese amenajarea unor baze sportive — evident, mai mult decît necesare. Deci „sistematizarea” nu se încheie odată cu mutarea în noile locuințe; am spune că abia atunci începe — prin efortul de bună-credință al fiecăruia de a-și transforma casa după viața pe care o doarește și nu viața după casa pe care o avea. Exemplele din fotoreportajul alăturat sint edificatoare în această privință.

Tot în acest orizont al problematicei pe care o ridică sistematizarea s-a mai ivit „un detaliu” deloc neglijabil: presiunea unităților constructoare de a executa acel tip de lucrări care, desigur, le sint cele mai rentabile. Concret, „constructori” care ridicarea înălțimii edificiilor și trecerea de la șarpantă la terasă — ambele doleanțe fiind împotriva tradiției locuințelor rurale. Să sperăm că „proiectantul” va rezista unor asemenea solicitări; chiar dacă, deocamdată, „constructori” preferă astfel de lucrări. Din această cauză multe zone sistematizate sint deocamdată incomplete, cuprinzînd, în unele cazuri, doar ce-a fost rentabil pentru „constructor” să construiască.

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

Imbold pentru pași mai apăsători spre noua civilizație rurală

dialog cu cei care au beneficiat nemijlocit de concluziile analizei la fața locului

oras, cam în același mod”.

Mă reîntorc la problema concentrării spațiilor: după ce criteriul s-a făcut și se face? Caracterul de nouitate al acestei teme ample care este sistematizarea rurală i-a determinat pe arhitecți să apeleze, mai întîi, la criteriile aflate la îndemînă, și anume la specificul socio-profesional al zonei. De pildă, la Bragadiru, localitate industrial-agrară, au predominat casele P+2 și P+3, cu instalații de canalizare, de apă, electrică, telefonică, chiar și încălzire centrală, pentru fiecare apartament prevăzută de lege, 250 m.p. de apartament, de fapt, 1000 m.p. pentru fiecare astfel de casuță ce are patru apartamente. În plus, la aceste P+1 au fost prevăzute anexe gospodărești, pe diferite variante — mai pe românește, grajduri pentru vite, cotețe pentru păsări și, deasupra, finar pentru adăpostirea nutrețurilor.

Declanșate, în 1986, după acest criteriu socio-profesional, noile locuințe aveau să fie, de la un timp, subordonate altor criterii, mai nuanțate, mai adecvate la specificul zonelor și la tendințele le evoluție urbană ale fiecărei localități. În realizarea

de oraș Bragadirului — lumea nemaitrebuind să meargă, una-două, la București să se interneze în spital, să-și cumpere medicamente, să nască sau să-și facă studiile de liceu. Corespunzător, copiii din comune nu vor mai trebui să meargă pentru treapta întîi de liceu (clasele IX—X) la Bragadiru ori București, din moment ce aceste clase vor fi înființate chiar în școlile fiecărei comuni.

Această gradare sat-comună-centru agro-industrial exprimă în mod real necesitățile ca și posibilitățile de dezvoltare ale fiecărei localități rurale, prevăzînd în fiecare caz instituțiile necesare, la dimensiunea și profilul adecvat. De pildă, la Otopeni se vor face o Casă de sănătate și un centru pentru specialități de panificație, dar așa ceva nu era necesar în vreo altă comună mai mică. După cum necesare în fiecare comună sint brutăriile — și acestea se vor face (acum sint doar 13, față de 38, cite trebuie să fie). Avînd fiecare comună brutăria ei, se va mai potoli și căratul piinii de la oraș spre sat, ca să nu mai spunem că membrii cooperativelor își vor putea lucra loco cerealele pe care le primesc în urma normelor convenționale efectuate.

Preluînd un termen din proiectare — nu putem ocoli „două detalii” din problematica siste-

primeau plan de producție, dar asta nu împiedica scurgeri importante de produse ca și o cultivare arbitrară a pământului. Sistematizarea atrage cu sine ordine și echitate în folosirea acestei averi naționale care este pământul. Unii aveau pământ mai gras, alții mai sărac, unii lîngă apă, alții lîngă pădure — se înțelege că sursele și nivelurile de venituri erau diferite. Redîndu-i fiecăruia pământ conform legii — unei legi care se întemeiază pe principii fundamentale ale societății noastre socialiste — se restabilește o poziție egală a tuturor față de acest fundamental mijloc de producție. Pe de altă parte, pământul „adunat” din tot felul de parcele izolate prin curți și grădini va fi folosit acum în interesul colectiv, fiind cultivat uniform și adecvat unui plan de producție alcătuit în funcție de necesități; cultivat, repet, tot de oamenii comunei, că n-are cine altcineva”.

Și în privința confortului situația de la care s-a plecat este eterogenă. Arhitectul Traian Popescu îmi spunea cu seninătate că „nu mi-ar părea rău după vreo casă demolată la Bragadiru. Majoritatea lor aveau pereți subțiri, fără eficiență termică, unele erau chiar din paie, n-aveau izolații corespunzătoare. Spațiile nu erau organizate funcțional, predomi-

Echipa de conducere de la **Întreprinderea de geamuri Tirnăveni** este nouă. Numirea ei a fost necesară, mi-a precizat secretarul cu probleme economice al Comitetului Județean Mureș al P.C.R., datorită incapacității fostei conduceri de a rezolva problemele vitale ale întreprinderii, în locul cărora se instauraseră stăruirile disputate în care erau antrenați fostul director și fostul inginer șef. Așadar, un director tinăr, o ingineră șefă și mai tinără, oameni din întreprindere, a căror „mină” se văzuse și înainte de numire, împreună cu secretarul de partid, și ceilalți oameni din conducere au fost puși în situația să demonstreze repede (și în numai un an și jumătate lucrurile s-au schimbat mult, așa cum se va vedea) cât de defectuos era stilul de muncă al fostei conduceri, care transferase propriul eșec în rezultatele generale ale unității.

Inginera șefă fiind în delegație, să vadă cu proprii ochi niște materiale ce urmau să vină în întreprindere, am început dialogul cu economistul Panfil Mărginean, directorul întreprinderii. Convins că ideea de conducere cea mai fertilă este însăși permeabilitatea la ideile altora, că fiind, în primul rând, un filtru de idei, cadrul de conducere trebuie să știe să algoritmizeze, să optimizeze, să organizeze eficient ideile valoroase, conducătorul unității tirnăvene mi-a declarat, de la început, că, deși, ca economist, este „omul hirtilor”, nu iubeste burocrăția. Fundamentală rămâne producția, trebuie să obții o producție de calitate, trebuie să produci eficient. Profilul de fabricație al întreprinderii permite și chiar solicită exercitarea inventivității economice și ingineresti. Se produc geamuri trase (aici e ponderea, 85—90 la sută merg la export), geamuri laminate (10 la sută la export), sticlărie de ambalaj și oglinzi (cu care se realizează și export indirect) și, mai nou, de la începutul acestui an, ceramică de menaj. Timpul nu-ți permite să aștepți, așa că în două luni s-au și trimis peste hotare mostre de la acest ultim produs, că se vor realiza, în consecință, contracte la export pentru anul viitor. Tot pentru anul viitor, se au în vedere și contractele cu furnizorii. Compartimentul de specialitate acționează de pe acum în acest sens și chiar și delegația inginerului sefe privește acoperirea cu contracte.

Fără să-mi fi propus neapărat, discuția s-a fixat pe neapărată realizării prevederilor ca-

drului legal recent precizat privind aprovizionarea și livrarea prin contracte. Era și acesta, în fond, un domeniu, chiar unul cu calitățile „pietrei de încercare”, pentru a urmări modul în care activitatea de conducere a întreprinderii se afirmă ea însăși ca un factor de eficiență.

Opinia economistului Mărginean era fermă: cadrul legislativ care reglementează contractele este profund stimulativ și este menit să conducă la îmbunătățirea relațiilor economice. El va scoate la iveală anumite carențe, eliminând anumite distorsiuni în aprecierea calității cadrelor, dar creează posibilitatea ca, într-adevăr, cei mai buni să-și poată arăta calitățile, eliminând deci confuzia care se mai face uneori între descurcări și competenți. Pentru că temeliile unei activități economice sănătoase trebuie așezate pe știință.

Nimeni nu are dreptul să afirme că o lege nu e bună numai pentru că n-o înțelege. Este necesar să înțelegi o lege, să pricepi și chiar să crezi un mecanism concret pentru apli-

TEZELE ȘI ORIENTĂRILE TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

un puternic impuls energiilor creatoare ale întregii națiuni

mult. La atelierul nr. 1 din secția geamuri trase, până în mai 1987, situația era grea; unii nu se fereau să-i spună dezastruoasă. Oamenii nu-și realizau nici planul, nu-și luau nici retribuția. Înainte nu vrea nimeni să lucreze la acest atelier, acum nu mai vrea nimeni să plece. Și nu doar din cauza retribuției care „concurează” la primul loc pe întreprindere. S-a produs ceva și în planul mentalității: oamenii se obișnuiseră să nu ciștițe, credeau că nu se poate și altfel. Sigur, ei vroiau să ciștițe mai mult

ori. Fuseseră invitați tot felul de specialiști din alte unități. Cei din întreprindere nu prea „aveau rind” la utilaje. Actualul director lucra la O.P.M.P. și a solicitat în C.O.M. să se renunțe la ideea de a plăti 2—3 și chiar 4 oameni pentru un post (nu se realizau nici productivitatea, nici retribuția). A fost nevoie de o activitate chiar științifică. Toată mașina a fost trecută pe fișe tehnice, s-a studiat influența fiecărui factor, s-au identificat defecțiunile ale pieselor sau ale organizării. Nici de la acest loc de muncă nu

teau. Directorul cere, prin dictafon, situația de la cele șase mașini, datele la zi, adică la oră și secundă. Le aud și eu: mașina 1 — geam de 2 mm pentru R.F.G., mașina 2 — geam de 3 mm pentru Anglia, mașina 3 — de 2 mm pentru R.F.G., mașina 4 — de 3 mm pentru Anglia, mașina 5 — de 3 mm pentru Cipru, mașina 6 — de 2 mm pentru Franța. Aflu că sint zile cind 60—80 la sută din utilaje „trag” numai de 2 mm. Și imensele camioane ale firmelor din vest „trag” la porțile întreprinderii.

Contează mult pregătirea economică a unui cadru de conducere, a unui inginer? Il întreb pe director. E esențială, cum esențială e pentru un economist să cunoască tehnologia, mi se răspunde. Și să știe să valorifice superior puterea oamenilor. Aceasta e adevărata și singura putere pe care trebuie să ți-o dea conducerea. Acolo unde se lucrează, unde se produce, acolo unde se organizează și se conduce nemijlocit un proces economic este adevărata putere. Adică puterea întreprinderii, a organismului economic de producție. Iată câteva nume ale celor puternici cu adevărat subinginerii Dumitru Hancu, Eugen Șerban, șefi de secție, Teodor Liberg, șeful atelierului 2 de la geamuri trase, maestrul principal Gheorghe Hălmăciu, maestrul Martin Finta și Dumitru Baciu... Să nu cumva să nu scrieți de Ioan Chețan, secretarul de partid. Căci conducere de la el am cam învățat și învățăm toți. Multe dintre cele făcute aici, inclusiv noi, noua conducere, i se datorează. Și dezbătul de obișnuințe a pornit tot de la comitetul nostru de partid. Acum, o să facem o analiză cu contractele. Și în biroul de partid și în B.E.C.O.M. Nu ca să apreciem utilitatea legii și să ne luăm angajamente. Ci ca să cîntărim soluțiile, să ne definim opțiunile. Anul economic 1989 a început.

CONSTANTIN DUMITRU ■

SĂ GÎNDEȘTI FIECARE CIFRĂ, SĂ-I DAI VIAȚĂ

care ei. Nici un director, cât de bun ar fi, nu poate rezolva problemele complexe ridicate de aplicarea unei legi, dacă nu „vede algoritmic”. Au existat, și poate mai există, rezerve, rețineri (multe provenite tocmai dintr-o inexactă înțelegere) și în legătură cu actele normative privind retribuirea în acord global sau exportul. La Tirnăveni, în 1987 s-a produs pentru export cit în doi ani și jumătate. Toată lumea ia retribuția, unii chiar 130 la sută. Sigur că n-a fost ușor. Retribuția se ia pentru că producția s-a realizat, pentru că au fost găsiți beneficiari și pentru că produsele s-au livrat fără refuzuri de calitate. Nu e greu să vrei bani mai mulți. E chiar foarte ușor. Greu e să înțelegi că pentru bani mai mulți trebuie să muncești într-un anumit fel, de regulă altfel decît cum știai și nu să muncești neapărat mai

dar lucrînd tot cum lucrau. Au trebuit să înțeleagă, că, în actualul sistem de retribuire, nimeni nu plătește efortul steril, că numai eficiența aduce bani. Înainte la atelierul 1 se țineau și ședințele C.O.M. Acum nu prea mai e nevoie de ședințe în acest sector. C.O.M.-ul și-a mutat „sediul” în alte sectoare, acolo unde mai sint probleme. Soluțiile se discută, se dezbate, uneori aprins, contradictoriu. Nu există, însă, „veto”, negația goală nu are ce căuta, ci numai opoziția ideii la idee. Sigur că înving ideile cele mai bune, pentru că nu ne putem permite să ne menajăm orgoliile. Între obișnuințele pe care a trebuit să le schimbăm a fost și aceea de a avea pe rind dreptate sau în funcție de funcție.

Dar să urmărim alt exemplu. Oamenii fugeau de borcane, făceau chiar pe bolnavii, une-

mai vrea acum să mai plece nimeni. La început, oamenii priveau mirați afișele mari puse pe mașini în care se scria concret condițiile pentru obținerea premiului de 6.000 lei aprobat în C.O.M.: cite mii de bucăți, consumul specific etc. S-a găsit, desigur, muncitorul care a avut și curajul și competența să urmeze îndemnul afișului. A ciștițat în luna respectivă 9.000 lei. I-a ciștițat în temeiul prevederilor legale privind retribuția în acord global, să fie clar. N-a mai fost nevoie de alte afișe. Cele mai convingătoare au fost statele de plată. Dar să revenim la geamuri trase, unde și obișnuința de a fabrica numai geamuri de 4 mm (care se sparg mai greu, se fac mai ușor, dar nu se vind la fel de eficient) a trebuit să fie înfrîntă. Ani în șir, aici nu se puteau „trage” geamuri de 2 mm. Pur și simplu, nu se pu-

În interesul oamenilor muncii

În ședința din 1 iulie a.c., prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, Consiliul de Stat a examinat și ratificat Acordul dintre Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Republicii Islamice Mauritania privind promovarea și garantarea reciprocă a investițiilor, semnat la Nouakchott la 14 martie 1988.

A fost discutat și aprobat Raportul cu privire la realizarea Programului cuprinzînd analizele efectuate, din însărcinarea Consiliului de Stat, de către comisiile permanente ale Marii Adunări Naționale în 1987 în diferite sectoare de activitate. În cadrul ședinței, tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat să se perfecționeze activitatea de analiză și control a comisiilor permanente ale Marii Adunări Naționale, urmînd ca analizele efectuate de acestea, din însărcinarea Consiliului de Stat, asupra activității organelor administrației de stat și a celorlalte organe ale statului să fie examinate de către comisiile constituite pe domenii și ramuri de activitate, conduse de un vicepreședinte al Consiliului de Stat, și care să raporteze Consiliului de Stat asupra constatărilor făcute și a măsurilor luate pentru respectarea și aplicarea neabătută a hotărîrilor de partid și a legilor țării în întreaga viață economică și socială, pentru întărirea permanentă a ordinii și disciplinei și instaurarea unui înalt spirit de răspundere în toate domeniile. A fost examinat și aprobat Programul privind analizele ce vor fi efectuate în 1988, din însărcinarea Consiliului de Stat, de către comisiile permanente ale Marii

Adunări Naționale cu privire la modul în care organele de stat îndeplinesc politica partidului și asigură aplicarea legii în diferite sectoare. Au fost, de asemenea, examinate și aprobate Darea de Seamă privind activitatea în 1987 a Tribunalului Suprem și Raportul privind activitatea desfășurată în 1987 de organele Procuraturii Republicii Socialiste România.

În aceeași ședință, Consiliul de Stat a dezbătut și aprobat Raportul Comisiei pentru analiza activității de soluționare, a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii adresate Consiliului de Stat în 1987 și Raportul cu privire la rezolvarea propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii adresate Consiliului de Miniștri, ministerelor, celorlalte organe centrale ale administrației de stat în 1987. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut să se aducă îmbunătățiri reglementărilor actuale privind activitatea de examinare și rezolvare a scrisorilor oamenilor muncii, astfel încît să se asigure o verificare nemijlocită și temeinică a acestora de către organele centrale și locale ale administrației de stat de specialitate, de către organele de justiție și procuratură, comisiile de judecată din unități, pentru a se evita unele situații cînd sesizările erau verificate doar de către cei reclamați. În acest sens, urmează să se îmbunătățească și activitatea Comisiei pentru analiza propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii de pe lîngă Consiliul de Stat.

P. NICOARĂ ■

1 din 120

Sediul brigăzii nr. 4 pare o casă de vacanță ridicată de un om nu prea chelțuit și care a ținut ca dincolo de elementele prefabricate ale construcției să compună un peisaj rustic în stare să potolească orice tensiune nervoasă. Prispă casei e umbrită de-o boltă de viță iar în fața acesteia se întind războaie de flori și pomi fructiferi. Mai departe, la marginea lanurilor de griu întinse cit cuprinzi cu ochii, aproape de linia orizontului se zărește pădurea Zăvestreni. E dimineață, ora 8, și razele soarelui ajuns deasupra pădurii aceleia de stejari bătrîni își fac loc prin frunzișuri și în încăperile sediului brigăzii cad pe coloane de cifre, pe rapoartele celor ce au lucrat azi-noapte în schimbul trei.

Aici, la brigada nr. 4, chiar dacă sediul ei e atît de bine îngrijit și gospodărit încît pare o casușă de odihnă, e limpede însă că nimeni nu-și îndreaptă atenția spre peisaje bucolice și că un telefon care anunță nisip la o sondă, bîndoaară, e în stare să spargă liniștea în tîndări. Pentru că inginerul Florentin Zănea a reușit să facă din funcționarea ca de ceasornic a fiecărei sonde prima datorie a lui și-a celor 120 de oameni din cadrul brigăzii pe care o conduce. Desigur, faptul acesta poate să pară elementar. E ca și cum ai spune că la o mașină trebuie să se învîrtă toate cele patru roți, nu doar trei. Însă asta nu înseamnă că este puțin important cînd lucrurile se petrec chiar așa, iar nu altfel. „Din toamnă anului 1986 și pînă acum, spune inginerul Florentin Zănea, producția zilnică a schelei Videle, de care aparține și brigada 4, a crescut cu 300 de tone, ceea ce nu s-a înregistrat în nici o altă schelă din țară. Iar ca să obținem acest spor de producție ne-am bazat aproape numai pe sondele vechi și foarte puțin pe intrarea în exploatare a unor sonde noi”.

O vibrație ușoară, în ritmul bătăii unei inimi, se simte aici, la sediul brigăzii, un trenur abia perceptibil al frunzișului răcoros de lîngă prispă casei și al meselor dinăuntru. În apropiere se află o stație de cîteva zeci de compresoare care funcționează zi și noapte. Aerul sub presiune e trimis în adînc, la 750-800 de metri, în stratul sarmatian, unde oxigenul întretine arderea mocnită și, desigur, permanent ținută sub control, care fluidizează țefelul viscos și-l face mai ușor de extras. Această metodă modernă de extracție, mai productivă, s-a generalizat de cîteva ani încoace pe teritoriul brigăzii a 4-a, care a ajuns să numere 45 de sonde de combustie și 170

sonde de reacție. Și poate că nu întîmplător i s-a dat să răspundă de această brigadă chiar lui Florentin Zănea. Ei fiind, în orice caz, unul dintre oamenii care niciodată nu s-au grăbit cu vorba înainte de a se grăbi cu fapta.

Are 35 de ani și chiar dacă este bucareștean get-beget, adică din părinți bucareșteni, felul lui de-a fi, mai reținut, i-ar contrazice dureros pe cei gata să confunde literatura cu viața și să-i creadă pe bucareșteni amatori oricînd și pe te miri ce de-a toca vorbele mărunț. După absolvirea facultății a lucrat la Videle, 7 ani, într-o secție de „probe producție și reparații capitale”. Acolo, la „P.P.R.C.”, zice el, a învățat sondăria adevărată și la lecțiile aspre ale acestei învățături i-au fost dascăli trei maiștri: Marin Marin, Pătrașcu Soare, Gheorghe Ioniță. Pentru ei, meseria nu însemna doar un mijloc de-a obține un cîștig lunar ci și plăcerea unei munci și multumirea sufletească lesne de înțeles a celui care știe că o muncă nu mai are, pentru el, secrete. Numai astfel o meserie, oricît de grea ar fi, își dezvoltă și frumusețile ei. De patru ani încoace, mărturisește Florentin Zănea, a încercat să-l facă să gîndească așa pe cit mai mulți dintre cei 120 de oameni ai săi. În această privință, desigur, a fost nevoie ca el să fie ajutat în primul rînd de adjuncții de șef de brigadă, Ion Cezar, Tănase Daie și Constantin Neagu, care sint și răspunzători de cite un schimb de lucru. Și adevărul este că Florentin Zănea s-a văzuit obligat, uneori, să întrebă: „Ce ai de gînd cu copiii tăi?”. Cînd o sondă a fost reparată astfel încît rezultatele ei erau mai slabe decît cele de dinaintea reparației, întrebarea de mai sus a fost rostită pe un ton ceva mai apăsător. Dar altfel, zice el, „nu am luptat brutal cu oamenii”. Pe acești oameni el îi consideră, în general, conștiincioși și vrednici. Și trebuie să înțelegem că o anume putere de convingere și de sugestie asupra lor vor fi avut și zilele de muncă ale inginerului Florentin Zănea, zile care se întind cit tîne lumina soarelui și sint petrecute, bineînțeles, mai mult la gura sondei. Seara, la cîmînul de nefamiliști din Videle, adoarme de obicei ca atunci cînd, în armată, venea de la un marș lung. Și numai într-o zi de duminică, o dată la două săptămîni, merge să-și vadă familia.

Omul acesta, hotărît lucru, își iubeste meseria într-un fel pătîmas și deloc zgômotos. Dar își iubeste meseria pentru că a ajuns s-o știe foarte bine, desigur. Și nu este un erou, în nici un caz, spune el. Însă cunoscîndu-l, ai putea zice: cit vom avea oameni ca el, vom ști și de ce avem o sondă pe stema țării.

D. CONȘTĂNTINESCU ■

TEZELE ȘI ORIENTĂRILE TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

**un puternic impuls energiilor
creatoare ale întregii națiuni**

Oameni care își fac autocritica se văd adesea. Nu la fel de des se vede ceva în urma autocriticii lor. Uneori se vede doar că au fost vorbe goale. Pentru care — e adevărat — lumea noastră atît de tehnicizată n-a inventat încă un detector. De altfel, nici chiar critica, făcută oricum și mai ales de ochii lumii, nu înseamnă altceva. Secretarul general al partidului, în recenta **Expunere cu privire la unele probleme ale conducerii activității economico-sociale, ale muncii ideologice și politico-educative, precum și ale situației internaționale**, preciza: „Numai critica și autocritica nu sînt suficiente! Fără îndoială, critica și autocritica constituie factori importanți în conducerea democratică, în perfecționarea sistemului de conducere; dar autocritica are valoare numai atunci cînd din ea s-au tras concluziile respective și se acționează pentru înlăturarea lipsurilor și într-adevăr se constată că s-au înlăturat lipsurile...”. Ideea de autocritică se salvează însă prin aceia care o iau în serios. Ca de atîtea alte ori, soluția firescului o dau cei ce pun suflet. Dintre aceștia apar cei care practică un fel de autocritică fără cuvinte. Ca un desen ce nu mai are nevoie de explicație. Autocritica prin fapte este, fără intenție poate, și o replică la autocritica prin vorbe. Iată cîteva fapte ale unor asemenea oameni din Giurgiu. „Datorită ritmului în care se construiesc apartamente, la noi, pentru a se acoperi cit mai repede cererea mare de locuințe, au început să se aglomereze probleme nerezolvate. De un anumit gen. În fața oamenilor se aflau, deopotrivă, primăria și constructorul. Pentru că acesta din urmă rămînea dator an de an — și restanțele se încăreau ca un bulgăre în rostogolire — cu lucrări de sistematizare ce includeau zonele adiacente blocurilor noi, alei, parcaje, platforme gospodărești, locuri de joacă pentru copii, spații verzi. În cadrul legal, au fost repartizați pe astfel de zone cetățenii care aveau de efectuat contribuția în muncă. De unde constructorul se plîngea că nu are suficiență forță de muncă, primăria a adus tocmai forța de muncă necesară. Cu unelele primărie. Mii de oameni. Constructorul n-a mai trebuit decît să dea materialele necesare. Atît. Cu care, oricum, era dator. Au fost terminate ansamblurile 1 D și 2 D (pe dreapta arterei care intră în oraș venind de la București). În 2 D se află Asociația nr. 24 care a chemat la întrecere toate celelalte asociații

de locatari din Giurgiu, unde jumătate din populație locuiește în blocuri. Totul a început în toamna trecută. Și continuă. În anul viitor, vrem să-i ajungem din urmă pe constructori. În 1987 am mobilizat 17 000 de oameni la această acțiune, iar în primele 5 luni din acest an 10 000. (Ion Pismac, primvicepreședinte al comitetului executiv al consiliului popular municipal).

În aceeași ordine morală putem așeza și soluția găsită de cîteva întreprinderi din oraș pentru a-i ajuta pe muncitorii lor să se mute mai degrabă în casă nouă. Viitorii locatari își

mai mare. „Dacă mai facem încă 30-40 de apartamente anul acesta, cu ce ne mai repartizează primăria, rezolvăm cazurile cele mai urgente de pe lista noastră de priorități”, zice tovarășul Ion Alexe.

Șantierul naval este a treia întreprindere din Giurgiu care cooperează în felul acesta cu antrepriza de construcții în beneficiul propriilor muncitori. Prima a fost Întreprinderea pentru construcții de mașini și utilaje grele. După ei s-au luat cei de la Întreprinderea textilă „Dunăreana”. Anul trecut colectivele de la I.C.M.U.C. și de la Dunăreana, și-au făcut fiecare

cel mai bun muncitor. Ne sfătuiam. Oricît de multe știa unul singur dintre noi, laolaltă știam incomparabil mai mult. Asa am reușit multe. De pildă rectificări de vilbrochene. Lucru care nu se mai făcuse niciodată la noi. Și să mai adăugăm încă un amănunt, dintre atîtea alte asemenea amănunte care probează același fel de a gândi al lui Ion Alexe. „Nu de mult, m-a oprit tovarășul Stan Bone, directorul Navrom să-mi spună: «Măi Alexe, tu știi că soluția ta!-» O „banalitate”. Lui Ion Alexe, aproape că nu-i mai face nici o impresie. A găsit modalitatea de a face la Galași niște pistoane mai bune — durată, viață mai lungă — decît cele care se importau. Idei ale lui au stat de multe ori la temelia asimilării unor piese importante.

Sau, iată, alt exemplu de autocritică tăcută. Fără vorbe. Prin fapte. La Întreprinderea pentru construcții de mașini și

ritățile. Ei bine, nu ajungea. Pînă cînd n-a fost și acest adaos de inteligență proprie și de ambiție a muncitorilor noștri. Cînd am început producția fluentă, n-au mai fost interuperi. Și nu a existat nici un refuz. Toate acele agregate lucrează, de mult, prin lume, la destinațiile unde erau așteptate”. Inginerul șef cu pregătirea fabricației, omul care dăduse proiectele și tehnologiile, care lansase comanda în fabricație, el a ales un colectiv de specialiști cărora le-a stabilit sarcini concrete. Și-a amintit că are un coleg mare specialist în sectoare calde la I.M.G.B.: pe unul l-a trimis acolo. Altul a plecat la „1 Mai” Ploiești, și așa mai departe, la alte fabrici din țară, institute de cercetări și de proiectări. Ca să se întoarcă stăpînind fiecare cite o parte din ansamblul de cunoștințe și de pricepere ce era necesar. „Acum mai pleacă doar niște vilbrochene la „1 Mai” Ploiești, fiindcă numai ei au o mașină de rectificat arbori cotiți de asemenea dimensiuni. În curînd vom avea aici și această mașină. Avem alte comenzi de agregate. Astfel de produse ies și vor ieși în continuare pe poarta noastră. În vechea situație, la fiecare agregat se depășeau cheltuielile de producție cu aproape 200 000 de lei; acum ne încadrăm”. La toată această operație „autocritică” au mai contribuit în mod esențial inginerii: Davila Drăghici, Nicolae Sandescu și Dumitru Caraiman. Răspunderea la cuțit a avut-o directorul adjunct tehnic Nicolae Sin. El a coordonat tot, împreună cu Marin Pavel, președintele C.O.M. și cu Lucian Iliescu, directorul unității. „Fiecare aveam în primire cite o serie. O urmăream pînă la ultimul detaliu, și pînă în clipa plecării, de fapt, pînă cînd trecea granița”. Nu este nici o exagerare. Pentru că, la nevoie — și a existat și un asemenea caz —, dacă se spargea un geam, cineva pleca de la Giurgiu cu geamul acela și îl înlocuia înainte ca vagonul cu încărcătura respectivă să treacă granița spre beneficiar. Iar, pentru că am amintit de graniță, să spunem că există întotdeauna un hotar de trecut în mintea, în comportamentul oamenilor, ca ei să opteze pentru autocritica prin fapte. Și este o probă de maturitate, de demnitate, de responsabilitate, de competență trecerea acestui hotar. Pentru a nu rămîne în falsă și păgubitoare (de fapt descalificanta) liniște a lui „o să mai fiu criticat, o să îmi mai recunosc greșelile, o să îmi mai iau niște angajamente și cu asta totul s-a terminat!”, cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, referindu-se la unele fenomene negative.

Realitatea este, credem, că specia celor care își fac autocritica prin fapte, nu prin vorbe e în creștere. Aici, lângă Dunăre, sînt în sensibilă scădere cotele altor ape: scad valorile celor ce preferau autocritica în vorbe. Incolo, bine. Pace la mal.

DORIN GHERGHINESCU ■

AUTOCRITICA ÎN FAPTE

construiesc singuri blocurile. Constructorul consacrat asigură doar asistența tehnică. Formațiile de executanți au conducători dintre ei. Lucrează după orele de serviciu. În trei schimburi. Pe cei de la Șantierul naval i-am găsit în zona Negru Vodă (5 D1), la blocul 202, unde lucrau sub supravegherea maistrului Stelea Mitroi și a inginerului Constantin Zamfir din brigada 1 a antreprizei locale de construcții. Subinginerul Ionel Mihai are 31 de ani, o fetiță de 7 luni și este înscris la 2 camere. Inginerul Remus Rotaru, 26 de ani, cu două fete, așteaptă apartament de 3 camere. Sudorul Vasile Radu, 25 de ani, un singur copil, va primi apartament cu 2 camere. Instalatorul Florian Coșoi, 32 de ani, 3 copii, la fel ca macaragiul Petre Trifu care are 2 copii, vor primi cite un apartament de 3 camere. În ziua în care am stat de vorbă cu ei aproape terminaseră cele 51 de apartamente (scările I, J, și K din blocul amintit) pe care, împreună cu colegii lor, viitorii beneficiari, s-au angajat să le realizeze și de care s-au apucat în aprilie. Tovarășul Ion Alexe, președintele sindicatului din Șantierul naval ne spune că după terminarea acestor apartamente, un alt grup de muncitori vor începe să lucreze la alt bloc. În aceeași formulă de cooperare cu constructorul. Care este și el bucuros, fiindcă execută mai repede un volum de muncă

cite 30 de apartamente.

Cele prezentate nu sînt singurele lucruri care arată că, în acest (oraș dunărean cu totul, nu doar prin întreprinderea textilă), ieșirea dintr-o situație dificilă se produce cu mai mult folos și mai multă grabă atunci cînd autocritica nu rămîne la sau pur și simplu nu se folosește de vorbe: preferă faptele! Iar aceasta se întîmplă cel mai adesea în interiorul întreprinderilor, în viața profesională a muncitorilor, mai puțin cunoscută dincolo de incinta fabricii. De pildă, Ion Alexe de la Șantierul naval, cel de care a fost vorba mai sus, este nu numai președintele sindicatului și unul din cei mai vechi și mai buni șefi de ateliere, dar și un om căruiă toată viața i-a plăcut să pună mina și să facă o îmbunătățire, dacă vedea că e necesară și posibilă, nu doar să constate acea necesitate și să reflecteze sonor prin sedințe, recunoscînd autocritic: „Și noi, tovarăși, chiar și eu!, puteam face mai mult în această privință etc. etc.” Lui i-a plăcut mereu să zică, așa cum ne-a zis și nouă: „Nu poți să aștepti neapărat ca proiectantul să facă totul pentru perfecțiunea unui prototip. Mai trebuie să te ajuti și singur”. Ceea ce a și făcut o viață întreagă. De cite ori a fost cazul. Și a fost. De nenumărate ori. „Cînd s-au ivit probleme mari și grele, am chemat pe

utilaje grele. (Unitatea produce instalații de foraj geologic și structural; mai nou chiar instalații de foraj pentru puturi de apă.) Ei bine, în 1987, erau de făcut, pentru niște beneficiari externi, o seamă de agregate de cimentare și fisurare tip A.C.F. 700 (Șapte sute de atmosfere!) Cu pretenția, din partea beneficiarului, ca instalațiile respective să poată funcționa perfect la minus 40 de grade Celsius. „Luni de zile — ne spune Marin Pavel, președintele C.O.M. — am făcut și refăcut probe de materiale, ca să reziste la această temperatură. E drept că economia țării noastre ne-a pus la îndemînă materiale excelente, dar tot drept este că și noi a trebuit să contribuim cu capetele noastre.” Diverse tratamente termice se făceau în alte uzine din țară. Materialele se plimbau de nu știu cite ori între Giurgiu și alte orașe, uneori mergînd și întorcîndu-se de mai multe ori în aceeași întreprindere pentru operații între care se intercalau altele ce se făceau „acasă”, adică la giurgiuveni. Pînă la urmă, cadrele tehnice de aici au găsit soluții ca să facă singuri majoritatea acestor tratamente. Cu toate urmările: economii, dar și un spor de calitate în final, cum ne asigură Marin Pavel. Ca să nu mai vorbim de timp, de durată, de productivitate (influențată direct!), de programul de fabricație, care inițial nu se putea respecta și care a devenit rezonabil. „Era producție de export. Avea de partea ei toate prio-

Maistrul Vasile Ursu, ca unul dintre cei mai vechi oameni din uzină, își amintește cu precizie că, exact cu 15 ani în urmă, deci, în iunie 1973, la Tulcea se producea prima șarjă de alumina calcinată. Momentul, festiv, încununînd munca celor care duseră aici, în Dealul Taberei, în proxima vecinătate a unui alt colos industrial — Combinatul metalurgic Tulcea, o mîndrie de uzină, cum nu mai era alta în România, momentul acela deci, s-a consumat repede fiindcă, în zilele, lunile și anii următori n-au prea avut motive de satisfacție profesională, muncitorească.

Instalațiile se defectau destul de repede, consumul de materie primă era mare așa încît, atingerea parametrilor proiectați devenise o „fata morgana”. În bilanțul economic al județului Întreprinderea de alumina Tulcea devenise o unitate „problemă”, cu restanțe „prezizibile”... în îndeplinirea planului lunar la producția fizică. În fiecare primăvară, în uzină veneau diverși specialiști, ori chiar comisi întregi, pentru a pune odată și odată lucrurile pe făgașul normal, dar...

Mai mult, au fost chiar și unii sceptici care au încercat să demonstreze „adevărul” că „reală capacitate a uzinei este de fapt mai mică decît cea pro-

iectată”. Concluzia ce se impunea în acest caz era destul de străvezie: cum să ceri de la cineva mai mult decît poate da?!

Și totuși... — Da, și totuși — continuă secretarul comitetului de partid al uzinei, maistrul Vasile Ursu, cu o rigoare a datelor pe care le consideră evenimente primordiale — abia în martie

cel mai capabili ai întreprinderii, Corneliu Munteanu, în funcția de director.

De atunci și pînă în prezent toți oamenii muncii din uzină și-au luat integral retributia, lună de lună, ba chiar și cu depășiri între 3 și 27 la sută. Desigur, această schimbare radicală nu se poate explica fără a aminti și de tehnologiile noi, de căutările in-

de alumina în faza de descompunere, introducîndu-se agitarea mecanică, ceea ce a avut ca efect direct creșterea randamentului de extracție a substanței utile. S-au generalizat schimbările de căldură „teavă-n teavă”, mult mai eficiente. Și încă cite altele...

— Dar oamenii?

— Oamenii, cum vă spuneam, au adoptat noua menta-

lucru, și influența pe care a avut-o stilul de muncă al conducerii de partid și administrative a întreprinderii în raporturile cu oamenii muncii. Am optat pentru unul direct, operativ și dinamic. Întîlnirile noastre lunare, săptămînale sau zilnice cu toți cei răspunzători de anumite puncte de pe fluxurile producției se soldează cu tot atîtea soluții și rezolvări imediate, concrete, a unor impedimente, a unor „locuri înguste” sau lipsuri.

Pot să vă informez că la ora actuală sintem cu toți indicatorii economici îndepliniți și depășiți, înregistrăm un spor de producție fizică de 3300 tone alumina calcinată, precum și însemnate economii: 600 tone bauxită, 110 tone leșie de sodă, 125 tone corpuri de măcinare.

„La ora cînd plecam, pe frontispiciul Întreprinderii de alumina din Tulcea se așeza „Ordinul Muncii” clasa întîi, înaltă distincție acordată recent colectivului pentru rezultatele din anul precedent. „Aveți grijă cum îl așezați — erau preveniți cei cărora le revenise această cinste. Ceva mai la stînga, fiindcă acolo trebuie să încapă și celelalte ordine și titluri de „Erou al Muncii Socialiste” pe care sintem hotărîți să le luăm nu peste mult timp!”

CONSTANTIN ISMAILEANU ■

După muncă și răsplată

1987 s-au întrezărit primele semne certe ale unui real salt calitativ și cantitativ al producției, iar în mai, același an, întreprinderea noastră a atins pentru prima dată parametrii proiectați. După 14 ani de la inaugurare. Era ca și cum ne-am fi născut a doua oară!

— Fabrica era aceeași, dotările nu se schimbaseră. Poate oamenii... — Nu, în general și oamenii erau aceiași; ceea ce se schimbă era mentalitatea lor, organizarea nouă a muncii și mobilizarea totală a colectivului în interesul producției. Iar toate acestea surveniseră odată cu numirea unuia din inginerii

cununate de succes ale specialiștilor noștri, de eforturile stăruitoare ale tuturor de a obține mai mult, cu consumuri mai mici. Numai în ultima vreme, s-a definitivat tehnologia prelucrării în paralel a mai multor sorturi de bauxită (circa 17—18) — materie primă principală pentru producerea aluminei calcinate. S-au găsit soluții optime de prelucrare a oricărui sortiment, fie că provine din Guineea sau Grecia.

S-au modernizat instalațiile de măcinare și leșiere, prin schimbarea soluțiilor la sistemul de încălzire. Am realizat o instalație de răcire a soluției

lităte a lui „se poate”, au devenit mai conștienți că de calitatea muncii lor depinde nu numai marca; de prestigiu, a aluminiului produs la Slatina. Ci însuși ciștigul pe care îl duc acasă. Au venit și au cerut singuri să-și ridice calificarea profesională, au început să gîndească mai economic și mai eficient, în folosul producției. Al lor, deci!

Avem o bună stabilitate a forței de muncă; jumătate din muncitorii noștri o reprezintă comunistii, iar media de vîrstă este sub 30 de ani. Aș dori să subliniez la urmă, dar să credeți că o fac în ordinea importanței pe care o acord acestui

Măsuri care atestă valoarea și consecvența unui principiu

Muncind mai bine, trăim mai bine

Bucuria

care ne obligă

Lucrez în una din cele mai moderne și tinere secții de producție a combinatului de fibre, celuloză și hirtie din Dej, o secție modernă, cu o tehnologie avansată, cu oameni pricepuți și harnici care se mîndresc că o parte din munca lor este apreciată și dincolo de granițele țării. Pentru a putea realiza aceste produse de calitate este nevoie de o pregătire profesională temeinică, de pasiune și competență. Cei mai mulți oameni ai muncii sînt tineri și totdeauna și-au făcut din realizarea sarcinilor de plan o datorie de onoare, un mod de a fi și de a se exprima prin muncă. Recentele măsuri de sporire a retribuției au declanșat în rândurile tinerilor, ca ale tuturor oamenilor muncii din secție un sentiment de entuziasm, de mîndrie patriotică. Munca și strădaniile lor au fost răsplătite. Ca și în alte prilejuri, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a îndreptat atenția spre tinăra generație, spre posibilitățile ei de afirmare și spre nivelul ei de trai. Noi n-am cunoscut privațiunile din anii grei ai vieții clasei muncitoare a poporului și înțelegem noile măsuri ca pe o formă de manifestare a grijii părintești manifestată de conducerea partidului și statului, de tovarășul Nicolae Ceaușescu personal pentru ca tinăra generație să crească în liniște, să se formeze la cele mai înalte școli ale muncii și creației, să poată da totul pentru înflorirea personalității fiecăruia și prin aceasta, pentru înflorirea patriei noastre socialiste. Noi tinerii vom intra între primii în eșaloanele majorărilor de retribuție. Răspundem acestei măsuri generoase cu angajamentul de a fi tot primii în întrecerea socialistă, în activitatea de fiecare zi de realizare a sarcinilor de plan, spre a dovedi că am înțeles în profunzime și cu răspundere această enormă bucurie care ne obligă.

ADELA CRISTINA ROTARU,
secretar U.T.C. secția Filare I
Combinatul de fibre, celuloză
și hirtie Dej

Prefaceri în

toate domeniile

Sînt unul dintre sutele de mii de pensionari care vor beneficia de noua măsură de majorare a pensiilor. Primim această nouă dovadă a grijii de care se bucură în România socialistă generația noastră, a celor care am fost primii în țară care și-au dăruit întreaga capacitate creatoare construirii societății noi, socialiste, cu bucurie și adîncă recunoștință față de partid, față de secretarul său general, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu. M-am pensionat în anul 1985, după patruzeci de ani de muncă în întreprinderea de confecții din Oradea. Ca șef al serviciului producție al acestei întreprinderi am participat direct la vastul efort de modernizare a producției, de ridicare a produselor întreprinderii, a noi cote calitative, de natură să le asigure competitivitate și pe piețele externe. Colegii mei mai tineri continuă să-și desfășoare activitatea în întreprindere impresionată și ei de noua lege care le asigură mărirea retribuțiilor.

Beneficiem, astfel, tineri și vîrstnici deopotrivă, de înțeleaptă politică a partidului, de faptul că avem, în prezent o economie viguroasă, aptă să asigure un nivel de trai tot mai ridicat.

TIBERIU MICAȘ,
pensionar, Oradea

a ne exprima cea mai fierbinte adevărată față de întreaga politică internă și externă a partidului și statului nostru, așa cum a fost din nou în mod strălucit prezentată de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și să-l asigurăm că vom acționa cu fermitate și devotament pentru a îndeplini exemplar și în orice condiții toate sarcinile pe care ni le va trasa, că măsurile de majorare a retribuțiilor vor fi însoțite în fiecare secție de muncă mai bine organizată și mai bine îndeplinită, de o contribuție mai mare a fiecărui om la creșterea avuției naționale, la întărirea patriei noastre scumpe, Republica Socialistă România.

CONSTANTIN MAGHERU,
maistru principal specialist
prelucrător la întreprinderea
de țevi „Republica”

Răspunsul

nostru

În deplin consens cu întregul popor, noi oamenii muncii de la Centrul de cercetări pentru fibre chimice din Săvinești își exprimăm cele mai calde și vii mulțumiri pentru recentele hotărâri cu privire la majorarea retribuțiilor și a pensiilor oamenilor muncii, pentru aceste măsuri care reflectă grija permanentă a partidului și statului nostru, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu de a spori mereu nivelul de trai material și spiritual al oamenilor muncii. Spun material și spiritual pentru că iată, la puțin timp după adoptarea hotărârilor referitoare la creșterea retribuțiilor și pensiilor, Comitetul Politic Executiv a hotărît, noi măsuți pentru devenirea și afirmarea școlii românești, ca și construirea Centrului Național pentru cultură și creație „Cîntarea României”, județele, orașele și comunele patriei urmînd să beneficieze din plin de existența acestor centre. Într-un interval atît de scurt, două măsuri care privesc veniturile tuturor oamenilor muncii dar și posibilități sporite de a-și lărgi orizontul spiritual.

Noi, oamenii muncii de la Centrul de cercetări pentru fibre chimice din Săvinești, centru care beneficiază de prețioasele indicații și cercetări în acest domeniu, realizate pe parcursul unei strălucite activități științifice de tovarășă Elena Ceaușescu, sîntem hotărîți să răspundem acestor generoase măsuri cu noi fapte de muncă și spirit revoluționar, cu noi rezultate în vederea realizării la timp a sarcinilor de plan. Recentele măsuri de creștere a retribuțiilor și pensiilor ne-au găsit în plină activitate de pregătire a unui nou tip de fibră sintetică, de o ridicată valoare economică, produsă prin tehnologie de vîrf. La această oră accesibilă doar specialiștilor din alte trei țări ale lumii. Eu și cei 26 de oameni din colectivul meu de la stația pilot ne angajăm să nu precupețim nici un efort în activitatea noastră, să obținem produse de calitate superioară, care să fie pe măsura prestigului școlii românești de chimie, pe măsura dezvoltării acestei industrii în țara noastră. Asigurăm conducerea partidului, pe secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu că ne vom face datoria și că vom fi exacti în realizarea sarcinilor de plan. Adică de la noi vor pleca spre țară și spre partenerii externi produse de înalt nivel. Este modul nostru prin care răspundem unei măsuri generoase, de mare ecou și importanță pentru viața oamenilor muncii din toată țara.

MIHAI CIUNTU,
maistru,
Centrul de cercetări
pentru fibre chimice Săvinești

cunoștință. Cum să nu ne bucurăm, cînd noua măsură ne asigură creșterea nivelului de trai, nouă și familiilor noastre, dîndu-ne, încă o dată, certitudinea că trăim într-o țară a cărei conducere a știut să ne călăuzească pe drumul progresului și bunăstării, că avem o economie puternică, viguroasă în cadrul căreia munca noastră e prețuită la adevărata ei valoare? Cum să nu ne bucurăm cînd perspectiva anilor de pensie, departe de a constitui o problemă îngrijorătoare, ca acum o jumătate de secol, se confundă acum cu certitudinea unei vieți frumoase, lipsite de griji.

Eu sînt electrician, membru al biroului comitetului de partid al întreprinderii și îmbin, în întreaga mea activitate, munca în secție, ca specialist, cu cea politico-ideologică. Sîntem o organizație puternică pentru că fiecare membru de partid înțelege să-și facă datoria la modul exemplar, știut fiind că izvorul nesecat al prosperității este munca, munca pasionată, dăruită, înțeleasă ca cea mai înaltă datorie patriotică.

Nouă și convingătoare dovadă a aplicării consecvențe a principiilor eticii și echității socialiste nouă creștere cu 10 la sută a retribuției medii nominale, accentul pus pe sporirea mai accentuată a retribuțiilor medii nominale, accentul pus pe sporirea mai accentuată a retribuțiilor mici, stabilirea raportului între retribuția minimă și cea maximă de 1 la 4,70 sînt măsuri de natură să ne mobilizeze, să ne angajeze și mai puternic în procesul revoluționar de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate. Ne angajăm să acționăm cu și mai mult elan, cu și mai multă pasiune revoluționară, pentru transpunerea în viață a programelor naționale prioritare, în cadrul cărora realizăm mașini unelte și agregate pentru industriile de automobile, petrolieră, metalurgică. Ne angajăm să ne intensificăm eforturile de înlocuire a importului prin produse proprii, demonstrîndu-se astfel capacitatea creatoare. Acționînd în acest spirit, eu și tovarășii mei de muncă vom răspunde, noi doveză a înaltului umanism pe care se bazează concepția și acțiunea tovarășului Nicolae Ceaușescu, mobilizîndu-ne toate energiile în lupta pentru o nouă calitate, pentru ridicarea muncii noastre la cote superioare de eficiență și competitivitate.

ION ALBULESCU,
electrician,
întreprinderea de mașini unelte
și agregate București

Ferm hotărîți

Izvorite din inițiativa secretarului general al partidului, măsurile, consacrate de legi, privind majorarea retribuțiilor și a pensiilor demonstrează grija pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu o poartă poporului, vieții poporului. Mulțumindu-i din adîncul inimii, noi, toți oamenii muncii de la întreprinderea de țevi „Republica” dorim să-l asigurăm pe tovarășul secretar general Nicolae Ceaușescu, încă o dată, că înțelegem bine adevărul pe care l-a subliniat cu toată claritatea că bunăstarea nu ne-o aduce nimeni, de nicăieri, că noi trebuie să muncim cît mai mult și cît mai bine, să îndeplinim în cele mai bune condiții, cu eficiență tot mai ridicată, planul în fiecare zi, în fiecare lună, pe întregul an și pe tot cîncinulul. Sîntem ferm hotărîți să răspundem grijii partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu față de noi, față de bunăstarea noastră, prin rezultate superioare în muncă, prin traducerea neabătută în viață a tuturor programelor adoptate de conducerea partidului și, în mod deosebit, a măsurilor care privesc creșterea productivității muncii și reducerea cheltuielilor materiale ca factori de bază care să asigure sursele necesare creșterii avuției naționale.

Folosim și acest prilej pentru

Din inimă

Recent adoptatele legi privind majorarea retribuțiilor și a pensiilor au umplut de bucurie inimile tuturor oamenilor muncii din țara noastră. Gîndurile noastre, ale muncitorilor din România, se îndreaptă cu recunoștință spre partid și în special către tovarășul Nicolae Ceaușescu, inițiatorul construirii socialismului cu poporul pentru popor.

Aceste măsuri — care se integrează armonios în ansamblul preocupărilor secretarului general al partidului, pentru transpunerea în viață a Programului partidului, a hotărîrilor Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului — au o adîncă și multiplă semnificație politică și economico-socială, dovedind, cu puterea faptelor, adevărul luminos că întreaga activitate eroică pe care o desfășoară, cu genială clarviziune în fruntea partidului și a țării, a asigurat și asigură, chiar și în condițiile contradictorii în care evoluează lumea de azi, dezvoltarea și modernizarea continuă a economiei naționale, creînd astfel condițiile necesare pentru ridicarea neîntrepută a nivelului de bunăstare și civilizație al întregului popor.

Îmi îndeplinesc o supremă datorie de conștiință aducîndu-i și cu acest prilej tovarășului Nicolae Ceaușescu un fierbinte și respectuos omagiu, mulțumindu-i din adîncul inimii, alături de toți muncitorii de la I.T.B., de întregul popor, pentru luminosul destin pe care l-a asigurat României socialiste, pentru grija părintească pe care ne-o poartă, pentru viața luminoasă și fericită pe care a croit-o tuturor oamenilor muncii din patria noastră.

GHEORGHE VADUVA,
manipulant de tramvai la I.T.B.
(marca 10 268)

Dovadă

a înaltului

umanism

Noua Lege cu privire la majorarea retribuțiilor personalului muncitor ca și Legea privind majorarea pensiilor, elaborate la inițiativa și sub îndrumarea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au fost primite de toți oamenii muncii din marea întreprindere bucureșteană de mașini unelte și agregate, cu deosebită satisfacție și înaltă re-

Prinos

de fapte

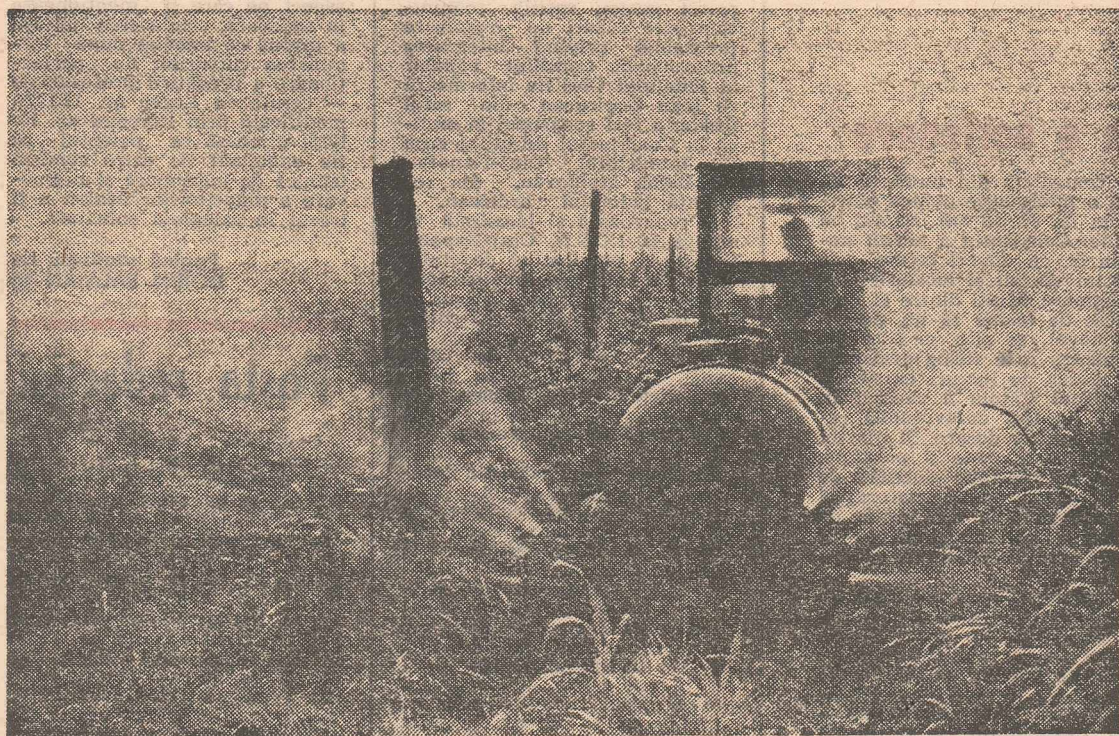
Am marea şansă de a munci într-un colectiv de excepție, într-o întreprindere unică în țară, recunoscută în întreaga lume pentru varietatea și calitatea produselor sale. Căci „1 Mai” Ploiești este a doua mare exportatoare și a treia mare producătoare de utilaj petrolier din lume.

Complexitatea deosebită a acestor utilaje, realizarea lor la cel mai înalt nivel al tehnicii mondiale impun — așa cum ne-a arătat în repetate rânduri tovarășul Nicolae Ceaușescu — un efort continuu de perfecționare a pregătirii profesionale a celor 17 000 de oameni ai muncii din întreprindere, din care mai mult de jumătate sînt tineri. Înțelegînd sensul major al indicațiilor secretarului general al partidului, dintre aceștia o mare parte sînt studenți la cursurile serale ale facultăților Institutului de petrol și gaze, mulți alții sînt deja absolvenți. Actualele măsuri prin care, la nivelul anului 1990, se asigură oamenilor muncii din România venituri suplimentare de peste 29 miliarde lei constituie un stimul deosebit pentru amplificarea eforturilor tinerilor noștri, pentru angajarea lor creatoare în realizarea unor importante sporuri de producție, realizate în condițiile creșterii productivității muncii, a economiei de materii prime și materiale, a îmbunătățirii continue a calității produselor. Sîntem profund recunoscători partidului, secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru noua dovadă a grijii sale statornice pentru tinăra generație. Dacă avem în vedere că în comparație cu creșterea cu zece la sută a retribuției nominale nete, la nivelul întregului personal muncitor, oamenii muncii cu retribuții mai mici, printre care majoritatea sînt tineri aflați în primii ani de muncă, vor beneficia de sporuri mult superioare, mergînd pînă la 33 la sută, astfel încît retribuția minimă să ajungă la 2 000 lei, vom realiza la adevărata ei valoare, importanța acestui nou act de politică socială, acestei expresii a înaltului umanism și democratism al orînduirii noastre socialiste.

Vom răspunde acestei noi măsuri, prin care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, materializează prin grijă și dragoste credința sa în tinăra generație pe care o numește viitorul însuși al națiunii, cu tot patosul tineretii noastre revoluționare, neprecupețind nici un efort.

Subîng. **GHEORGHE PETRE,**
secretarul comitetului U.T.C.
din întreprinderea „1 Mai”
Ploiești

Recolta – cît mai grabnic în hambare!

Griul e atotputernic, dar nimeni nu uită de celelalte

Cea de-a doua lună a verii a debutat cu temperaturi ridicate în majoritatea județelor țării, cu zile însorite, fierbinți chiar, care au favorizat coacerea din plin a spicelor de griu. De mai multe zile, pe ogoare, campania de recoltare a griului se află în plină desfășurare, stringerea la timp și fără pierderi a boabelor aurii aflându-se în prim-planul întregii activități. Concomitent, transportul cît mai operativ din cîmp și depozitarea în bazele de recepție sînt obiective prioritare cărora trebuie să li se acorde o atenție deosebită.

Chiar și în absența ploilor, rezervele de apă din sol sînt în prezent suficiente pentru buna germinare a culturilor duble, însămințarea lor fiind necesară să se încheie cu maximă urgență — acolo unde aceste lucrări nu au fost încă finalizate — știut fiind faptul că, după aprecierile specialiștilor, ne aflăm la sfîrșitul perioadei optime a însămințării acestor culturi. În același ritm susținut trebuie să se desfășoare de asemenea

și întreținerea culturilor semănate din vreme, recoltarea legumelor, stringerea și depozitarea furajelor. Buna organizare a tuturor lucrărilor din cîmp și a preluării recoltei în bazele de recepție și de depozitare, folosirea eficientă a timpului de lucru, atenția deosebită acordată calității în toate activitățile legate nemijlocit de soarta recoltelor actuale și a celor viitoare sînt deziderate cărora trebuie să li se răspundă zilnic cu aceeași responsabilitate.

În rîndurile care urmează, vom consemna cîteva date semnificative pentru actuala campanie, date culese din una dintre cele mai însorite zone ale țării.

★ Fapt îndeobște recunoscut, ținuturile dobrogene își întîmpină mai întîi de toate oaspeții, încă de la primii pași, cu mult, cu foarte mult soare. De altfel și meteorologii susțin că numărul zilelor însorite este aici mai mare prin comparație cu celelalte zone ale țării. Fără intenția de a stabili ierarhizări în

acest sens, unul dintre oamenii pe care i-am întîlnit prin aceste locuri afirma chiar — și nu neapărat pentru a apela la metafore — că în Dobrogea parcă și brazdele ogoarelor sînt „trase” după soare, pentru ca sub fiecare brazdă să poată fi încorporată o rază din lumina sa binefăcătoare. Cert este că existînd condiții favorabile, și aici recoltele sînt întotdeauna dintre cele mai bune, că întinsele suprafețe agricole existente în această zonă oferă temei suficient afirmației că Dobrogea este un adevărat grînar.

La Albești, în partea de sud a județului Constanța, am avut prilejul să-l întîlnesc pe Ludovic Dima — inginerul șef al CUASC Albești, un om care de mai bine de 28 de ani lucrează în agricultură, și care, prin date statistice referitoare la avuția acestui CUASC confirmă aceeași afirmație: cele șase CAP-uri și IAS-ul dețin în prezent 1475 ha care au fost cultivate cu orz, 4 800 ha cultivate cu griu, 4 950 ha cu porumb, 900 ha cu orzoaică; alte 2 270 ha au fost cultivate cu fasole și soia, 1 860 ha cu floarea soarelui, 450 cu sfeclă de zahăr, 600 cu cartofi și diverse legume, 900 ha cu lucernă. Așadar, importante suprafețe de pămînt pe care oamenii il însuflețesc în fiecare an, prin eforturi susținute de zi cu zi, belșugul pămîntului fiindu-le binemeritata răsplată a muncii. Nu numai la Albești, dar și în întregul județ Constanța s-a încheiat de zile bune secerișul orzului și orzoacelui de pe întreaga suprafață de 52 000 hectare. Recoltele au fost dintre cele mai bune, iar orzul și orzoaica au luat

deja drumul bazelor de recepție și de depozitare, care, în aceste zile de vîrf au fost pregătite pentru a primi și griul. La nivelul CUASC-ului Albești s-a ajuns pînă în prezent să se recolteze circa 45 la sută din întreaga suprafață cultivată cu griu, estimîndu-se o producție medie la hectar de peste 7,200 kilograme. Dar șansele ca această cifră să fie depășită sînt destul de mari. Inginerul Iosif Secăreanu, președintele C.A.P. Mangalia — unitate care a realizat anul trecut 8 535 kilograme de griu la hectar — susține chiar că oamenii săi, agricultorii din tată în fiu, zic — după știința lor de țărani — că griul este atît de frumos încît hambarul va deveni neîncăpător, recolta fiind peste așteptări. Adică, judecînd și după orz, la care producția planificată a fost depășită, se poate spune că și griul va fi și el mai mult și mai bun decît s-ar fi putut crede. Și acestea, nu întîmplător, ci pentru că ei, acei oameni cărora li s-a încredințat soarta recoltei au înțeles permanent să-și facă datoria așa cum trebuie, fără a aștepta neapărat să li se spună ce au de făcut. Tăraii cooperatori și totodată mecanizații, Ion Cruțu, Mihai Rotaru, Vasile Ene, Ilie Dogaru sau Toader Stănică și-au dat binețe în cîmp odată cu răsăritul soarelui, chiar dacă încă o oră-două de somn le-ar mai fi prins bine, chiar dacă pachetul cu mîncare pregătit de cu seară a fost uitat undeva, pe masă, în graba plecării din zori. Așm, rezultatele muncii lor au prins contur, griul răsplătindu-le cu prisosință munca.

— Unde l-am putea găsi pe șeful bazei de recepție?

Întrebarea îl surprinde parcă, și omul, fără nici o vorbă, coboară de pe tractor și ne conduce într-o cameră în care abia încap o masă și cîteva scaune. Se așază la masă, își șterge tacticos ochelarii cu ramă neagră, și-i potrivește pe nas. Și zice că dînsul este omul pe care îl căuțăm. Se numește Mureș Teodorescu. Locuiește în Constanța, dar de vreo zece zile — mai adaugă — n-a mai dat pe-acasă. Aici, la baza de re-

cepție Mangalia are o a doua casă: o cameră și un pat de campanie care îl scutesc să mai facă naveta noaptea tîrziu cînd se termină treaba.

— Vă place să conduceți tractorul?

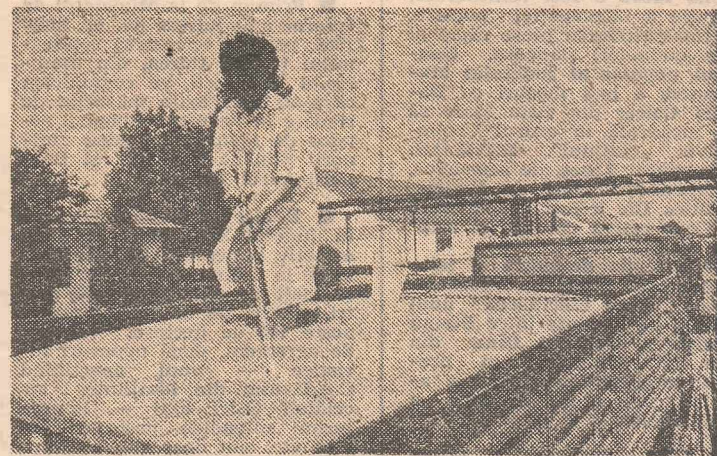
— Că îmi place sau nu, cînd campania e în toi, fiecare trebuie să fie cît mai util, să facă orice. Primim zilnic peste 1 200 tone de cereale de la unitățile agricole din Pecineaga, Mosneni, Costinești, 23 August, Mangalia, Albești, 2 Mai și Limanu; dar vorba vine că doar le primim: încă de la sosirea mijloacelor de transport trecem la analiza umidității boabelor, verificăm greutatea hectolitrică, după care urmează o serie întreagă de operațiuni prin care se asigură condițiile optime de depozitare și păstrare.

— Adică?

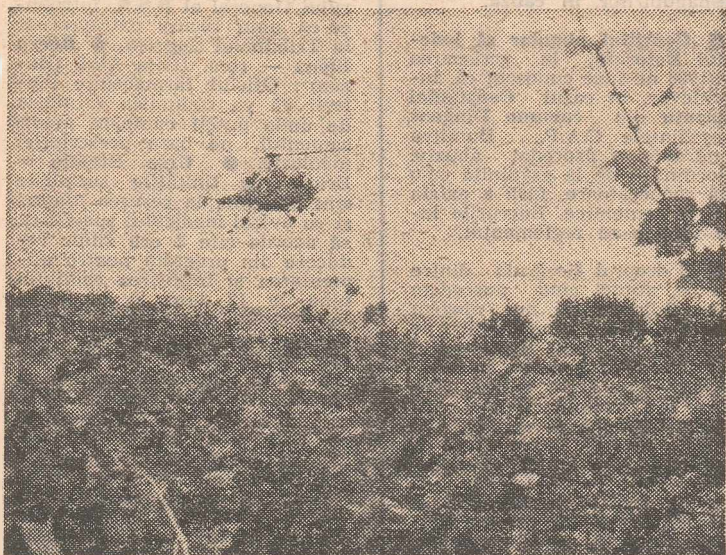
— În cazul unei umidități care depășește procentul de 17 la sută procedăm la solarizarea griului pe platforme betonate unde acesta este permanent afînat; apoi se trece la tarare-condiționare, adică la eliminarea resturilor organice și vegetale, a impurităților care ar putea conduce la depreciere; urmează transportul în magazile pentru cereale, unde, din nou, se verifică gradul de umiditate și apoi se trece la aerarea activă în vederea reducerii în continuare a umidității și răcirii produsului înmagazinat. În paralel cu toate aceste operațiuni, care se repetă zilnic, avem însă în vedere și pregătirea ce se impun încă de pe acum pentru a primi în cele mai bune condiții viitoarea recoltă de porumb. În prezent urmărim și ritmicitatea transporturilor, eliminarea risipei sub orice formă.

Fără voie, urmărind activitatea care se desfășoară într-o bază de recepție, gîndul ne poartă la munca albinelor din jurul unui stup, care, cu tenacitate și hărnicie adună toate comorile înmiresmate ale cîmpului.

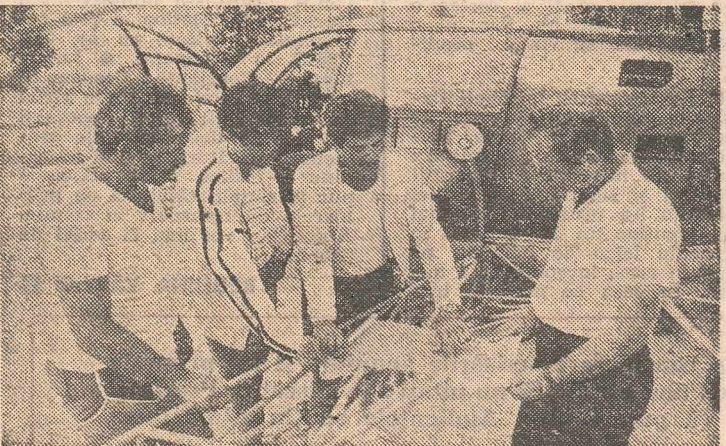
CONSTANTIN BALACCIU ■

Între lan și fabrica de piine

Toate mijloacele în slujba culturilor

Fotografii de VICTOR RĂDULESCU ■

Biblioteca de zootehnie

Carte așteptată

Credincioasă și consecventă menirii sale de promovare a creației științifice și aplicative din toate domeniile de activitate ale agriculturii, Editura Ceres și-a înscris în programul editorial „Tratatul de creștere a bovinelor”. Tratatul, ca lucrare fundamentală originală și utilă pentru știința și practica creșterii bovinelor, este primul de acest gen în literatura noastră de specialitate și este conceput în trei volume, din care primul a apărut recent, în condiții grafice excepționale. Acest prim volum tratează „Bazele științifice ale creșterii bovinelor” și a fost realizat sub coordonarea conf. dr. ing. Gheorghe Georgescu, șef al Catedrei de Zootehnie și titular al Disciplinei de Tehnologie creșterii bovinelor din Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București, de către un colectiv de autori, alcătuit din cadre didactice universitare, cercetători științifici și practicieni, prestigioși

specialiști de mare competență și cu o bogată și fructuoasă activitate didactică, științifică și aplicativă.

Problemele cuprinse în acest volum sînt prezentate sistematic, concis și la un înalt nivel, avînd o bogată încărcătură informațională. Tratatul este rodul acumulărilor științifice și aplicative realizate prin valoroasa activitate de cercetare și de producție zootehnică din țara noastră și completate cu noile cuceriri ale științei și tehnologiei zootehnice mondiale.

Lucrarea oferă specialiștilor și practicienilor din această principală ramură de producție, un bogat și valoros material informativ, cu caracter teoretic și aplicativ, deosebit de util pentru îmbogățirea cunoștințelor profesionale și ridicarea pe o treaptă superioară a activității și a rezultatelor muncii acestora. Astfel se dă un răspuns prompt și competent uneia din comenziile social-economice de prim ordin ale noii revoluții agrare privind creșterea randamentului pe animal, valorificarea deplină a resurselor și condițiilor existente, îmbunătățirea

calității producției de lapte și carne, sporirii eficienței biologice și economice în creșterea bovinelor. Totodată, prin valoarea sa științifică și aplicativă, tratatul îmbogățește tezaurul științei și al practicii zootehnice românești și mondiale în acest domeniu.

Primul volum al tratatului este prefăcut de către președintele Academiei de Științe Agricole și Silvicultură, prof. dr. ing. Tiberiu Mureșan, care într-un elogios „Cuvînt înainte” scoate în evidență valoarea și utilitatea deosebită a tratatului.

Felicitînd atît autorii, cît și Editura Ceres pentru această frumoasă realizare, așteptăm cu interes următoarele două volume, în care după cum s-a anunțat, în continuare urmează să fie prezentate tehnologiile moderne de creștere a bovinelor pentru lapte și pentru carne, inclusiv tehnoprofilaxia, optimizarea fluxurilor tehnologice, organizarea științifică a proceselor de producție, ca și prognoza în creșterea bovinelor.

prof. dr. ION DINU ■
prorector al Institutului Agronomic București

Magnific proiect cultural

Zilele trecute la propunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu — conducerea de partid a aprobat construcția în București a Centrului Național de Cultură „Cîntarea României”, constituirea Centrelor județene de cultură „Cîntarea României”, transformarea caselor de cultură și cluburilor muncitorești în centre de cultură și creație „Cîntarea României” și a căminelor culturale în centre ale activității culturale-artistice și de creație tehnică „Cîntarea României”.

În rînduri sobre de comunicat oficial, dar arzătoare ca tumultul construcției noastre socialiste, ziarele consemnează unul dintre cele mai importante momente din evoluția așezămintelor culturale în țara noastră. Nu avem de-a face cu o simplă schimbare a denumirii lor ci de garanția unei noi calități în istoria acestor așezăminte.

Cuceririle deosebite obținute în anii construcției socialiste în sfera producției materiale, evoluția procesului de formare a omului nou precum și noile exigențe puse în fața societății românești contemporane, de înaintare impetuoasă spre comunism, au determinat crearea noului cadru programatic, organizatoric și de dotare materială pentru aceste instituții de cea mai largă audiență cetățenească.

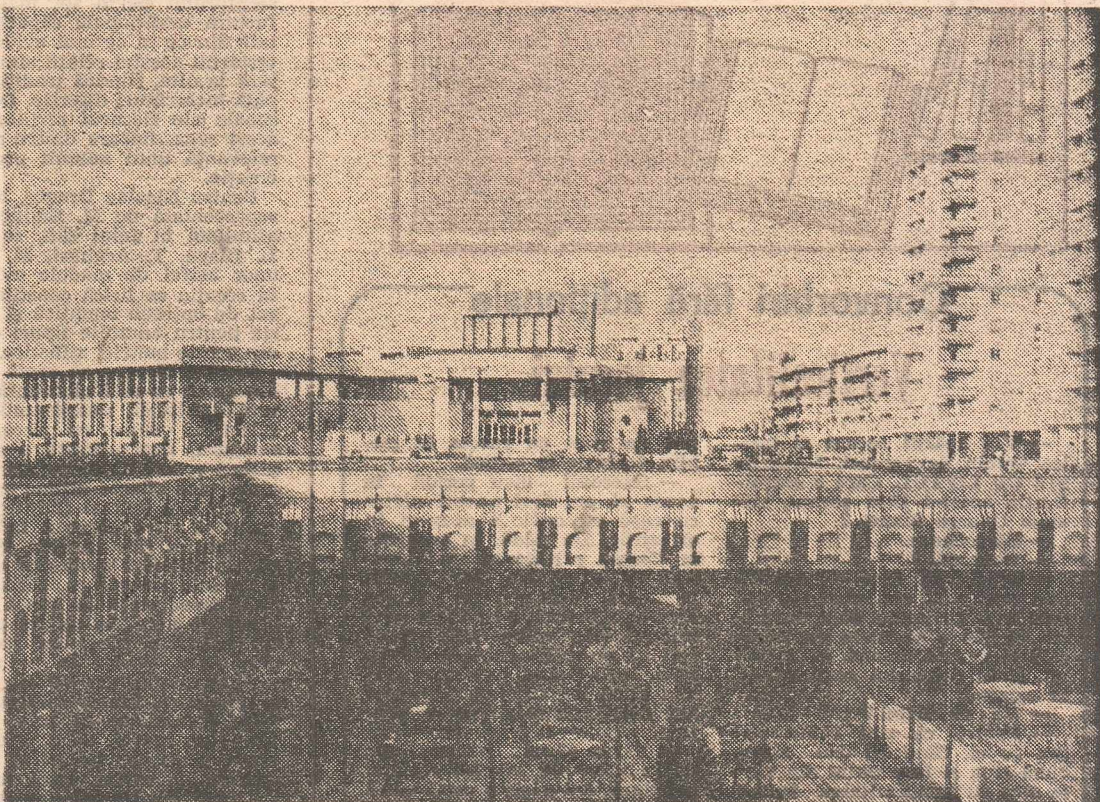
Centrul Național de Cultură „Cîntarea României” va fi un edificiu reprezentativ pentru marile construcții ale epocii noastre socialiste, pentru înflorirea Capitală a patriei noastre. Dotat cu săli moderne, centrul național va răspunde nevoilor culturale-artistice, de creație tehnică, concursurilor și manifestărilor de nivel național prilejuate de marele Festival al muncii și creației „Cîntarea României”. Aici vom asista la concerte muzicale, spectacole de operă, aici vor veni oamenii muncii, indiferent de vîrstă sau ocupație, pentru a pune în valoare activitatea cercurilor de creație tehnică, a cercurilor literar-artistice, aici se va susține un fertil și profitabil dialog

cu animatorii cursurilor de cunoștințe generale diverse, de istorie, cultură și civilizație, se vor dezbate probleme actuale de etică și echitate socialistă. Acesta va fi locul unor insufletezătoare întâlniri ale activiștilor de partid și de stat, ale unor oameni de știință, artă și cultură cu publicul în vederea abordării problemelor de politică internă și externă ale partidului și statului nostru, a diverselor probleme și aspecte ale creației literare, cinematografice, arte plastice sau interpretative, a celor mai noi cuceriri ale tehnicii și științei contemporane, a problemelor vitale ale omenirii: pacea, dezarmarea, lichidarea decalajelor economice, lupta forțelor progresiste de pretutindeni pentru o lume ca lumea.

În mod corespunzător, vor apărea pe harta culturală a patriei, Centrele de cultură județene — măsură încărcată, de asemenea, de fertile și excepționale semnificații. Cea mai importantă — definitivă pentru politica culturală a societății noastre — constă în crearea posibilităților materiale egale, la nivelul tuturor județelor, în vederea asigurării pentru toți oamenii muncii de pe întreg teritoriul țării a condițiilor optime de a viziona și colabora în mod curent la spectacole teatrale și muzicale, de a participa la activități menite să asigure permanentă pregătire științifico-tehnică, nivelul de cunoștințe cerute de epoca noastră. Aceasta va însemna asigurarea bazei materiale de organizare a concursurilor și manifestărilor prilejuate de Festivalul Național „Cîntarea României” la nivelul condițiilor Capitalei sau al celorlalte centre culturale tradiționale din țară. Centrele de activitate cultural-artistice și de creație tehnică, centrele de cultură și creație „Cîntarea României” au de acum înainte un excelent program și o finalitate social-culturală bine precizată.

(Continuare în pag. 11)

SILVIU GH. NICOLAU ■

Asemenea imagini vor deveni familiarele embleme arhitectonice ale noilor centre județene de cultură „Cîntarea României”

Ionela Prodan:

„Cîntînd
îmi pare că vorbesc
despre ai mei”

Sîntem!

Istoria e meșterul nostru cel mai de preț.

Ce fac mai cu deosebire românii? Ocupația de căpetenie a românilor e umplerea cu viață a istoriei românilor.

Ne trăim istoria cu calmul visătorului-constructor. Istoria care nu e hlamidă bizantină trasă pe umeri în zilele de sărbătoare ci cămașa lipită pe piele de nu de-a dreptul pe singe a celui ce trudește pentru mai-binele alor lui.

Sîntem păstrătorii plini de respect ai urmelor trecutului pe care chivotele vechilor tomuri le conservă cu netulburate alcătuiți. Semne de fală, patalamalele începăturilor obștii, hrsoave de moșie, cîntece rupte de pe buze de oșteni, toate ne sînt avut neîntinut și zestre.

Și suma acestor semne sporește mereu, parcă fără efort: sapă mai adînc, în pămînt, excavatorisul și iwește cioburi de amforă cu briie de culori încă neofilite sau monete cu chipul împăraților Romei sau, bătute de trezorierile dacilor, monetele turnate în argint cu care-și plăteau mai-bătrînii, griul și vinul. Ba, se mai întîmplă, în biblioteci de departe (de nu chiar în bibliotecile vecinilor) la primenirea sertarelor necercetate, gospodari ai muzeelor și arhivelor dau de noi și noi documente ce luminează istoria românilor, atîta cită va fi fost ea, cită va fi curs pe albia timpului: preț de cîteva milenii...

Jînd neîmplinit al Împăratului Lumii, Alexandru Machedonul, „pohtă” încercată doar cu gîndul de Iuliu Cezar înainte de a fi spart de pumnale, istoria românilor le-a rămas în grijă, românilor.

Se mai iwește însă cite un „istoric” de pe alte meleaguri ce-și moaie pana în călimara cu cerneluri trezite a minciunii și uite că ne pomenim țînta unor atacuri fără noimă, de nu nedemne în totul, în „temeiul” unor argumente derizorii ce ne pun sub semn de indo-

ială Inscrisurile ctitoricești.

Sînt în ograda mea de cînd mă știu. Am credința că iarba de-o calc răsare din barba regelui Decebal.

Junghiat cu sabie întoarsă, pus pe tron de fier înroșit pe foc, tras pe roată, îmbucătătit de cămile, retezat de cap, dat gurilor de fințînă n-am încetat, în ființă, ori neîfință, chiar cînd părelnic eram golit de viață să simt cum mă umple spre a mă reface după tipar, cum am fost, pămîntul de totdeauna al meu.

Dar fost-am numai junghiat, întronat pe spuză, călcat de roți și hîrtănit de cămile? Nu. De trei mii de ori (citește: de trei mii de ani) nu. Am fost cu osebite cel ce a dăinuit neîngenunchiatul, neînvînsul. Am fost, chiar la greu, al izbinzii.

Cu fiecare picătură de singe ce a curs din rănile mele am lipit mai trainic între ele pietrele de cetate, podurile și apeductele. Speranțele, cîntecele, cuvintele...

Se întîmplă aceasta înainte de împreunarea cînstișilor părinți ai lui Cristofor Columb în vederea nașterii unui cocon ce va să descopere noi „Indii”, înainte de roaderea în țărîna a oaselor viforosului Atila sub care vor fi murit o sută de cai...

Vrem să fim pe mai departe mai buni și mai drepi. Acesta e visul de-l trăim. Le lăsam diletanților întru ale istoriei prezumțiile de tot curioase. Unde am fost, înainte de timp? De cînd sîntem? Cum să ne punem asemenea întrebări? E ca și cînd capul s-ar întreba pe care umeri vîiază. Sîntem.

În strălucirea biruinței ca și în eroare, la ceas de jubilație ori la descumpănire, la bine și la rău, asta știm să facem, să trăim înnobind un pămînt numit de Eminescu „parte înăspriță a Europei”, să purtăm în noi semințele speranței...

GHEORGHE TOMOZEI ■

— Nu v-am mai văzut de mult pe afixe și scenele spectacolelor noastre de muzică populară, stimată Ionela Prodan. Au și cîntăreții vacanțe?

— Începînd din 1984 încoace, am făcut o serie de turnee de lungă durată în S.U.A. (trei turnee), Canada și Australia de unde m-am întors de foarte puțin timp.

— Ați ajuns și în Australia? Ați văzut canguri?

— M-am și fotografiat între ei. Au niște pungi... Mari pun-gași, ce mai!

— Cum ați ajuns în Australia?

— Prin ARIA. Am fost invitată acolo de clubul de fotbal Dinamo Dandenong care a organizat spectacole de muzică populară în orașele Melbourne, Adelaide, Canberra și alte localități cu nume mai puțin sonore pentru noi.

— Mă scuzați, dar nu văd nici o legătură între fotbalul australian și cîntecul popular românesc.

— Dinamo Dandenong e prima echipă din Liga a II-a de fotbal din Australia și e de origine română. M-au invitat să mai ascult cîntec românesc venit de la izvoare. M-am bucurat de mare succes pretutindeni unde am cîntat, melodiile noastre populare trezesc multă curiozitate ca linie melodică și chiar dacă străinii nu înțeleg textul, legătura dintre text și muzică e atât de puternică încît și fără traducători cîntecul nostru transmite veselie absolută și încredere în puterile bune ale sufletului omenesc.

— Ce-ați cîntat efectiv?

— Foarte multe cîntece din repertoriul Mariei Tănase pe care le ascult și le reascult de cîțiva ani și totuși, de fiecare dată mi se pare că le aud pentru prima dată. Pe lîngă faptul că e doljeancă de-a mea, am în

plus o voce joasă care se aseamănă cu vocea Mariei, prelîndu-se deci la acest repertoriu foarte cunoscut și îndrăgit în lume.

— Cunoscut în lume, adevărat?

— La Sidney, o australiancă tînără m-a rugat să cînt o melodie de Maria Tănase, cum pronunța ea. Vă dați seama ce emoții am avut cînd am auzit acest nume mare al nostru rostit în Australia, la capătul pămîntului. Am cîntat Tîrîșul sarpelui. Spre surprinderea mea știa melodia și textul în engleză. La fel mi s-a întîmplat în Canada, la Montreal. O tînără din Quebec mi-a cerut să cînt și aici o melodie din repertoriul Mariei Tănase.

— Bănuiesc că un turneu în străinătate presupune pregătiri mai minuoase decît unul în țară, în ceea ce privește alegerea repertoriului.

— Am plecat de acasă cu un program bine gîndit, alcătuit din cîntece din toate zonele folclorice ale țării. Un interpret trebuie să fie complet. Cînd treci granița și reprezînti România, nu mai ești ardelean, moldovean, bănățean etc. Ești român! Cămașa sufletului trebuie să-ți fie cîntecul din toate zonele etnografice ale țării.

— V-a mai precedat cineva în Australia?

— Sînt primul cîntăreț de muzică populară care a cîntat româneste pe acest continent îndepărtat.

— Sarcina dvs. de a trezi interesul pentru cultura noastră populară a fost cu alit mai mare.

— Am fost un fel de deschizătoare de drumuri pentru cîntecul românesc în această parte a lumii. Sper că m-am achitat cu cîinste de nobila misiune prin

(Continuare în pag. a 15-a)

ION ZUBAȘCU ■

SEMNAL

● O surprinzătoare traducere realizează D. St. Rădulescu publicând la Ed. Minerva, în populara colecție „Biblioteca pentru toți”, **Războiul Troiei** sau sfârșitul **Iliadei** aparținând lui Quintus din Smyrna, autor controversat despre care se crede că a trăit în sec. III e.n. Poemul acestuia tradus de D. St. Rădulescu într-o proză cadentă cu remarcabile virtuți poetice și subtilități care fac lectura agreabilă și captivantă prin calitățile ei proprii. Înainte chiar de a fi o surpriză prin epicitatea faptelor narate, beneficiază de o prefață și notă biografică minuțios documentate și semnate de Eugen Cizek, cărora li se adaugă câteva pagini de referință scrise de Sainte-Beuve despre Quintus din Smyrna. Poemul — care în versiunea greacă se numea „Cele de după Homer” sau „Posthomericile” — relatează de-a lungul celor patru sprezece cărți ale sale evenimentele imediat următoare războiului troian, umplând astfel spațiul literar dintre **Iliada** și **Odissea** cu informații și evenimente care vor interesa în totdeauna contemporaneitatea prin haloul de mister pe care îl înfățișează miturile fundamentale ale cunoașterii umane.

● Cartea de debut a tinărului prozator Vladimir Tescanu, **Palimpsest** apărută la Ed. Cartea românească, în ciuda întirzierii cu care aduce în atenția cititorilor un autor deosebit de înzestrat și promițător, completează cu o binevenită dimensiune epică ceea ce lipsea până acum „școlii de literatură din Neamț”, cunoscută îndeobște prin numele poezilor care au impus-o ca realitate vie în cimpul literaturii noastre tinere, unii aflați deja la a doua carte (Aurel Dumitrașcu, Daniel Corbu). Gruparea aceasta se îmbogățește acum cu numele lui Vladimir Tescanu, un autor extrem de ambițios și lipsit de complexe, judecându-l după paginile romanului său care propune în efervescența actuală a prozei noastre tinere un univers epic propriu, structurat lăuntric de o sintaxă care beneficiază de toate achizițiile de ultimă oră ale tehnicilor moderne de investigație.

● Puțin cunoscut azi numele lui Simion Stoilnicu, poetul care fusese comparat la vremea apariției volumelor sale reprezentative de versuri, de cei mai reputați critici români interbelici, cu Paul Valéry și despre care Lovinescu însuși scrisese că reprezintă „echilibrul între avânt și stabilizare a tinerei generații”. Profesor, critic, pictor, violonist, traducător etc. — toate aceste multiple fațete ale unei personalități care urmează să ni se dezvăluie sint surprinse în volumul selectiv **Printre scriitori și artiști**, apărut

la Ed. Minerva și îngrijit de Simion Bărbulescu cu devotațiune și pasiune exemplară. Cartea cuprinde un masiv capitol de **Amintiri de la Sburătorul**, urmat de **File de jurnal** și un capitol final exprimând crezul artistic al poetului, volumul în întregime constituind o lectură plină de surprize pentru cel interesat de fenomenul literar românesc, un punct bibliografic obligatoriu pentru orice exeget care se va apleca de acum înainte a-

supra acestei perioade din istoria noastră literară pe care a acoperit-o destinul și talentul lui Simion Stoilnicu.

● O carte mai puțin obișnuită apare la Ed. Meridiane sub semnătura cunoscutului cinefil Tudor Caranfil și numită **În căutarea filmului pierdut** al cărui titlu trebuie citit la propriu și nicidecum ca o aluzie proustiană. Spectaculoasă prin ineditul demersului ei, adevărat policier al istoriei filmului românesc și universal, **În căutarea filmului pierdut** este mai mult decât o carte prin care un autor își încununează pasiunea de-a viață pusă în slujba celei de-a opta arte. Volumul este

un fel de arheologie cinematografică, descoperind sub straturile depunerilor arhivistice relicvele unor filme de lung metraj, de la originile cinematografului, care n-au ajuns niciodată sub ochii spectatorilor. E vorba de primul film românesc de lung metraj **Independența României** (1912), din care un sfert a rămas până acum necunoscut, ca și dramatica istorie a realizării sale, de **Trăiască Mexicul** pe care celebrul regizor Serghei Eisenstein n-a reușit să-l termine și de **Speranța** pe care André Malraux voia să-l închine Spaniei Republicane. Trei filme dedicate unor momente cruciale ale istoriei popoarelor, în trei culturi diferite ale planetei, și împotriva cărora timpul n-a putut să-și desăvârșească pină la capăt lucrarea tocmai pentru că memoria paginii s-a alăturat peliculei într-o solidaritate exemplară — cartea lui Tudor Caranfil fiind și în acest sens un semn edificator al victoriei, oricât de tirzii, a artistului în luptă cu fatalitatea destinului.

ION ZUBAȘCU ■

Baladă

Cind vîntul despărțiri se pornește
și frînge a speranțelor aripă,
doar inima te roagă omeneste:
iubito, nu pleca, mai stai o clipă!

Cind moare o pădure de cuvinte
și lupii îndoii te devoră,
doar ochii mei mai plîng o rugăminte:
iubito, nu pleca, mai stai o oră!

...În toamna solitudinii amare,
ecouri dintr-o ultimă povată
mai plîng în ploaie de dor și neuitare:
iubito, nu pleca, rămii o viață!...

SANDU ȘTEFĂNESCU ■

● Cartea de știință ● Cartea de filosofie ●

redactarea esteticianului Victor-Ernest Masek. În pofida titlului, lucrarea nu se limitează la istoria unei discipline în spațiul literar românesc. Cei care vor căuta așa ceva vor găsi cu prisosință datele sintetice privind personalitățile care s-au remarcat în domeniu: Mihai Dragomirescu, Liviu Rusu, Lucian Blaga, Eugen Lovinescu, G. Călinescu, Garabet Ibrăileanu, Sextil Pușcariu, Ovid Densusianu, Dumitru Caracostea, Iorgu Iordan, Tudor Vianu. Ca și realizări valoroase ale stilisticii românești contemporane. Atunci de unde o criză de identitate a acestei discipline? Lucrarea este valoroasă și pentru demersurile teoretice, în acord cu preocupările pe plan internațional, privind rolul și locul acestei discipline careia i s-a „răpit” totul în afară de nume. Cu un destin sinuos, „freatic” am fi tentați să scriem, știința stilului, adevărată „știință deschisă”, trece prin momente de criză datorită „stării de conștientă a alte discipline” (lingvistică, poezie, retorică), cit și datorită „lipsei unor personalități care să-i asigure acea necesară diferență față de propriul ei trecut”. O disciplină nu apare și nu dispăre de la o zi la alta, după cum nu se motivează în contextul celorlalte discipline înrudite sau nu prin rezultate pe care singură și le apreciază. Stilul, cuvînt cu o

personalitate și un destin propriu mai ales de cînd îl cunoaștem într-un context memorabil („stilul este omul însuși”) a făcut „carieră” într-un spectru foarte larg: artă, retorică, literatură, sport, modă, gastronomie, educație, știință și tehnică. Celebra definiție, datorată naturalistului și scriitorului du Bufon (semnificativă succesiunea specializării!), în pofida unui bogat inventar de definiții care s-au acumulat de atunci și pînă astăzi, arată că, în fond, nimic nu s-a schimbat în această relație biunivocă. „Putem spune că sensul unui discurs asupra stilului este un discurs asupra omului” constata un cercetător contemporan (J. Sumpf). Stilul și stilistica (cea din urmă a promovat latura umanistă a lingvisticii) gravitează în jurul aceluiași subiect: omul. Nici o știință și nici o artă nu sînt de prisos în cunoașterea ființei umane. „Descoperirile se fac acolo unde se întretaie mai multe discipline” afirmase, pe bună dreptate, Dumitru Caracostea. Adevărată „conștiință de sine a literaturii”, stilistica, dacă ar fi personificată, ar putea spune că și Julieta: „cu cit dau, cu-afita am, căci amindouă-s infinite”. Stilul rămîne „locul de manifestare al celei mai tulburătoare relații: cea dintre om, limbă și lume”. Stilistica nu poate fi despărțită de cuvîntul care i-a dat naștere:

nu îi poate fi contestată vocația identificării umanului, și mai puțin a tehnicii, în fenomenul literar. Pragmatica reprezintă, după autoare, „acel cadru deosebit de favorabil care creează stilisticii probleme noi legate de orientarea socio-comunicativă a științei contemporane și, din acest motiv ea constituie, credem, cea mai bună pledoarie pentru stilistică”. Cine a dat și cine a pierdut mai mult, fără a duce pînă la capăt procese de intenție altor discipline înrudite cu ea, nu are importanță în economia acestei prezentări. Cititorul este invitat să citească lucrarea. Aflată în căutarea identității pierdute sau contestate, stilistica nu are decât de cîștigat. Nu numai tradiția o îndatorează. Cum afirma un cercetător străin (U. Weinreich) „în stilistică aproape totul rămîne de făcut”. Autenticitatea demersurilor interogative confirmă, cel puțin în cartea semnalată, viabilitatea stilisticii ca știință umanistă. Lucrarea sugerează drept obiective imediate ale stilisticii scrierea unei istorii a poeziei și a unei sinteze istorice privind teoria și practica stilistică în interiorul unei culturi. Ar fi deosebit de interesant de citit asemenea lucrări datorate unor tineri cercetători români.

ADRIAN MITIȘ ■

Emblema epocii

Din Conștiința de lucru cu activul și cadrele de bază din domeniile muncii organizatorice de partid și politico-ideologice și din Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu acest prilej, creatorii muzicienilor au desprins noi îndemnuri, noi aspirații, noi exigențe pentru neconținută îmbogățire a culturii românești, care să contribuie la lărgirea orizontului umanist al neamului nostru.

Permanentă sîfuire spirituală, cu inefabilele ei meandre, cu truda așezării în fața paginilor albe, pe care trebuie așternute gânduri, capabile să nască stări și sentimente celor care le sînt destinate, gânduri capabile să modeleze conștiințe, să creeze stiluri, să exprime epoca, permanentă sîfuire spirituală, care să contribuie la ridicarea nivelului cultural al întregului popor, la dezvoltarea unui real gust estetic, deparie de șabloanele prost înțelese, (care uneori au tendința de a subaprecia nivelul cultural al auditoriului, generind o adevărată industrie sonoră, ce se epuizează, din păcate, în câteva luni sau în cîteva ani) — toate acestea sînt datorita de conștiință a fiecărui creator actual.

Chemarea la noi opere este o chemare calitativă, care să exprime sensibilitatea românească contemporană, cu tot ce are ea caracteristic, căci ideologicul în artă trăiește în primul rînd prin estetic.

Cercetarea fundamentală a fenomenului muzical, la toate nivelele de destinație, de la cei mici la publicul matur, iubitor al artei sunetelor, dublate de un înalt profesionalism și discernămint stilistic poate să asigure în continuare noi opere valoroase.

Actualele documente de partid aduc în prim plan ideea intelectualului prospectiv, care investighează noi orizonturi spirituale, în care umanismul armonizează civilizația cu cultu-

tura, iar cultura la rîndul ei, pune accente în egală măsură pe cele două aspecte fundamentale ale ei, cea profesională și cea generală.

Educația, ca o permanentă a vieții, încrederea neîncetată în perfectibilitatea omului, imbinarea patriotismului cu solidaritatea internațională, grija pentru omul educat, care să nu fie doar o ființă ce înmagazinează multe date, ci are disponibilități de a asimila creator ceea ce-l înconjoară, pentru propria-i definire a conștiinței și a sufletului, iată comanda-mentele de maximă urgență care stau permanent în fața celor care fac din creația lor un mijloc eficient al modelării umane.

Conceptul de creator umanist și revoluționar implică atitudinea avangardistă autentică (de altfel, coordonată caracteristică creației noastre actuale), în care rațiunea se armonizează firesc cu expresia.

Muzica românească, în realizările ei principale, s-a conturat în ultimele decenii printr-o exprimare originală, caldă, luminoasă, fără a copia mode de pe alte meridiane, fiind în același timp în pas cu evoluția limbajului universal al secolului XX și disponibilă comunicării universale. Această excepțională stare s-a putut realiza prin sublimarea arhetipurilor noastre sonore și prin articularea lor în concordantă cu evoluția culturală a acestui secol.

Comanda socială contemporană este de fapt o comandă a propriei conștiințe a fiecărui creator autentic, ce dorește să lase peste timp un autograf al sufletului său, ca o emblema a unei epoci, ca un document spiritual, care să contribuie la perpetua slavă a harnicului și pașnicului „neam de cîntăreți” care este poporul român.

LIANA ALEXANDRA ■

Proiect cultural

(Urmare din pag. 9)

zate: educația socialistă, patriotică și revoluționară, de punere în valoare și afirmare a inepuizabilei capacități creatoare a poporului, culturale, artistice, științifice, tehnice. Se vor valorifica optim, și în acest caz, condițiile oferite prin organizarea marii competiții de masă, inițiate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu — Festivalul Național „Cîntarea României”.

Abia întrezărim cu aripa imaginației proiectele inițiate de vizionarismul constructiv al președintelui nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cu siguran-

tă însă inteligența proiectanților noilor edificii o va lua cu un pas înaintea imaginației noastre. Ținînd însă seama de tot ce s-a construit în ultimii ani în țara noastră, în toate domeniile de activitate, nu putem să nu ne entuziasmăm simțind perspectiva ce se deschide în fața noilor centre culturale din localitățile înfloritoare ale patriei noastre. De aceea, la început de nou drum în cultura românească socialistă, se cuvine să facem o urare de bună și rodnică activitate, la nivelul exigențelor de azi și de mine, pentru noile centre culturale românești! La nivelul înalte inițiative a secretarului partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a încrederii întregii conduceri de partid și de stat!

Revista revistelor

A apărut numărul 7 (din iulie), al revistei Magazin Istoric. Și de această dată s-a găsit formula optimă de a îmbina diversitatea și cota de interes a articolelor cu o aleasă ținută științifică. Cîteva titluri vorbesc de la sine: „Congresul al IX-lea al P.C.R. — moment istoric crucial în destinele dezvoltării socialiste a țării”, de Mircea Mușat; „O excepțională descoperire arheologică — monumen-

tu cu frescă de la Tomis”; „București — capitala revoluției române de la 1848”; „În România, soluția finală hitleristă privind evreii nu a putut fi aplicată”; „Itinerar istoric, pe Mureș și pe Tirnave”; „Bătălia celor 50 de zile de la Kursk” de mareșal M. Katukov; „Memorii de război scrise de comandantul forțelor franceze din Africa de Nord, mareșalul A. Juin” etc.

Subiecte interesante în numărul 6 al revistei Cinema! Putem afla cum filmul documentar românesc reprezintă martorul obiectiv dar și sentimental al realizărilor noastre socialiste, cum eroul principal al filmului de actualitate este personajul colectiv, se face o analiză a drumului pe care pășește pelicula de animație. Profesiunea de cre-dintă a Malvinei Ursianu se deapănă sub frumosul titlu: „Autobiografia este tot ce privește timpul tău”. Ne bucurăm de vestea că „Morometii” lui Stere Gulea și Victor Rebengiuc au urcat din nou pe podium la Portugalia și ni se dau vesti despre filmul inspirat din literatura lui Agribiceanu, comedia și musicalul apărute de curînd pe ecrane. Se face un tur de orizont prin sălile de proiectie dar și prin culisele festivalurilor de la Cannes, San Francisco, Oberhausen. Și se mai înfățișează cîteva surprize plăcute din lumea celei de a șaptea arte!

Veniți, privighetoarea cîntă!

imagini de la o ingenioasă șezătoare organizată la Muzeul Satului

În marea metropolă a Bucureștiului există întotdeauna un loc pentru creația folclorică de toate genurile, și acest loc este nu altul decît Muzeul satului. O inspirată inițiativă a acestei instituții a făcut să putem avea sub priviri, chiar și numai pentru cîteva zile, o veritabilă constelație a creației populare românești contemporane, de fapt, o secțiune fatalmente limitată în spațiu și timp prin acest univers incommensurabil care este arta populară românească. Trăind, chiar și-n graba noastră notorie, de cetățeni convertiți la trepidările civilizației urbane, măcar cîteva clipe din această „Săptămînă a creației populare contemporane”, gîndul

ne-a putut purta pe un lăuntric fir sentimental spre izvorul nesecat al artei folclorice, spre nepătrunsele retorte sufletești în care se distilează capodopere nepieritoare, spre trăinicia acestor meșteșuguri ce trec din generație în generație ca o făclie de spiritualitate eternă, spre simțămîntul înalt patriotic al celor care transpun în creațiile lor dorința de bine, dragostea de frumos, vibrația de sinceritate ale locuitorilor meleagurilor românești.

Dacă satul a fost apreciat ca matricea fundamentală a unei existențe în care s-au plămădit trăiri dintre cele mai pure și mai directe, creația folclorică reprezintă nu mai puțin un re-

per fundamental în care putem identifica sensurile genuine ale acelei existențe și semnificațiile profunde ale acelor trăiri. De aceea, „obiectele de creație populară” sînt mult mai mult decît spune această denumire generică; de aceea, creatorii lor sînt mult mai mult decît niște „meșteri populari”. Și, în sfîrșit, de aceea am gîndit să aducem în paginile de față (cu toate riscurile unui asemenea „transfer” incomplet și rece) cîteva din secvențele reunite la Muzeul satului într-o săptămînă a creației populare contemporane. Vă propunem, așadar, 10 scurte, foarte scurte povestiri în imagini despre eternul frumos al satului românesc.

Ac pentru cojoacele lumii

Cîte milioane de împunsături cu acul va fi făcut Constantin Bănacul la viața lui e greu de spus. Coase la cojoace de pe la 9 ani, iar acum are 84. Și nu ne vom mira de vitalitatea acestui senin octogenar dacă vom afla că este din Bărbănteni de Vilcea. O vorbă din popor spune că ești tînar atîta vreme cît îți aduci aminte. Ei bine, meșterul Bănacul își amintește și acum de zilele în care părintele său îl luase aproape, să-l învețe „arta” (nu știa că se cheamă așa...) brodatului cojoacelor, pentru care bag sama, fusese premiat la mai multe concursuri internaționale din epocă. Iar de cît de departe venea acest meșteșug și pentru tatăl lui Constantin

mai bine treaba asta, din moment ce, de aproape trei decenii, este sufletul ansamblului de buciumași, cunoscut în toată țara după laurii cucerii la toate edițiile Festivalului național „Cîntarea României”.

O singură „pretenție” a avut mereu Cristea Tulache: să cînte din buciume făcute de el. Îl trag de limbă: „trebuie să cauți mult lemnul de paltin cu formă potrivită, îl despic, îl scobești la mijloc, legi cele două jumătăți cu fișii de coajă de cireș și îi pui un muștiuc”. Cînd bănuiam că aflaseră, nu-i așa, „aproape tot”, îmi spune că abia la bătrînețe a constatat că lemnul de arin e mult mai bun pentru buciume, e mai rezistent și are rezonanță mai bună. „Din orice l-ai face, un buciom îți ia trei zile de muncă, dacă te pricepi. Poate și de aceea nu prea sînt amatori să învețe meșteșugul acesta”. Și tot de aceea, am spune noi, meșterul Cristea Tulache își vede neobosit de treabă, ca un falnic oștaş de pază la păstrarea tradiției.

Cu mască și fără mască

Fără glumă și fără să-l supere, s-ar putea spune despre Ion Albu că-l „dau afară”

Bănacul, chiar și imaginația noastră poate afla, știind bine că ținutul Bărbăntenilor este dintotdeauna un ținut al oierilor.

Constantin Bănacul și-a dat băieții la carte (unul — inginer, celălalt — medic), dar, într-un soi de compensație, el a rămas fidel alor sale, nelăsîndu-și acul din mină nici la această vîrstă, cînd s-ar putea spune că a muncit pentru două generații. Mina nu-i tremură, mintea-i limpede, doar gîndul îi mai zboară din cînd în cînd, spre anii tinereții; și-atunci îl pune pe hîrtie, ca semn al unei nostalgii pe care, parcă, și-o refuză: „Codrule, codrule drag / Ți-a căzut frunza de fag / Și-a căzut și-a de tufan / Și-a rămas codrul sărman / Nici tu flori, nici cîntători / Nici dorințe de feciori / Nici tîlângi de pe mioare / Nu-ți mai sună la izvoare”. Nu l-am putut răspunde în versuri, dar i-am spus ceva despre ideea că, din fericire, „codrul” vieții lui n-are vîrstă, meșteșugul cojo-caritului dîndu-i tinerețe perpetuă.

Oștean la paza tradiției

Lui Cristea Tulache din Spulber, Vrancea, i-a plăcut de mic buciumul. A trebuit, însă, să crească un pic pentru a-l ridica și-a sufla în el ca lumea. Se pare că făcea tot

talentele din casă. O dată, pentru a merge la servici — e lăcătuș mecanic la Întreprinderea pentru industrializarea sticlei de zahăr din Roman. Dar de foarte multe ori pentru a rezolva „problemele artistice” ale Ansamblului de datini și obiceiuri de iarnă pe care-l instruieste și care e format din 55 de artiști amatori, toți colegi de muncă la aceeași întreprindere. Cum la un astfel de ansamblu contează nu numai dansul și muzica, ci și recuzita ce trebuie să respecte tradiția, Ion Albu a trecut la o altfel de „lăcătușerie” mult mai delicată și mai pretențioasă: confecționarea de măști, tobe, buhaiuri, costume. Treabă nu numai de pricepere, ci și de inspirație, adică artă în toată regula. Și uite, așa, Ion Albu, purtînd încă „mască” tinereții (are doar 40 de ani), ascunde, fără nici-o mască multă înțelepciune și talent.

Bineînțeles, Oboga

Și cu asta credem că am fi putut spune totul. Mai ales că vorba lungă îl cam deranjează pe meșterul Grigore Ciungu-

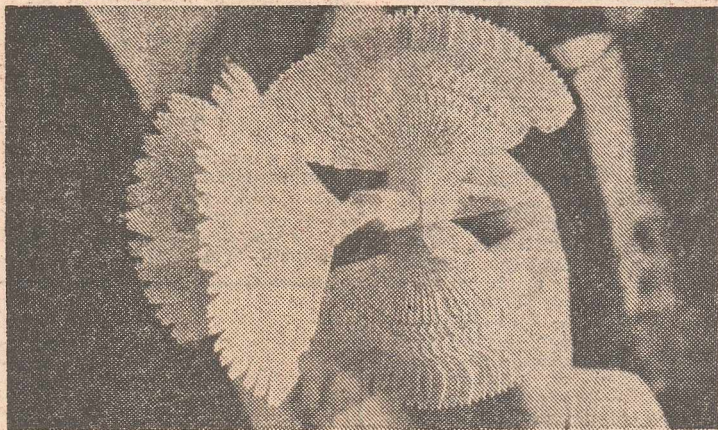

lescu („ceilalți olari din sat sînt acum la Iași, la festivalul „Cucuteni 2000”). De aceea, ne și retragem cu discreție lăsînd roata să se învîrtească între miini sigure.

Filigrane din fildeșul lemnului

Înțelepciunea lui Dan Gherasimescu din valea Danului, Argeș, cere răbdare tare ca fierul și minte iute ca oțelul. Cineva l-o fi „sorcovit” cu folos în copilărie, altfel, bănuim, cu greu ar fi putut ajunge să facă asemenea filigrane din fildeșul lemnului care să stîrnească admirație inclusiv în Japonia. Este asistent medical în Curtea de Argeș, dar acasă, într-un atelier demn tot de halat alb, „se pretinde”, de asemenea, exact ce este, adică „lingurar din lemn de salbă”. Că acest lingurar al nostru a fost solicitat iarăși să trimită lucrări de-ale sale în Japonia, este o altă poveste. Mai importantă rămîne pentru Dan Gherasimescu bucuria de a sculpta în lemn jucării dintre

cele mai ingenioase pe care le dăruiește cu aceeași bucurie copiilor. Cele care-i mai rămîn,

După voce, după port

Tare mindră trebuie să fi fost Ana Meda din Reșița cînd a văzut că fiica ei cîntă frumos și-ncepe s-o recunoască lumea după emisiunile de la radio și televiziune și după discuri. Meritul amindurora este că, fiecare în felul ei, și-a văzut de treaba ce o știa mai bine: mama, Ana Meda — de cusut, fiica — Valeria Arnăutu-Cristea — de interpretarea muzicii populare. Numai că, n-ai ce să faci, tot fiica rămîne „la mină” mamei, cerîndu-i lucruri pe care aceasta le face cu dragă inimă dintotdeauna: podoabe și costume populare. Ca să nu rămînem „la general”, ceea ce face Ana Meda se numesc de pildă, colțar, parță, ceapsă, ciupag, opreg cu

franjuri — mă rog, toate acele lucruri dintr-un costum popular despre care adesea nu știm altceva decît că „sînt frumoase”.

După voce, după port, Valeria Arnăutu și Ana Meda sînt două femei mindre ale artei noastre populare.

Cergă pentru trup și suflet

Cînd Țes, mîinile Irinei Steț sînt imposibil de urmărit: au

ajung prin diferite expoziții internaționale, cum a fost una recentă în Berlinul Occidental.

niște mișcări atît de ciudate și de rapide de te miri cum, în urma lor, cerga de lînă iese cu Țesătura impecabilă și cu modele trase la linie. Un meșteșug prea greu chiar și pentru fiicele ei, una ingineră, alta elevă, care dacă mai cochează fiecare cu Țesătura războiului de Țesut, nu pot atinge indeminarea mamei. Drept pentru care mămăușă Irina și-a luat aproape o fătuță, mare speranță într-ale Țesutului, Mara îi spune și „zece ani are, dar deșteaptă de nu găsești ca ea”. Irina Steț a venit în București tocmai de la Săpînța cu bărbatul și războiul de Țesut între care și-a împărțit, în feluri anume, dragostea ei de-o viață. Și dacă tot a venit în București, Irina Steț, ne amintește că „cerga e sănătoasă și pentru minte și pentru trup: culorile mingie sufletul, iar Țesătura de lînă odihnește omul”.

Omul orchestră

Fără nici-o îndoială, Dumitru Vrinceanu este prototipul țărânului hitru și inventiv. Pe scurt — un personaj.

Are 64 de ani și-a plecat din Berzunt, județul Bacău, cîrînd după el un fel de valiză care nu era altceva decît carcasa unui vechi aparat de radio. Ajuns la

Muzeul satului, a început prin a tot scoate din „valiză” măști pe care le confecționează de-o viață, iar biata carcasă s-a transformat pe nevăzute în tobă cu talger. De nu știu unde a mai

scos o vioară și-a început să cinte, bătând toba și privind la măști. Numai că așa-zisa „vioară” este compusă din corpul unei viori, gîtul unei mandoline, goarna unei trompete și difuzorul unui patefon! Combinația asta și-a avut rostul ei, din moment ce noul instrument „scoate două voci ce se îngină de minune”. A treia — este propria lui voce. De care își dai foarte bine seama doar atunci cînd moș Dumitru lasă în pace solzul de pește pe care-l ține pitit în gură, „la refrenă”!

Muzeul se împrumută de la viață

Multe i-or fi trecut prin mințile lui Andrei Bacea din Prundu

Neîntrerupta ștafetă

Nu multe lucruri o fi știind Petru Caba din Nereju, dar cu siguranță că două le știe foarte bine: să asculte și să imblinzească lemnul. Și atât de bine le știe încît a reușit s-o molipsească pe fetița lui, Tudorița, să devină (că doar asta-i cuvîntul...) cioplitore în lemn. La 13 ani, cîți are Tudorița, ai răbdarea și îndemînarea să cioplești un fluier. „Probleme” vor apărea mai tirziu dacă, cine știe prin ce împrejurare, fiica se va ambiționa să facă

Birgăului cită vreme a lucrat „la pădure”, muncitor forestier. Printre ele, cum să facă fața cojocului mai albă și dosul de blană mai mătăsoasă. A tot încercat și-a reușit, pînă la urmă, frecîndu-le cu praf de ipsos — fața și făină aspră de mălăi — blana. Abia acum putea trece la brodat. Dar mai „ștentifică” i se pare, totuși, partea de început a unui cojoc, prelucratul pieilor și croitul. Știință mare, spune el, să alegi momentul cînd o piele e taman bună de prelucrat și, dacă e tăbăcită bine faci un cojoc ce n-are moarte. Acum 28 de

ani a făcut un cojocel fiicei lui, pe care mai apoi l-a purtat și nepoțica, pentru ca acum să se afle la muzeu, „cînd te uiți la el, poți jura că-i nou”. Cu minile sale tăbăcite de truda la lemn, meșterul Andrei Bacea este neîntrecut în tăbăcitul pieilor.

intocmai ce face tatăl ei acum. Meșterul zimbește cu înțelegere, știind bine că numai cu gîndul ar putea Tudorița să facă vreodată, de pildă, acoperișurile de casă pe care el le croiește acum. Dar, de lucru în lemn e bogat, și nu va fi nici-un bai dacă Tudorița se va mulțumi să facă fie și numai acele treburile care-i sînt și vor fi accesibile. Principalul este că are cui să-i predea daltă unui meșteșug frumos, curat și atrăgător.

OCTAVIAN ȘTIREANU
EUGEN NEGREA

Insemnări de scriitor

Tușnad, dragoste față de oameni

Nu am mai trecut prin Tușnad de cîțiva ani buni. Mai să nu ți recunosc. O gară nouă, cochetă, întîmpină cordial pe vizitatori. Trei blocuri moderne, date în recentă folosință, în imediata ei apropiere, un al patrulea în plină construcție, veghează, cu fațadele pastelate, spre apele Oltului o strictă intrare în atmosferă. Să nu uit: pădurea de brazi, masivă și purificatoare, coboară pînă la limita căii ferate. Nu exagerez defel: senzația că ești în munte sporește bucuria de nimic compromisă că aici natura se manifestă în stare pură deși, cum vom vedea, nu lipsesc defel metamorfozele.

Acestea sînt de ordin cantitativ și de ordin calitativ, rod al hărniciei oamenilor.

Cum poate se știe, Băile Tușnad nu sînt perfect accesibile. Vreau să spun că stațiunea nu e situată pe un drum arhibatut, cum ar fi cel de pe Valea Prăhovei. Ca să ajungi în zona Subcarpaților răsăriteni, la poalele masivului Harghita, ai la îndemînă șoseaua Brașov-Miercurea Ciuc sau trenul de persoane. Dar ești pe deplin despăgubit de unele nesincronizări de orar, mai întîi de chiar potențialul balnear natural al locurilor, pe urmă de simțul gospodăresc al celor ce știu să-l valorifice. Cu pricepere, lucrătorii întreprinderii balneo-climaterice Băile Tușnad, cadrele medicale, cele din turism și comerț conlucrează pentru liniștea și confortul beneficiarilor. Îi ajută, am mai spus-o, cadrul natural.

Situat la 650 metri altitudine, într-o ambianță submontană, Tușnadul oferă: păduri de conifere ce veghează întreaga depresiune și o protejează de vîntoase, o temperatură medie în lunile de vară de 15°C, aer puternic ozonat, bogat în aerosoli rășinoși și ioni negativi. De aici, o primă consecință pentru cura stărilor de astenie, a tulburărilor endocrine, a diverselor traumatisme psihice. Ai impresia că te afli, cu nuanțările cunvenite într-o vastă rezervație de magică splendoare, pregătită să mulțumească pe drumeți și pe pacienții sedentari.

Pe urmă, izvoarele de ape minerale de tot felul, carbogazoase, feruginoase, clorurate, bicarbonate, sodice, magnezice etc. Unele se beau, conform prescripțiilor, altele servesc la preparatul băilor mezotermale,

atît de apreciate, cit și la tratamentul specific al unor boli cardiovasculare, biliare, renale, de nutriție ș.a.m.d.

În rîstimpul celor 20 de zile cit am stat aici n-au lipsit ocaziile să-ți cunosc pe cei care veghează la bunul mers al activității. Ion Pristavu, directorul întreprinderii balneo-climaterice Băile Tușnad, susține că se ocupă de o uzină de sănătate. Împreună cu Breda Lukacs, contabil-șef, îmi propune să examinăm cîteva cifre absolut convingătoare. Stațiunea dispune de trei hoteluri: Tușnad, Oltul și Ciucaș, toate ridicate între 1970 și 1987 și de aproximativ 60 de vile și împreună cu magazinele, chioșcurile, cofetăria, patiseria, barul de zi, pensiunile și cele patru restaurante satisfac toate cerințele. Vin aici, anual, peste 70.000 de turiști, din care aproximativ 50.000 sînt curanți. O bază modernă de tratament cu peste o sută de cadre medicale asigură funcționalitatea celebrei mofete și a instalațiilor de băi galvanice, a împachetărilor cu parafină, a hidroterapiilor, aerosolilor, băilor carbogazoase, a aparatului pentru curenți diadinamici etc. Se fac investigații de laborator, se asigură urgențe de orice natură, se completează fericit tratamentele geriatrie.

Un camping bine utilat întregeste zestrea locurilor și preia pe cei în trecere spre Lacul Roșu și Bran, Moldova de nord sau Poiana Brașov. Să mai amintesc de lacul Ciucaș, ca bază nautică vara și ca pistă de patinaj iarnă.

În fața acestei desfășurări de mijloace îmi vine să întreb ce categorii de vîrstă sînt favorizate la Tușnad. Răspunsul vine imediat și convingător din partea tovarășului director Pristavu: Absolut toate vîrstele găsesc ceea ce își doresc. Tinerii o odihnă activă, drumețind spre Stîncă Șoimilor și lacul vulcanic Sf. Ana, ceilalți o largă paletă de amenajări de vacanță. În ce privește formele de cură accentul cade și pe profilaxia cu scop preventiv, pe educația sanitară. Activitatea fizică coroborată cu buna utilizare a timpului liber nu exclude investigațiile de profil. Medicul Mozes Eduard, unul din balneologii stațiunii cu largă experiență, identifică atent stadiul maladiei și atunci cînd întocmește fișa de tratament ia în considerație indicatorii de diagnostic. Prioritatea pe care

el o dă manifestărilor specifice de boală are drept scop evitarea factorilor de risc și măsurile de recuperare în timp, prin depistare rapidă și adoptarea de soluții care să lichideze complicațiile.

Se înțelege că în atîtea zile nu ocolesc biblioteca și urmăresc activitatea cultu-ală de sezon. Aflu că peste nouă mii de cititori îi trec pragul anual, sînt împrumute cărți, sînt consultate presa. Sute dintre ei urmăresc seară de seară filme la sala de lingă lac, ori aplaudă tot aici turneele unor teatre din Brașov, Sf. Gheorghe, Tg. Mureș, Desigur că seriile folclorice harghitene întregesc, după spusele gazdelor mele, oferta cu caracter de divertisment. Este drept că ea ar putea fi mult îmbunătățită dacă ar exista o sală situată mai puțin periferic, cu dotări corespunzătoare pentru conferințe sau reprezentații teatrale. Sau dacă la localul cu specific țărănesc Moara de la Făgădău s-ar vîdi mai multă inițiativă gastronomică.

Am mai aflat cîte ceva și despre vocația de afirmare a Tușnadului pe plan internațional. Stațiunea a găzduit cu succes a III-a Conferință a experților CAER în automatizări feroviare și își propune să promoveze prin mese rotunde pe teme de industrie turistică, stimularea inițiativelor venite să încheie contracte cu parteneri externi. Dealtfel, întrucît capacitatea de cazare s-a dublat față de 1965 iar multe obiective noi s-au ivit în chiar anii din urmă, există o creștere continuă a solicitărilor turistice internaționale, cu un spor de 10% în fiecare an.

Se pare că factorii locali intenționează să înmulțească inițierile cu scriitorii și personalitățile din lumea artei și culturii.

Dar cum să nu înregistrăm, pentru încheierea acestor succinte impresii de vacanță, proiectul intitulat deocamdată, „Un izvor de apă minerală cîntător”. După o sugestie culeasă la Mariánske Lázně, în Boemia, acesta ar fi o țîșnitoare cu jocuri de lumină și efecte sonore, în jurul căreia se vor strînge prietenii statornici și în trecere ai Băilor Tușnad. Niciodată în contratimp cu inocenta plăcere de a ne copilări, știut fiind că în sfera umanului cheia fericirii rezidă în fantezie.

HENRI ZALIS

Sistematizarea

(Urmare din pag. 1)

ale consiliilor unice agro-industriale de stat și cooperatiste. Avem astăzi 56 de municipii și 181 de orașe, adică un total de 237 de municipii și orașe, față de numai 183 cite erau în 1965. Structura rețelei de localități s-a îmbunătățit cu precădere în ultimii 20 de ani, ca urmare a ansamblului de măsuri adoptate privind sistematizarea teritoriului și localităților țării, reorganizarea administrativ-teritorială din 1968, crearea celor 40 de județe și a municipiului București, conjugată cu ritmurile înalte de urbanizare din ultimele decenii, au condus la creșterea numărului orașelor mari cu peste 100.000 de locuitori de la 13 în 1965 la 22 în prezent și la distribuirea lor favorabilă în teritoriu.

În etapa în care ne aflăm aspectele calitative se pun însă din ce în ce cu mai multă acuitate. Deși avem o rețea de localități în general echilibrată, în cadrul acesteia sînt prevăzute îmbunătățiri ale relațiilor localitate-teritoriu, la nivelul unor zone din cadrul județelor. Pentru a fi mai explicit aș menționa că avem în prezent județe cu relativ multe orașe ca, de exemplu, județul Prahova — 14 orașe, județul Hunedoara — 12 orașe, dar și județe cu o singură localitate urbană (este cazul județului Giurgiu) sau cu 2 orașe — județele Brăila, Buzău și Călărași.

Organizarea în toate județele

țării a consiliilor unice agro-industriale de stat și cooperatiste a contribuit în mod esențial la intensificarea relațiilor de cooperare din cadrul intercomunal. Valorificarea resurselor locale se face astfel într-un cadru îmbunătățit, facilitîndu-se nu numai conducerea unitară a agriculturii ca ramură de producție, ci și accentuarea procesului său de industrializare, creîndu-se complexe unice de ramuri și activități strîns legate unele de altele. Sînt astfel create condițiile favorabile de dezvoltare a unor localități rurale ca orașe agroindustriale amplasate în imediata apropiere a bazei de resurse locale și aș menționa în această ordine de idei numai cîteva dintre localitățile cu aceste valențe: Pecica și Sîntana (județul Arad), Dăbuleni (județul Dolj), Ianca (județul Bihor), Scornicești (județul Olt), Pecica (județul Galați), Otopeni, Bragadiru, 30 Decembrie (Sectorul Agricol Ilfov), și s-ar putea continua cu încă multe altele.

Valorificarea superioară a produselor agricole, vegetale și animale, a altor resurse locale ale solului și subsolului și, nu în ultimul rînd, continuarea creatoare a unor tradiții meșteșugărești locale — și m-aș referi la arta ceramică și a lemnului, la țesutul covoarelor și scoartelor (care au făcut celebre peste hotare pe artiștii populari din multe zone ale țării) — toate aceste posibilități de valorificare a resurselor locale vor duce la dezvoltări economice și sociale în toate județele.

Trebuie menționate totodată posibilitățile de valorificare mai intensă a potențialului balneo-turistic deosebit de care

dispunem, valorificare ce poate conduce la amplificarea profilului economico-social al viitoarelor orașe. Din multitudinea exemplurilor existente aș numi comunele: Tinca (județul Bihor), Geoagiu (județul Hunedoara), Băltăcești (județul Neamț), Turt (județul Satu Mare), Bazna și Mircurea Sibiului (județul Sibiu), Drînceni (județul Vaslui).

Tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea, în Expunerea la sedința comună a Consiliului Național al Oamenilor Muncii și a Consiliului Național al Agriculturii: „Va trebui să aplicăm cu fermitate măsurile stabilite privind dezvoltarea centrelor agroindustriale — a orașelor, de fapt, agroindustriale — astfel încît pînă în 1995 să avem conturat centrul fiecărui consiliu agroindustrial, iar pînă în anul 2000 să încheiem, practic, organizarea modernă a acestora.”

Edificarea acestor noi centre, va conduce la apropierea nivelurilor de dotare și echipare ale localităților, la creșterea gradului de accesibilitate a populației din sate la locuri de muncă din industria mică și prestări de servicii, ca și la dotări sociale complexe de nivel urban, rezultînd condiții de muncă și viață pentru întreaga populație a țării.

Dacă ne gîndim că, în fiecare județ, potrivit specificului zonal economic și social și caracterului rețelei județene de localități, se va edifica un număr de noi centre agroindustriale astfel încît, în perspectivă, toate comunele să graviteze în jurul unei localități urbane, atunci avem imaginea dimensiunii procesului de sistematizare la a cărui desfășurare dinamică ne aducem cu toții contribuția.

Și respectul este obiect de control

Am însoțit adesea echipe de control al oamenilor muncii în acțiuni desfășurate în cele mai diverse domenii de activitate. Am constatat, în cadrul acestor controale, că unul din lucrurile pe care le verifică orice echipă este existența caietului unic de control în care, de altfel, se și consemnează rezultatele controlului. Există în această privință două atitudini: ignorarea paginilor cuprinzând procesele verbale încheiate în urma controalelor anterioare, sau parcurgerea lor atentă, acest din urmă mod de acțiune oferind informații prețioase asupra felului în care unitatea respectivă e îndrumată și controlată de către factorii răspunzători, informații regăsite apoi în indicațiile echipei. Am îndrăznit să sugerez această modalitate de lucru unei echipe ce adopta prima atitudine. Mi s-a răspuns pe un ton ce nu accepta replica: „Nu ne interesează ce au făcut alții. Noi ne facem datoria corect și notăm concluziile noastre”. Am mai întrebat dacă revin la unități pentru a vedea cum au fost remediate lipsurile constatate. „Da, sintem obligați de lege. Măsurile, însă, trebuie să le ia conducerea unităților”.

Este perfect adevărat, măsurile trebuie să le ia conducerea respective. Se mai întâmplă, însă, ca factorii răspunzători să manifeste comoditate, dezințres, și răsfoind paginile caietului să constată că luni, uneori ani de-a rândul, controalele au fost pur formale, inspectind, să zicem, curățenia unității, dar ignorând lipsa fondului de marfă ori neregulile din acte, sau controlând varietatea fondului de marfă dar trecind cu vederea atitudinea necorespunzătoare a lucrătorilor. Scuze „tematici” fiecărui control nu este o scuză decît în măsura în care se acceptă de la bun început controlul ca pe o formalitate, ca pe un simplu prilej de a putea bifa încă un punct rezolvat pe un plan de măsuri.

În cele ce urmează mă voi opri asupra unui exemplu ce ilustrează înțelegerea superioară a actului de control, integrarea sa într-un complex de acțiuni menite să ridice calitatea vieții la cote superioare. Veți vedea, termenul nu este deloc prețios. Are acoperire în fapte.

Mai, 1988. Alături de Alexandru Bradu și Gheorghe Cozma din Comisia municipală de control și coordonare a oamenilor muncii din București, vizităm, pentru început, câteva magazine cu profil electric-electrocasnic. Găsim „căzute”, adică descoperite defecte în momentul vânzării, o serie de produse cărora firesc ar fi fost să li se acorde service comercial de către unitățile specializate de pe teritoriul Capitalei, unități ale întreprinderilor producătoare. (Dar, să vedem în ce constă, practic, activitatea de service comercial. Unitățile service ale producătorilor sînt obligate să rezolve toate defecțiunile constatate la produsele întreprinderii respective în momentul vânzării. Este vorba, deci, despre produse — unele din ele extrem de solicitate — care nu au putut fi vindute din cauza unor defecțiuni, mici sau mari).

Această „predocumentare” a durat câteva ore și a oferit suficient material pentru încheierea unor procese verbale la fiecare din cele trei magazine. „Numai că asta n-ar avea nici o valoare, imi spun membrii echipei, pentru că n-ar rezolva ni-

mic la nivelul celor care au responsabilitate directă — unitățile service și întreprinderile coordonatoare. Ne îndreptăm, deci, spre campioanele cazurilor nerezolvate. Procesele verbale expun pe larg situația constatată și măsurile indicate, așa încît nu asupra atenției și competenței cu care a fost cercetat fiecare amănunt al activității celor două service-uri mă voi opri. Dealtfel, cunoșteam îndepărtat stilul de muncă al acestor echipe pe care am însoțit-o în repetate rânduri tocmai pentru modul în care traduce în practică ideea unui control complex, eficient. De această dată, însă, am descoperit cu uimire că și respectul este obiect de control; și asta, nu ca o simplă idee originală, frumoasă, generoasă, ci ca o realitate ce determină direcție asupra relațiilor interumane, atmosferei de muncă, asupra calității muncii colectivelor.

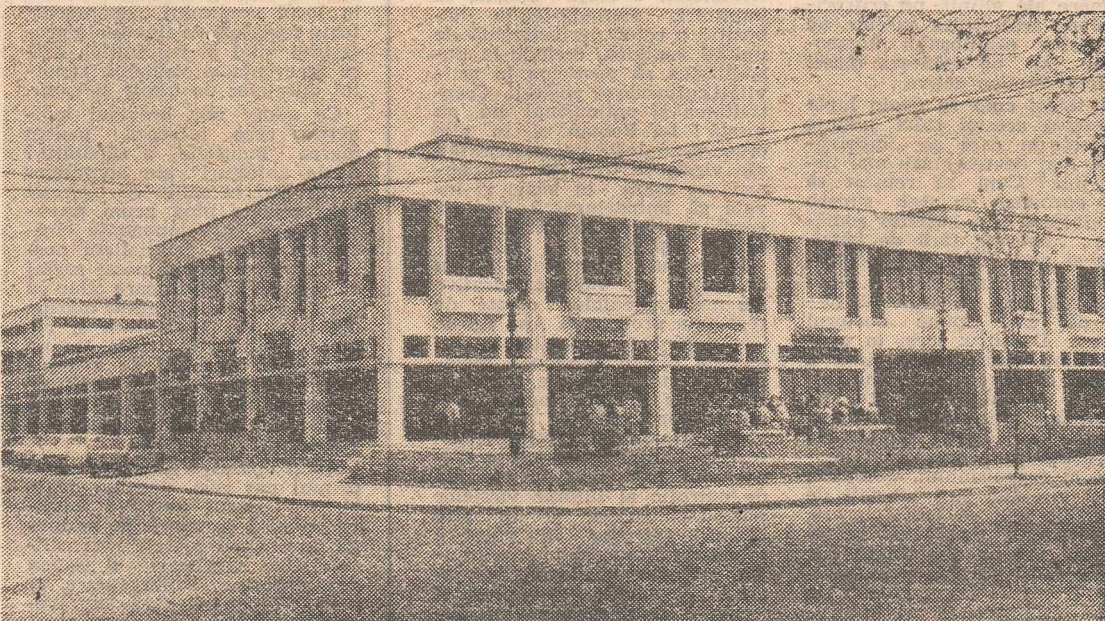
La service-ul întreprinderii „Electromures” am găsit un colectiv tînăr, condus de un om tînăr, colectiv ai cărui membri sînt legați prin relații prietenești, fără ca asta să împietzească asupra seriozității activității sau autorității șefului; dimpotrivă, ni s-a demonstrat că reușitele colectivului (e adevărat, nu în privința service-ului comercial) se datorează tocmai acestei atmosfere.

La „Tehnoton”, service-ul întreprinderii cu același nume, însă, o situație cel puțin bizară. Șeful lipsea din unitate. Echipei nu i s-au putut oferi documentele solicitate deoarece erau închise în biroul acestuia. După două ore și jumătate, în momentul plecării echipei de control, șeful apare. Cu uimire constatăm că observațiile cuprinse în procesul verbal i se par, toate, incorecte sau exagerate — starea de degradare și dezordine a unității, „anonimatul” acesteia, în ale cărei vitrine nu se găsea decît praf apărât de niște perdele murdare și, mai ales, specificarea expresă că este admis să nu se cunoască de către locuitorul său răspunderea, în fiecare zi, a oamenilor în teritoriu. Absolut uimitor este faptul că singura observație care nu-l deranjează este cea privitoare la ab-

sența sa din unitate. „Cei de la Iași, de care aparțin de fapt, știu unde am fost, de acolo am vorbit cu ei la telefon. Celor de aici nu am de ce să le spun unde plec. E vorba de lucruri pe care nu trebuie să le știe”. Bineînțeles, în acest caz este inutilă orice discuție despre caietul cu deplasările șefului de unitate, caiet prevăzut, de altfel, de lege. În privința celui alt caiet, cu răspunderea oamenilor în teritoriu, el este conceput a cuprinde numai modificările la grafic, pe care — și pe acesta! — șeful tot document de uz personal îl consideră și, firește, n-o să-l lase la îndemîna locuitorului (!).

Ne întrebăm ce rost mai are un locuitor dacă nu i se dă posibilitatea de a-și susține, în lipsa șefului, calitatea, de a prelua, deci, atribuțiile acestuia pe perioada absenței sale. Trebuie să arătăm că atît locuitorul cît și tehnicianul prezent s-au dovedit nu numai pregătiți profesional, ci și foarte informați în privința tuturor problemelor pe care le ridică această activitate. Cu atît mai nefirească ni se pare neîncrederea șefului de unitate în capacitatea oamenilor săi de a înțelege problemele pe care le are el de rezolvat și despre care aceștia nu trebuie să știe nimic. O unitate socialistă nu este un domeniu seniorial în care șeful are toate drepturile, iar supușii, numai îndatoriri. „Respectul pentru oamenii cu care lucrezi rămîne, chiar dacă nu este tipărit ca atare în nici un articol de lege, una din primele condiții ale muncii de conducere, și, deci, și ale controlului, ne spun Gheorghe Cozma și Alexandru Bradu. Înțeles corect, controlul oamenilor muncii nu se oprește numai asupra aspectelor profesionale și administrative ale activității unităților controlate, ci și asupra atmosferei de muncă în colectivul respectiv, a felului în care în coordonarea oamenilor se respectă normele eticii și echității socialiste, ale bunelor relații colegiale bazate pe respectul reciproc”. Tocmai de aceea și respectul este obiect de control.

ROXANA PAICU MANOLESCU ■

Complexul agroalimentar Floreasca — încă un punct de referință pentru o hartă a Capitalei

Cum păstrăm banii?

Nu demult mi-a fost dat să văd două hirtii de o sută roase de soareci. De ce i-o fi ascuns omul și în ce loc al casei? Și mai ales cu ce gânduri? I-a cîștigat pe nedrept și se temea să nu fie găsiți de cine ar putea să-i caute? I-a ferit de ochii copiilor sau ai nevastei sau pur și simplu dintr-o plăcere de a strînge și de a ascunde? Cîte povești n-au făcut carieră la amatorii de senzational, amuzați pe seama celor care au pus banii la ciorap și la saltea, mai apoi arși sau transformați în fluturări de inocență copiilor, sau subtilizați de un vecin sau de un prieten, familiarizat cu secretul familiei. Oamenii acestia au o psihologie aparte fiind și ei o rămurea din marele arbore al celebrului Hagi Tudose. După cîteva decenii de existență, e aproape o naivitate să le explici acestor suflete speriate că există o instituție care le oferă și siguranță, și operativitate, și somn liniștit. Mulți sînt de nevindecat în această teamă față de păstrarea și ascunderea banilor, chiar dacă stocarea lor în saltea reprezintă o formă de egoism, dacă nu chiar de prostie. Bani s-au născut ca să reprezinte valori și să circule. A-i îngropa în pernă înseamnă a te izola de ceilalți, de viața societății, înseamnă a-i pune la gheață, ca pe o găină, care nu mai are dreptul să facă ouă. A ține banii la saltea înseamnă să trăiești cu teama de a nu pierde, fără nici un strop de curaj de a încerca să cîștigi. Dar gestul stringăreții speriat nu poate fi înfrînt decît printr-un îndelung proces de educație. El respectă banul pînă la exagerare și tremură pentru el. La polul opus stau ceilalți. Și ei îl cîștigă la fel de ușor. Lucrează în locuri în care mîna se comportă ca o greblă. Trag banii de pe masă direct în sertar, în lădă sau în punga de plastic. Nici măcar nu-i așază în ordine. Îi indeasă așa cum umpli o saltea cu vată. Să între-

cît mai mulți și să nu-l zboare vîntul. Chioșcarii și bufetierii întind mîinile uleioase cu care îți oferă berea, mititeii sau farfuria cu mincare, iau banii și-i infundă în șortul cu un buzunar cit o traistă, de unde scot mici ghemotoace murdare din care încropesc restul. Pînă la urmă, atitudinea omului față de bani reflectă cel mai fidel truda cu care i-a cîștigat. De la gestul femeii de la țară de a innoda cîteva sute într-o batistă spre a le pune apoi într-un loc sfînt, adică la sîn, pînă la cel al ospătarului care scoate din buzunarul de la spate un teanc de sute transpirate și îndoite mai rău decît urechile măgarului e o cale lungă între două mentalități, între două atitudini față de muncă. Chioșcarul de înghețată, cofetarul, sau bufetierul, ospătarul sau vinzătorul care îți dă și petrosin și mincare și dulciuri cu aceeași mînă cu care numără banii, pe care o poartă apoi prin oale și farfurii spre a se întoarce iarăși la bancnote spre a purta de la una la alta lipsa sa de igienă și de considerație față de semenii, se trădează cu înconștiență și, adeseori, cu nepăsare chiar. Că vrea unul să pară detașat de banii pe care îi cîștigă, îl privește. Dar un mod necivilizat de a se purta cu banii are și implicații sanitare. Nu poți ști cîți microbi poartă o sută de lei care a fost terfelită mai rău decît o muscă plîmbăreată prin diferite locuri. Și nu e numai igienă. Bani reprezintă valori. Valori materiale în adevăratul sens al cuvîntului. Nu se face să-i porți oricum, să operezi cu ei fără o considerație minimă (unde or fi portmoneele de altădată). Cîteva sute de lei înseamnă un obiect sau altul de valoare. Pe obiect nu poți să te așezi, nu-l murdărești cu orice și nu lași urmele degetelor înmuiate cu ulei sau cu sos. Bani sînt o muncă, sudoare și lucruri necesare vieții și păstrarea lor în condiții corecte reprezintă o formă de civilizație, de respect pentru semenii, de participare la valorile societății. Păstrarea lor e și un gest de patriotism. E vorba de moneda națională, de simbolul valorilor materiale create de noi. Bani nu sînt niște hirtii oarecare. Sînt chiar munca fiecăruia și ea nu poate fi batjocorită cu atîta ușurință. Prea mulți se poartă cu ei de parcă ar fi niște hirtii de împachetat, niște nimicuri pe care le pot avea cînd vor și cînd nu vor, ca să nu ne pese de această atitudine care a dus o mulțime de bancnote într-o situație mai mult decît deplorabilă. E drept că ele au aceeași valoare. Doar valoarea morală a purtătorului pare să scadă în asemenea împrejurări. Or, datoria cetățenească a fiecăruia este de a ține banii în și la locul pe care îl merită. Nici pe post de icoană, dar nici ca o hirtie oarecare. Pentru că în respectul față de bani e și puțin din respectul față de noi și față de ceilalți.

CORNEL NISTORESCU ■

Inițiativă nelăudabilă

În urmă cu cîteva zile, Emilia Cimpoca din Dej, avînd nevoie de vopsea pentru lucrările de reparații ale locuinței, s-a dus la Unitatea Chimicale din oraș să cumpere cantitatea de vopsea necesară, 20 kilograme. Vopseaua se vindea, așa cum se exprimă cititoarea noastră, expresie probabil devenită uzuală, „legată” de produsul „Frigodor”, deodorant pentru frigider. Pentru a putea cumpăra un kilogram de vopsea, preț 35 lei, trebuia în mod obligatoriu să cumperi și două pachete de Frigodor, în valoare de 19 lei (9,50 lei bucata). Neavînd încotro, Emilia Cimpoca, la cele 20 de kilograme de vopsea de care avea nevoie a cumpărat și 40 pachete Frigodor în valoare

de 380 lei. Să mai spunem că Emilia Cimpoca a sesizat conducerea I.C.S. Dej despre această ilegalitate dar fără rezultat. A fost nevoită, pentru că avea neapărată nevoie de vopsea, să cumpere și un produs de care nu avea nevoie sau pe care nu avea intenția să-l cumpere.

Avem în față două din cele 40 de pachete de Frigodor și datoria să răspundem cititoarei noastre la cîteva întrebări: La ce pot folosi eu aceste 40 pachete de Frigodor cu un miros de naftalină și care după ștampila Fabricii chimice Victoria Tirgoviște, CTC 41 și 42, lot de fabricație 171 și 173 din 5 și 7 iulie 1983 au termenul de valabilitate depășit cu patru ani și jumătate? Dacă tovarășii din comerț cred că aceasta este metoda potrivită să scape de anumite produse care nu se vînd și care au mîrit stocul fără rost, de ce nu dau măcar măruri în

termen de garanție de care să mă pot folosi, chiar dacă dinșii vor să mă aprovizioneze forțat cu produse pe 8-10 ani înainte? De ce să fiu nevoită, din cauza unei inițiative nelăudabile, să pierd 380 lei? De ce acești tovarăși nu se gîndesc că pentru banii aceștia noi am muncit?

Se pare că în Dej, practica comerțului condiționat are oarecare vechime. Numai Emilia Cimpoca a avut ocazia de cîteva ori să cumpere măruri „legate” — pateu de fîcat cu conserve de pește, făină cu pește, cafea cu amoniac, boia de ardei cu ceapă de categorie inferioară, un roman cu o jucărie pentru un copil de 2-3 ani (o mașinuță pe spirală de sîrmă).

Faptul că o marfă se vinde sau nu este un aspect din cele mai interesante. El poate constitui un adevărat etalon al utili-

tății și calității ei. Vînderea unei mărfi oarecare, în condițiile pe care le practică cei de la I.C.S. Dej nu numai că este ilegală — se știe comerțul condiționat este interzis prin diferite reglementări — dar modul acesta de a face comerț nu vine în nici un caz în întîmpinarea nevoilor cetățenilor.

O primă concluzie care se poate desprinde din cele de mai sus este că I.C.S. Dej a exagerat. O a doua concluzie ar fi că în loc de „Frigodor”, care prisoșese, ar trebui să fie în magazinele de specialitate mai multă vopsea.

OPREA GEORGESCU ■

Nucul și ferăstrăul

Ca într-un bun film, faptele — decorurile — personajele, sînt dintre cele mai obișnuite: Ion C. Drăgan (74 ani), domici-

liat în comuna Brebu, județul Prahova, posedă în grădina proprietății sale un NUC tînăr, aflat lîngă gardul despărțitor cu proprietatea vecinului (și cumnatului său), Ion V. Stănulescu.

Cel din urmă îl somează pe primul, de mai mult timp, să „taie nucul”, pe motivul că îi „face umbră în grădină”.

Nefiind de acord cu această somație, Ion C. Drăgan nu taie nucul, avînd în vedere că este un pom tînăr — rodeste de circa 2 ani —, că este protejat de lege. Și acum începe teavatura, mai exact: începe un prost film! Și iată de ce: Casele celor doi oponenți sînt așezate către stradă (conform schiței primite la redacție), curțile interioare pornesc de la case, încolo — deci opuse străzii — și despărțite de un gard; curțile astea sînt egale. Dat în urmă — și chiar cu înecătino-

● Într-o declarație făcută cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la deschiderea spre semnare a Tratatului privind neproliferarea armelor nucleare, secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, a apreciat că acest acord s-a dovedit viabil, constituind o barieră eficientă în calea răspândirii armelor nucleare. El a subliniat necesitatea continuării cu perseverență a eforturilor pentru eliminarea armelor nucleare și a pericolului pe care acestea îl prezintă pentru întreaga omenire. Secretarul general al O.N.U. a făcut cunoscut că la tratat au aderat până în prezent un număr de 133 de state neposezoare de arme nucleare și a arătat că este necesar ca la acord să adere toate statele lumii.

● În cel de-al doilea guvern francez condus de primul ministru socialist Michel

Rocard, principalele portofolii au revenit celor ce le-au deținut și în primul guvern. Astfel, Lionel Jospin a fost confirmat în calitate de ministru al educației naționale, cercetării și sporturilor, Pierre Bergevoy — ca ministru al economiei, finanțelor și bugetului, Roland Dumas — ministru al afacerilor externe, Pierre Joxe — ministru de interne, Jean Pierre Chevènement — ministru al apărării.

● În funcția de președinte al Prezidiului Comitetului Central al Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, a fost ales, pentru un mandat de un an, Stipe Šušar. El îl succede în acest post lui Boško Krunić. În funcția de secretar al Prezidiului C.C. al U.C.I. a fost ales Ștefan Koroșeț.

● La sesiunea Adunării de Stat a R.P. Ungare, Bruno Ferenc Straub a fost

ales președinte al Consiliului prezidențial, iar Istvan Stadinger — președinte al Adunării de Stat.

● După cum transmite agenția IRNA, un avion de pasageri iranian, de tip „Airbus”, avind la bord 290 de persoane, a fost doborât de forțele navale ale S.U.A. dislocate în Golf. Nu au existat supraviețuitori. Aparatul, care decolase din orașul iranian Bandar-Abbas și se îndrepta către Dubai, s-a prăbușit în apropierea strimtorii Ormuz. Echipele iraniene de salvare au recuperat corpurile a 100 de persoane. Ministerul de Externe al Iranului a condamnat energetic atacul american asupra avionului de pasageri. Președintele Ronald Reagan a calificat această acțiune drept „o tragedie umană groaznică”. Partea americană susține că avionul a fost doborât „din greșală”. Opinia publică din

România a condamnat cu indignare doborârea avionului iranian.

● La Harare au început lucrările preliminare la nivel de experți din cadrul primei reuniuni a Comitetului permanent pentru cooperare economică al țărilor nealiniate. În această primă etapă se analizează un proiect de document care cuprinde o evaluare a stadiului dialogului Nord-Sud și a posibilităților de relansare a acestuia. Se are de asemenea în vedere urgentarea punerii în aplicare a unei noi ordini economice internaționale, juste și echitabile, prin care să fie eliminate disproporțiile de dezvoltare economică, să fie înălțat protecționismul comercial, deschizându-se astfel noi posibilități de rezolvare a problemei datoriei externe a țărilor în curs de dezvoltare.

ION CODRU ■

Comentariul săptămânii

Zone fără arme atomice

Cind se vorbește de zonele denuclearizate, se evidențiază neapărat ce s-a făcut până acum: proclamarea ca regiuni lipsite de arma nucleară a Americii Latine, Africii, Pacificului de Sud, încheierea unor tratate prin care se interzice amplasarea armelor atomice în Antarctica, în spațiul extraatmosferic pe fundul mărilor și al oceanelor, declararea ca orașe și teritorii denuclearizate a numeroase localități din Europa occidentală, Japonia, S.U.A., Canada. Firește aceste acțiuni sînt demne de toată lauda, însă nu e un secret pentru nimeni că ele au mai ales o valoare simbolică, întrucît privesc teritorii și spații în general fără arme nucleare și cu populație puțină sau chiar nepopulată. De aceea, și în domeniul creării de regiuni fără arma nucleară — parte integrantă a procesului de dezarmare atomică —, pașii esențiali, hotărîtori urmează să fie făcuți de-abia de-aici înainte. E vorba, se-nțelege, de dezatomizarea unor regiuni dens populate și cu un prag ridicat al nuclearizării.

Privind lucrurile în această lumină, eficiența cea mai mare ar avea-o, desigur, zonele denuclearizate în Europa, continentul în care s-au aglomerat marea majoritate a arsenalelor nucleare — ca și a celor convenționale, de altfel. Pornindu-se de aici, în „Considerentele” și propunerile României, ale președintelui Nicolae Ceaușescu cu privire la problemele dezarmării și direcțiile de acțiune a țărilor pentru soluționarea lor, prezentate la cea de-a treia sesiune specială a O.N.U. consacrată dezarmării, se stipulează ca Organizația Națiunilor Unite să adreseze statelor din Balcani, din nordul și centrul Europei, precum și din alte părți ale lumii chemarea de a se trece la negocieri privind transformarea regiunilor respective în zone denuclearizate, în zone ale păcii, cooperării și bunei vecinătăți. Se știe că țara noastră a jucat un rol de pionierat și în promovarea ideii zonelor denuclearizate, ca o cale de diminuare a tensiunii, de sporire a încrederii între state, de limpezire a climatului politic general, ca un mijloc de micșorare treptată a primejdiei atomice. În acest sens, România a propus transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii, colaborării și bunei vecinătăți, lipsită de arma nucleară. În același timp, țara noastră susține preocupările privind crearea de zone fără arme nucleare și în alte părți ale continentului și ale lumii, cum sînt propunerile R.D.G. și R. S. Cehoslovace privind constituirea unui coridor denuclearizat de-a lungul liniei de demarcație cu R.F.G., inițiativele de realizare a unor zone denuclearizate în nordul Europei, în regiunea Mediteranei și a Adriaticii, în Oceanul Indian, Orientul Mijlociu, Asia de sud și de sud-est, Peninsula Coreeană și altele.

Crearea efectivă a zonelor denuclearizate arătate mai sus, ca și altora, ar avea, după cum am mai relevat, o mare importanță în reducerea primejdiei unei catastrofe nucleare. Însă chiar și în cazul (deloc sigur) cînd statele posesoare de arme atomice ar respecta cu strictețe statutul zonelor fără arme nucleare și nu le-ar ataca, un război atomic ar afecta oricum și aceste zone. Iată de ce calea către înlăturarea totală și definitivă a pericolului atomic este dezarmarea nucleară în totalitatea ei. Avind în vedere — spunea președintele Nicolae Ceaușescu — că au rămas uriașe stocuri de arme nucleare, că țărilor din N.A.T.O. discută chiar problema modernizării și dezvoltării rachetelor cu rază scurtă de acțiune, este necesar să se facă totul pentru a se ajunge la adoptarea unui program complex de dezarmare, care să ducă la lichidarea tuturor armelor nucleare, la oprirea experiențelor nucleare și a militarizării Cosmosului”. După cum este cunoscut, în „Considerentele” menționate România a propus să se realizeze un program general de dezarmare nucleară, care să prevadă, cu prioritate și la termene bine stabilite, într-o viziune de perspectivă, reducerea pe etape și lichidarea completă a acestor arme pînă în anul 2000.

Așadar, se poate spune că la înfăptuirea dezarmării nucleare — componentă esențială a procesului de dezarmare generală și completă — constituirea de zone denuclearizate este menită să aducă o contribuție de mare preț. La rîndul lor, celelalte măsuri de dezarmare nucleară pot favoriza crearea zonelor. O interdependență ce se cere pusă urgent în lucrare.

ION D. GOIA ■

În umbra vulcanilor

Cei aproximativ 50 de vulcani activi de pe glob aruncă anual în atmosferă milioane de tone de praf, cenușă și gaze. Studiind activitatea vulcanilor, cu ajutorul sateliților și al computerelor, savanții au ajuns la concluzia că în alcătuirea prognozelor pe termen lung e necesar să se țină seama de influența erupțiilor vulcanice, element cărui pînă acum nu i s-a acordat o prea mare atenție. În trecut, datorită lipsei unei aparaturii speciale și distanțelor mari la care se găseau mulți vulcani, oamenii de știință apreciau de regulă legătura dintre erupții și schimbarea climei

as pe o simplă coincidență. Dar influența unor erupții vulcanice asupra climatului a fost așa de evidentă, încît ideea unor potriviri întîmplătoare a fost abandonată. Așa s-a întîmplat, de pildă, în 1816, care a fost pentru Statele Unite „anul fără vară” — înghețuri timpurii au distrus pe vaste teritorii recoltele de porumb, iarba, temperatura medie în timpul verii fiind cu 5 grade mai joasă decît în mod obișnuit. Aceasta s-a întîmplat la un an de la erupția giganticului vulcan Tambor din Indonezia.

Numai în timpul din urmă, cînd instrumentele de cercetare s-au perfecționat foarte mult, specialiștii au dobîndit posibilitatea de a studia în mod temeinic relația vulcani-climă. În prezent, savanții pot cerceta și erupțiile neînsemnate, mai ales

Simptomele sînt fără echivoc: vîrstă pînă în 16 ani, părul uns cu gelatină, pantaloni cu vedere la gleznă, pantofi grosolani în picioare și o imensă pereche de ochelari negri pe nas. Potențiometrul casetofonului dat la maximum împrăstie o muzică săltăreț-mecanică în ritmul căreia fidelii lui Michael Jackson se mișcă robotizat, ațintindu-te cu o privire cruntă. Picioarele desfăcute. Brațul sus. Mineca jos. Piruetă. În continuare la fel. Nu lipsește zbenghiul lipicios din mijlocul frunții, hainele sînt negre cu catarame lucioase, paiele abundă. Dacă copilul dv. prezintă simptomele de mai sus nu vă îngrijorați, e o boală trecătoare — conștientizați îngăduitor revista italiană „L'Espresso” într-un articol despre starul muzicii pop mai sus menționat care, în zgomotul produs de o reclamă excelentă a ajuns în Europa ca și cum ar fi fost vorba de o nouă debarcare în Normandia. Armele secrete ale operațiunii sînt minuite cu mină sigură de propria casă discografică CBS International și ele se numesc discul de 45 de rotații „I can't stop loving you” și EP-ul „Bad” apărut odată cu o rafală de videoclip-uri magistral alcătuite de Martin Scorsese, în care Michael dansează fulminant. Apoi apariția autobiografiei sale numită „Moonwalk” (la 19 ani are și multe de povestit) după numele celebrului pas de dans inventat de „marele” Michael a stîrnit, dacă mai era nevoie, atenția amatorilor unei muzici care amestecă, cu rafinament, e drept, pop, funk, rhythm-blues cu muzicalul de pe Broadway și melodiile Walt Disney. Un cocktail contradictoriu dar exploziv (albumul „Thriller” din 1982 s-a

vîndut în 38 milioane exemplare iar „Bad” în 18 milioane), ca de altfel Michael Jackson în persoană. Popstarul în cauză rămîne pentru mulți un necunoscut (asta și atrage) în care se îmbină toate aspectele contradicțiilor: alb și negru, bărbat și femeie, adult și copil, realitatea și fantezia. În fond tînărul Jackson și muzica sa reprezintă un exemplu perfect de cum se produce și se vinde un album

Jacksonmania

de maxim nivel tehnologic și profesional (la imprimările pentru „Thriller” s-au folosit trei magnetofane cu cite 24 de piste fiecare, pe cînd Beatels-i de acum 20 de ani aveau unul singur cu 4 piste), de cum se comercializează perfect o imagine minuoasă fabricată în era videoclipurilor. „Mașina” rock-ului pornită spre Italia e o industrie ultraspecializată și bogat sponsorizată. Pentru cele trei concerte Jackson va primi aproape 1,3 milioane dolari (nu mai șase ore de „muncă”!). Firma Pepsi Cola, sponsorul oficial al turneului, a pus la punct o ingenioasă combinație a răcoitoare și reconfortantei băuturi cu imaginea starului ceea ce a dus la creșterea cu 30 la sută a vinzării. După un șocant bombardament publicitar,

Pepsi a lansat în Italia un concurs dotat cu premii în 2000 de bilete la concertele de la Roma, Torino și Londra, discuri, fotografii și obiecte tip Michael Jackson. Clienții abundă, mai ales cei din armata fan-ilor care au înființat cluburi și asociații unde este idolatrizat cîntărețul, iar banii cîrș. Marea majoritate a înscirșilor sînt fete pentru care apar reviste bilunare unde află fiecare pas al adoratului, sînt la curent cu tot ceea ce înseamnă viața lui. Interesantă și productivă preocupare. Lui Michael Jackson, denumit de specialiști „robo-rock-star”, care trăiește afectat, se supune unor nenumărate operații de chirurgie estetică, care doarme într-o capsulă cu oxigen pentru a-și regenera la infinit celulele, negrului obsedat de culoarea propriei piel, de regie, de alimentație (nu carne, nu alcool, nu droguri) îi sînt închinat multe dintre gîndurile și dorințele tîneretului adorator. „Îl iubesc pentru dulceața și personalitatea lui” (Laura Pasquarelli, studentă, 18 ani). „Mișcările, cîntecele, vorbele sale sînt de o nemaiîntîlnită puritate” (Simona, elevă, 15 ani). „Cine-mi poate spune că Michael nu este de origine divină?” (Maria Costa, elevă). Perlele de mai sus au văzut lumina tiparului în revistele speciale editate pentru iubitorii lui Jackson în Italia care apar în tiraje de sute de mii de exemplare și costă 4 dolari bucata. Să nu ne mai mirăm cînd citim în sondajele efectuate în rîndul acestei categorii de amatori de muzică răspunsuri gen „Bach este un deodorant” sau „Neil Armstrong cîntă la trompetă”.

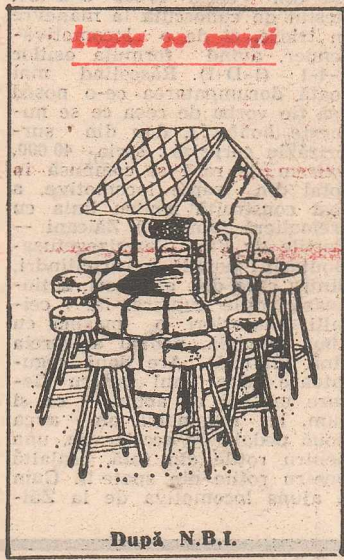
IOAN ROȘCA ■

Dreptul de-a scotoci-n gunoaie

Resturile menajere fac parte și ele din viața de zi cu zi. Luna trecută Curtea Supremă a Statelor Unite a adoptat, cu șase voturi pentru, două impotrivă, o lege care să permită poliției să scotocească în resturile menajere fără a avea nevoie de mandat. Decizia are o importanță deosebită în contextul în care, prevalîndu-se de prevederile amendamentului 4 din Constituție, o asemenea operațiune era considerată a fi violare de domiciliu. Dar... În anul 1984 poliția scoțocind în pulberile unei case din localitatea Laguna Beach a dat de urmele indubitabile ale

unei mari afaceri cu droguri. S-a descoperit cu acest prilej că în ambalajele pentru lame de ras se ascundea cocaină. S-au găsit, de asemenea, avize telefonice care i-au condus pe poliști pe urmele unei întregi rețele de traficanti. Pe baza acestor informații s-a putut obține mandatul de percheziție al casei în cauză care a dus la descoperirea unui adevărat depozit de droguri și implicit la arestarea răufăcătorilor. Referitor la decizia adoptată de Curtea Supremă, Graham Hughes, profesor de drept la Universitatea din New York, declară: „Este o restrîngere în dreptul de proprietate și un avertisment de genul fiți atenți ce aruncați la gunoi!”. Părerea lui nu este împărtășită însă și de proprii studenți. În numele dreptului la proprietate nu pot fi tolerate afaceri cu droguri sau alte fărădelegi.

DAN DĂNUȚ DORU ■

După N.B.I.

sud și a făcut ca temperatura straturilor superioare ale atmosferei să crească cu 7 grade. După cit se pare, hotărîtoare s-a dovedit nu cantitatea de lavă aruncată în aer, ci cantitatea de bioxid de sulf eliberată, și înălțimea la care acesta s-a ridicat în atmosferă. Spre deosebire de praf și cenușă, care alcătuiesc cea mai mare parte a lavei vulcanice și care de obicei se depun repede (în citeva luni), gazul sulfuros vulcanic se poate ridica la 9,6 kilometri deasupra Pămîntului. Acolo, departe de procesele normale de curățire care au loc în atmosferă, cum este ploaia, de exemplu, bioxidul de sulf alcătuiește nori imenși, impenetrabili pentru razele soarelui. Acești nori pot dăinui pînă la doi ani, învîrtindu-se în jurul Pămîntului și

nedînd voie luminii solare să treacă. Pe baza datelor de pînă acum, unii savanți au început să facă prognoze climatice cu luarea în calcul a erupțiilor vulcanice, însă cei mai mulți s-au abținut, considerînd că n-a venit încă timpul pentru aceasta. Lucrul cel mai important pare a fi determinarea riguroasă a efectului erupțiilor vulcanice asupra pătrunderii luminii solare pe Pămînt. În funcție de concluziile la care se va ajunge, se va verifica și teoria „iernii nucleare”, emisă de Carl Sagan, potrivit căreia, în cazul unui război atomic, nori groși de praf, acoperînd Soarele, ar duce la instalarea unei ere glaciare pe tot globul.

ION CODRU ■

Ion Miloș

Mi-a călcat pragul zilele acestea, împreună cu fiul său Petru, poetul și traducătorul, romanistul Ion Miloș, cunoscut în lumea noastră literară prin mai multe cărți tipărite pînă acum în țară la diferite edituri.

În Suedia unde trăiește, Miloș este cel care a făcut cunoscută literatura noastră cel mai mult.

Dacă astăzi cititorul suedez își poate face o impresie asupra literaturii române, a poeziei, dar mai recent și a prozei, asta se datorează traducerilor acestui dăruit și tenace om de cultură care scrie și traduce în patru limbi pe care le stăpînește aproape în egală măsură precum limba părinților săi, țărani români din Banatul sîrbesc.

Lui Miloș îi datorăm traducerea Mioriței în suedeză, a citorva basme nepieritoare, a unei antologii de proză românească de astăzi proaspăt tipărită, cu ecouri favorabile în presa de specialitate, a unor studii de sinteză asupra culturii românești, iar cele citeva cărți de poezie tipărite la noi pînă acum s-au epuizat imediat din librării.

Cu prilejul comemorării a o sută de ani de la dispariția poetului Mihai Eminescu, Ion Miloș, după cîțiva ani de lucru, va oferi cititorului suedez cele mai frumoase poezii eminesciene într-un volum gata pentru tipar. La tipar se află și o antologie a încreștării poeziei românești cuprinzînd o sută de poezii iar în lucru se află și o antologie a poeziei tipărite la noi pînă acum s-au epuizat imediat din librării.

Este o bucurie și o onoare să-l ai oaspete măcar de un ceas pe acest modest și harnic slujitor al Cuvîntului suferințelor românești într-o țară și cultură de seamă a Europei.

Dacă în fiecare țară de cultură din Europa și din lume am avea norocul unui astfel de lucrător, istoria și spiritualitatea românească ar fi cunoscute mai din aproape iar atîtea dintre marile înzestrări ale sufletului românesc nu ar zace într-un anonim de atîtea ori nedrept.

Să nu uităm că în momentul în care se pune problema unei cinstiri internaționale a lui Lucian Blaga, nici o poezie a acestuia nu se afla tradusă pe masa juriilor și în acest fel a fost preferat un altul, alții mai accesibili.

Petru, băiatul lui Miloș, vorbind o frumoasă limbă românească, se uită la tatăl său aproape alb, stors de lucru pe atîtea cărți — multe sînt ale sîrbilor traduse și ei tot de el în suedeză: poate mîine studentul de astăzi va duce mai departe, ar spune Iorga, crucea de har a părintelui său întru înăbușirea altor culturi cu valori adînci dintr-o vatră de spiritualități dintre cele pilduitoare ale lumii în spiritul Logosului intrupat în istorie.

IOAN ALEXANDRU ■

Navală

ORIZONTAL : 1) Administrația unui port (pl.) — Dana Bădescu. 2) Cel mai mare grad în marina militară — Vas. 3) A da drumul pe apă unui vas nou construit — Ansamblu format din scheletul unei nave și din învelișul ei exterior. 4) Localitate în R.S.F. Iugoslavia — Capriciu. 5) Alexandru Ene — Vinci cu un ax de rotație vertical folosit la ancorarea navelor. 6) Punte! — Drapel arborat pe o navă pentru a-i atesta naționalitatea. 7) Privitor la mare — În plus. 8) Radu Coman — Competiție sportivă nautică — Olga Nicolau. 9) Balama — Sau. 10) Vislă — Șeful unei echipe de pescari. 11) Volum de Ioan Alexandru — Pirați. 12) Pod plutitor — Sustin pinzele unei nave (pl.).

VERTICAL : 1) Magazin pe fundul navei — Complex tehnic amenajat pe malul unei ape navigabile, pentru acostarea, încărcarea, descărcarea și repararea navelor — Ion Barbu. 2)

Vasul legat cu un cablu de țarm — Tine direcția navei. 3) Vele — Vas petrolier. 4) Riu în U.R.S.S. — Frîngii folosite la bordul navelor. 5) Atol în Maldive — Partea exterioară a corpului unei nave, situată sub linia de plutire. 6) Aluminiiu — A călători cu o navă — Calciu. 7) Cameră pe vapor pentru călători sau echipaj — Gen de leguminoase din Australia. 8) Iolanda Velea — Rivnă — A determina concentrația unei soluții prin analiză volumetrică. 9) Rumegetor tibetan — Localitate în U.R.S.S. — Asociația Sportivă Recolta. 10) Pod de vase — Plantă medicinală. 11) Magazin într-un port — Fixarea navei de fundul apei. 12) Fizician german (Karl : 1850—1919) — Arbori care cresc pe malurile apelor.

Dictionar : ARZA, IMNE, IBSA, TAA, AOT, SIA, OMAG, BRAUN.

GHEORGHE TOIA ■

Dezlegarea careului „La strand” :

BAZINE ; APT ; ARAMA ; ARAR ; IAZ ; TARM ; A ; T ; APA ; SARM ; AP ; ITII ; EB ; ROSIE ; OBU ; COACE ; SCUL ; OSCI ; PLUTI ; CO ; NISIP ; N ; SPLAI ; PATA.

Universul muzicii Steaua Haley

● A fost din nou timpul rock'n rollului. Acum două zile, la 6 iulie, s-au împlinit 61 de ani de la nașterea lui BILL HALEY. Chitarist, solist vocal, compozitor, el a trăit în perioada 6 iulie 1927 — 9 februarie 1981, fiind considerat una dintre marile vedete ale genului. Palmaresul său este, de altfel, impresionant: aproape 70 milioane discuri vîndute. Dintre acestea, a rămas celebru succesul din anul 1955, „Rock around the Clock”, odată cu care Haley și-a cîștigat renumele de „primul erou al rock'n rollului”. Singurul care a reușit să-l depășească faima a fost „regele” Elvis. ● Plăcută surpriză, apariția în topuri a vechiului succes al Beatlesilor. „With a little help from my Friends”, în interpretarea modernă a trupei britanice „Wet Wet Wet”. ● Unul dintre filmele muzicale în vogă este „Dirty Dancing” din care a fost deja lansat un slăgar, „The Time of my Life”, în interpretarea duetului Bill Medley — Jennifer Warnes. Vedeta principală, actrița Jennifer Grey, pregătește o nouă lovitură, un film care va apărea în anul 1989 avînd printre protagoniști pe MADONNA. ● Grupul britanic T'PAU apare cu o nouă single: „I will be with you”, al cărei videoclip a fost deja turnat la Viena. Cel care s-a ocupat de film nu este altul decît regizorul lui Prince, David Hoggan. ● WHITNEY HOUSTON este, după Michael Jackson, a doua mare stea a muzicii din Statele Unite. Numele ei a făcut înconjurul lumii și nimeni nu-i contestă calitatea. Dar puțini știu că succesul ei depinde în mare măsură de munca trupei care o acompaniază. A venit timpul să-i scoatem la lumină pe cei care stau în umbra marilor vedete: John Simmons — pian, Steve Kelly — chit., Kevin Jones — percuție, John Harris — sax., Jack Perry — keyboards, Ricky Minor — bass. Vocile din spate sînt făcute de Billy Backer, Voneva Simms și Felicia Moss, aceasta din urmă fiind verișoară cu Whitney Houston.

● Mereu în pas cu vremea, DIDA DRĂGAN pregătește împreună cu Andrei Brădeanu și Eugen Dumitru, doi prestigioși realizatori, un nou recital TV. Va fi acompaniată de grupul Monolit condus de o altă celebritate a rockului românesc, chitaristul și compozitorul Sorin Chifiriuc. Din seria de turnee ce o așteaptă în perioada următoare, în R.F.G. și în mai multe localități din țară, sperăm să poată ieși și un disc pe care să fie incluse noutățile de ultimă oră, piese într-o paletă ritmică amplă, pentru toate categoriile de ascultători.

MIRCEA ZANE ■

BREVIAR

Automăturătoare

Dispozitivul din imagine, proiectat pentru curățirea străzilor, este autopropulsat cu ajutorul unui motor electric, alimentat de la o baterie de acumulatori de 36 volți. Datorită gabaritului redus, automăturătoarea-aspiratoare mai poate fi folosită și în încăperi mari cum sînt sălile de aștep-

tare, peroanele aerogărilor și gările feroviare, fără ca mediul înconjurător să fie poluat cu gaze toxice de evacuare. Conducerea extrem de simplă a mașinii face ca ea să fie accesibilă și persoanelor fără o pregătire specială.

Ordinator pentru bicicletă

După mai mulți ani de încercări, în S.U.A. s-a pus la punct ordinatorul pentru bicicletă — complex, numit „Pacer 2000”. Plasat pe ghidon el indică distanța ce mai rămîne de parcurs, față de numărul de kilometri fixați înainte, viteza de deplasare și cea orară medie. El mai calculează cantitatea, respectiv numărul de

invirtiri ale pedalei pe minut și forța cu care se apasă pe ea. Permite să se știe timpul scurs de la plecare, în minute și secunde sau în ore și minute. Cutia în care se află aparatul este etanșă, insensibilă la intemperii, diferențe de temperatură și la socuri. Montarea ei pe orice tip de bicicletă se face în maxim 30 minute. Un captator este fixat pe furca din față, iar un emițător pe una din spițele roții din față. Sub șa se plasează alt emițător, iar pe una din pedale un receptor. Ordinatorul funcționează cu pile electrice obișnuite și este folosit în special pentru antrenamente.

AUREL DIANU ■

Înainte de a porni la investigarea arhivei climatologice, în căutarea evenimentelor săptămînii 7 — 13 iulie, așa cum au fost înregistrate an de an, ne grăbim să consemnăm unele valori record ce s-au realizat în săptămîna trecută.

Totalizînd precipitațiile căzute în luna iunie 1988 la stația de munte Bilea Lac s-au însumat 527 l/mp. Această stație fiind înființată la 1.I.1978, pentru atestarea valorii record a cantității de precipitații cumulate în iunie 1988, o supunem spre comparație cu cele mai ridicate valori înregistrate la stații montane cu șir mai lung de ani de observație. Următoarele valori sînt 419,6 l/mp realizați în iunie 1948 la Vî. Omu și 400,3 l/mp cumulați în iunie 1974 la Vlădeasa. Recordul acesta realizat în condiții de observații standard nu are o valoare absolută, la posturi pluviometrice există măsurători cu nimic mai prejos. Astfel în timpul viiturii de pe riul Olt din prima decadă a lunii iulie 1975, la Priboioasa au căzut peste 400 l/mp în 48 de ore, în ziua de 2 iulie pe parcursul a numai 12 ore s-au cumulat 177,8 l/mp. Recordul absolut de precipitații în România rămîn cei 690,6 l/mp căzuți în 24 de ore la Letea în Delta Dunării, în zilele 29 și 30 august 1924.

Un alt record îl reprezintă temperatura minimă nocturnă de 26,5° C înregistrată pe data de 6 iulie a.c. la stațiile meteorologice Oravita și Dumbrăvița de Codru avînd semnificația de cea mai caldă noapte din prima decadă a lunii iulie pentru țara

VREMEA cum a fost cum va fi

noastră. La București — Filaret în noaptea de 5 iulie temperatura minimă a fost de 22,8°C, iar alaltăieri noapte de 22,6°C. În cei 104 ani de observații meteorologice efectuate la București — Filaret, începînd din 1 iulie 1884, doar zece nopți în luna lui cuprator au fost mai calde. Dintre acestea trei s-au consemnat anul trecut, iar în perioada corespunderă săptămînii precedente doar două nopți au fost mai calde și anume cea din 3 iulie 1938 și cea

din 1 iulie 1963. Privitor la temperaturile ridicate din săptămîna care a trecut meteorologii au folosit curent termenul de călduri caniculare. Originea noțiunii de „caniculă” o găsim în Roma antică, desemnînd perioada cea mai călduroasă din an, ce coincidea de regulă cu intervalul 22 iulie — 23 august, în care Sirius, cea mai strălucitoare stea din constelația Cîinilor de Vinătoare, răsare și apune odată cu Soarele.

DATE CLIMATICE PENTRU INTERVALUL 7-13 iulie

Zona geografică	VALORI MEDII MULTIANUALE			VALORI DEOSEBITE ALE TEMPERATURII ÎNREGISTRATE ÎN ULTIMA SUTĂ DE ANI			
	Temperatura aerului (°C)	Cantitatea de precipitații (l/m²)		Maxime diurne	Minime nocturne		
	Maxime diurne	Minime nocturne		Valoarea	Localitatea și anul	Valoarea	Localitatea și anul
Cîmpie	25-30	13-17	10-17	40,6	București Filaret 1916	4,9	Satu Mare 1961
Deal și podiș	23-28	11-16	19-23	35,2	Cluj 1950	3,7	Deva 1962
Depresiuni	21-24	9-16	21-22	32,7	Miercurea Dacia 1901	1,5	Miercurea Săla 1976
Vî. Omul	8-9	2-3	35	21,0	1931	-6,0	1985
Litoral	25-26	16-17	7-10	38,5	Constanța 1907	9,5	Constanța 1983

Temperaturile deosebite de ridicate din ultimele zile s-au datorat unui transport sud-vestic ce a adus în zona Peninsulei Balcanice un val de căldură. Acest proces a apărut

CORNELIU POP

ca o compensare a invaziei de aer rece ce s-a produs deasupra Europei de sud-vest. Pătrunderea maselor de aer rece ce a avut loc deasupra Franței, cauzată de o dezvoltare a unui anticiclone nord-atlantic, conform prognozelor pe termen lung elaborate de previziuniști din Institutul de Meteorologie și Hidrologie, urma să afecteze Europa centrală și cea de sud-est pe parcursul lunii iulie. Un decalaj de 15° de longitudine a talvegului rece înspre vest, a făcut ca prognoza difuzată în Flacăra pe 12 mai pentru lunile iunie și iulie (care pentru iunie s-a confirmat) să debuteze cu neîncadrarea primelor zile ale lui iulie în caracteristica generală a lunii.

La momentul predării articolului în redacție nu s-au produs încă temperaturile maxime ale zilei de 6 iulie, ce promit după cum a început ziua să depășească cele 39°C produse în țară și 38°C la București cu o zi mai înainte. La București aceste temperaturi se apropie de maximă absolută a lunii iulie a stației Filaret care este de 40,6°C și s-a înregistrat pe 11 iulie 1916.

Regimul maximelor din țară deși foarte ridicat este cu

aproximativ 3°C mai puțin fierbinte comparativ cu perioada caniculară din cea de a treia decadă a lunii iulie 1987.

Intervalul 7—13 iulie va debuta cu o vreme caniculară în cea mai mare parte a țării. În regiunile nordice din prima zi mase de aer ceva mai răcoase vor determina o scădere ușoară a temperaturilor maxime precum și instabilizarea atmosferică ce se va manifesta prin averse de ploaie, descărcări electrice și izolat căderi de grindină și intensificări de vînt. Circulația aerului se va orienta la început din sectorul vestic apoi din nord-vest astfel încît pînă pe data de 11 iulie răcirăa vremii se va generaliza în toate regiunile țării. Fenomenele de instabilitate atmosferică se vor extinde treptat spre regiunile sudice. Dislocarea maselor de aer tropicale de masele maritim polare va crea premise ca pe alocuri ploile să aibă caracter torențial. Regimul termic caracterizat în prima zi de minime nocturne cuprinse între 12° și 22°C și de maxime ziua între 28° și 40°C va ajunge la sfîrșitul intervalului la valori minime nocturne de 8° pînă la 18°C și maxime diurne de 22° la 32°C.

GLOSAR METEOROLOGIC

● VAL DE CALDURĂ : încălzirea puternică a aerului său invazie de aer foarte cald în regiunile temperate, ce se extinde asupra unui teritoriu vast.

Bun venit în divizia A

Bihorul dă credit tineretii

— A fost greu, tovarășe Bi-gan?

— Foarte greu, din moment ce promovarea s-a decis abia cu o etapă înainte de final.

— Cînd Gloria Bistrița a pierdut la Strungul și Bihorul a cîștigat acasă. Dar pînă atunci?

— Pînă atunci am mers „cap la cap” cu bistrîtenii, deși la începutul campionatului concurența se anunța mai tare, cu UTA, Baia Mare, Reșița, Satu Mare candidate, de asemenea, la promovare. Din retur, am rămas cu șanse numai noi și Bistrița.

— La un moment dat se părea că Bistrița va avea cîștig de cauză.

— Vă referiți la meciul direct, cînd ne-au învins cu 3-0?

— Exact.

— Am pierdut pe niste greșeli copilărești. În plus, la mijloc, a fost și o dorință de revanșă. Intrucît, în tur, cîștigasem noi cu 5-2.

— Cum-necum, dar Bistrița trece pe primul loc.

— Unde a rezistat doar patru zile. Oricum, noi ne-am instalat pe locul întii după etapa a patra — și-am rămas acolo pînă la sfîrșit, cu excepția aceluia scurt „intermezzo” bistrîtean.

— Asta dovedește că ați meritat promovarea, nu-i așa?

— Nu numai asta, deși în fotbal foarte rar ni se întîmplă ce merităm, cel mai adesea meritînd ce ni se întîmplă.

— Să înțeleg că Bihorul a tras învățămintele despre rigorile menținerii în divizia A?

— Intocmai. Lupta pentru promovare ne-a întărit din toate punctele de vedere, dar greu!

abia acum începe. Mai ales că nu ne propunem doar să supraviețuim, ci să facem o figură frumoasă în divizia A.

— Conțați pe același lot de jucători?

— În linii generale, da, pentru că am reușit să îmbinăm experiența unor jucători mai vechi — Lăzăreanu, Bisoc, Mureșan, Georgescu, Ilea — cu elanul celor mai tineri — Ciocan, Borza, Ovidiu, Lazăr, Culcer — care e și golgeterul seriei, cu 29 de goluri. Probabil vom mai transfera 3-4 jucători, dar e prematur să dăm nume.

— Antrenori?

— Vom da, în continuare, credit tineretii, adică lui Naom și Popovici, care au preluat echipa după etapa a șaptea din retur, cînd Coidum ne-a părăsit din motive de sănătate.

— Din motive de sănătate?

— Da.

— Și nu v-ați temut să schimbați conducerea tehnică în plin campionat?

— N-am avut încotro, dar am trecut cu bine peste acel moment, avînd încredere că cei doi tineri antrenori, localnici și cu afecțiune veche pentru această echipă, vor face treabă — și au făcut. De aceea le și dăm credit în continuare.

— Ce program aveți în perioada asta?

— Deocamdată, un turneu de opt zile în Grecia, la invitația unui club cu care avem reciprocitate. După întoarcere vom începe, însă, programul de pregătire propriu-zis.

— Vă spun „succes!” și, din nou, bun venit în divizia A.

S. OCTAVIAN

Pas forțat de plăcere

Dădea din coate, cu pumnii strînși, serpuind de mama focului pe traseul de concurs. La sfîrșit, l-am întrebat dacă-i place să alerge. Mi-a răspuns că nu aleargă. Dar ce faci? Mărsăluiesc! Anton Petrișor Cătălin „din clasa a VI-a, Școala nr. 1, asta face, mărșăluiește. Ceea ce este cu totul altceva! Și, ca el, mai mărșăluiau alte cîteva zeci de copii. Într-o vreme cînd afluența spre sport a copiilor începe să fie direct proporțională cu cîte știe ce vitoare tentații, acești prichindei s-au apucat de chinuitoră, inestetică și aproape „terna” probă de mărșăluire. Acel mers în pas forțat în care trebuie să pui pe pămînt mai întii călcîiul și apoi virful degetelor, fără să poți schița vreo clipă gestul alergării — de unde și senzația unei alunecări ciudate, a unei clătînări a corpului din toți rărunchii, ce seamănă cu un fel de „înot prin aer”.

Dacă mai tuturor copiilor le place să alerge și să zbur-

de, sînt unii cărora, iată, le place să mărșăluiască. Adică să facă sport. Unul dintre cele mai aspre sporturi, mărșul. În general, sporturile copilăriei sînt seamă de elanul asociat virstei. În cazul mărșului, tentația spre elan și „alergătură” trebuie înăbușită în acele mișcări sacadate din toate articulațiile corpului, mișcări care cer răbdare, rezistență și, mai ales, voință. Cu tact și pasiune, asemenea calități pot fi educate de la cea mai fragedă virstă. Asta reușesc să facă antrenorii secției de mărș a Asociației sportive P.T.T. București (președinte, Gheorghe Ciclovian), secție cu o îndelungată tradiție în ale mărșăluirii. La ediția a 43-a (!) a Concursului internațional de mărș organizat nu demult pe aleile de lingă stadionul „23 August”, respectiva secție a aliniat la start, pe distanțe corespunzătoare, mărșăluitori la toate categoriile de virstă, de la copii de 7-8 ani pînă la seniori și veterani. Nu mai are importanță cine a cîștigat. Important este că, iată, mai sînt copii cărora le place mărșul. L-am mai întrebat o dată pe Petrișor cum de-i place să „alerge” în modul asta ciudat. Mi-a răspuns mirat — dacă nu cumva și puțin iritat: „Nu v-am spus că nu alerg? Eu mărșăluiesc!”. Bravo, Petrișor! Și tot bravo celor care știu să întretină pasiunea și tradiția pentru acest sport.

O. ȘTIREANU
Fotografie de
EUGEN NEGREA

Rivalitatea continuă

Circuitul închis al celor mai reprezentativi 24 mari maeștri ai lumii, „Cupa Mondială”, a trecut de două etape: Bruxelles — turneul revenind lui A. Karpov în absența campionului lumii și la retragerea lui R. Vaganian, și Belfort, cu ultima rundă pe 5 iulie. Mai sînt în program patru etape: Reykjavik (octombrie), Barcelona (aprilie 1989), Rotterdam (iunie), Skelleftea (octombrie), la finalul cărora, printr-un sistem special de calcul al punctelor și a poziției în clasament, se va stabili noua ierarhie mondială. Fiecărui turneu i s-a alocat un fond de premii în valoare de 20.000 dolari, cîștigătorului „Cupai Mondiale” revenindu-i 100.000 dolari. Cei „24” pot fi absenți în două din cele șase turnee cu acordul Asociației marilor maeștri, promotoarea noului sistem competițional în C.M.

La Belfort (Franța) componența superturneului a depășit valoarea Elo așteptată, organizatorii renunțînd la dreptul de joc al unui localnic pentru a păstra coeficientul mediu la: 2630 p (categoria 16 !). Spre mulțumirea numerosului public prezent la atractiva întrecere, surprizele au apărut chiar din prima rundă: Karpov, cu negrele, a fost întrecut (rod al analizelor secundanților la întrecere) de fostul său rival din finala meciurilor candidaților la titlul mondial, A. Sokolov, iar J. Timman s-a recunoscut învins, deși avea piesele albe, de suedezul U. Andersson. După strălucita victorie din turneul „Mephisto”, J. Hjartarson era așteptat cu nerăbdare într-o companie selectă. Se aprecia că cel mai slab coeficient Elo din turneu nu reflectă adevărata sa valoare. Islandezul nu s-a intimidat în momentul cînd, favoritul presei franceze și viitorul său adversar, B. Spasski, a declarat: „Poate că Hjartarson va fi campion mondial, dar eu am fost deja. Încă este tînr, mai are timp, ceea ce despre mine nu se poate spune. De aceea eu trebuie să cîștig imediat...” Totuși islandezul n-a găsit cea mai bună linie de joc în atacul sicilian inițiat de B. Spasski: SPASSKI—HJARTARSON 1.e4 c5 2.c3 Cc6 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.d3e6 6.Ne3 Cd7 7.Cce2 Bg7! 8.N:d4! e:d4 9.e5! — Tb8 10.f4 f6 11.Cf3 f:e5! 12.f:e5Dcf? 13.Ce:d4 N:e5 14.De2 N:d4 15.C:d4 Dg5 17.00 Ce7 18.Tael Tf8 19.Cd2 T:f1 20.T:f1 Cf5 21.Cc4 Re7 22.g4b5 23.g:f5 b:c4 24.De5! și negrul a cedat în fața amenințărilor imparabile.

Evoluția campionului mondial în acest turneu, din nou la rivalitate cu A. Karpov, a fost apreciată în cîteva cuvinte chiar de G. Kasparov: „De la mine se așteaptă să joc și să cîștig. Cealaltă, dacă doresc, să se ocupe de calcul...” Victoriile sale la A. Iusupov și J. Nogueiras, din primele două runde, au fost rodul diferenței valorice în aprecierea pozițiilor. Interesantă s-a dovedit confruntarea KASPAROV — NOGUEIRAS: 1.c4 e6 2.Cf3 d5 3.d4 Cf6 4.Ng5 d:c4 5.Cc3 a5! ? 6.a4 Nb4 7.e3 c5 8.N:c4 c:d4 9.e:d4 Cc6 10.00 11.Tc1 Nc7 12.Tel h6 13.Nf4 Nd7 14.Ce5 Tc8 15.C:d7 D:d7 16.d5! e:d5 17.C:d5 C:d5 18.N:d5 Ng5 19.N:g5 h:g5 20.h4! Tfd8 21.h:g5 Df5 22.Tc5 g6 23.Db3 Tb8 24.Dc4 Te8 25.T:e8 T:e8 26.N:c6 Tel T7. Rh2 D:f2 28.Nf3 Dg1 29.Rg3 1:0. Mulțumit de rezultate, Kasparov declara zîmbind: „Totul merge după plan!”

Simțindu-se timp de șase runde tatonat îndeaproape de J. Ehivest, Kasparov s-a văzut obligat să accelereze ritmul ca un mare campion. După runda a XI-a avea deja un punct avans de Ehivest, dar... cu ajutorul lui Karpov, care făcea eforturi serioase să micșoreze distanța de lider valorificînd micile avantaje din partidele intrerupte. Partida Kasparov — Ehivest putea deveni un derby emoționant al rundei a XII-a, dacă pe Ehivest l-ar fi ținut nervii pînă la capăt. Minat de ambiție și de o mare putere de luptă, Kasparov și-a adjudecat victoria

MARGARETA MUREȘAN

S-a făcut un tur al României

Fotografie de ELENA GHERA

Cu excepția Danemarcei și Angliei, celelalte echipe au reușit să arate toate resursele fotbalului din țările lor. Italia a reprezentat un model de trecere la o nouă echipă, cu un nou stil de joc. Morala este că, oricît de competitivă ar fi la un moment dat o echipă națională, asta nu trebuie să reducă eforturile de pregătire continuă a unei echipe de tineret, căreia trebuie să i se acorde o atenție cel puțin egală. Ambianța întregului campionat, opțiunile presei în legătură cu un meci sau altul, solicitarea insistentă a opiniilor unor foste glorii ale fotbalului — toate acestea au fost de natură să stimuleze latura tehnică a competiției, a generat în rîndul echipelor și jucătorilor orientarea spre etalarea unor virtuți tehnice și tactice, care au reabilitat imaginea fotbalului-spectacol. Nu s-a acordat nici un cartonas roșu! Absolut remarcabilă stăpînirea de sine a jucătorilor, în situații legate de arbitraj, de propria nereușită sau de adversar. Și asta în condițiile unei mize foarte mari a fiecărui joc. În condițiile fotbalului de performanță, ideea de sportivitate a devansat pe aceea a rezultatului cu orice preț. Nicu nu s-a simțit, sub aspectul prezenței fizice sau al „intervențiilor” la propriile echipe ori la arbitri, că pe stadion au fost și antrenori. R.F.G. a primit cu multă sportivitate eliminarea

Nu știu cit de infierbîntată le-a rămas imaginația în urma lecturilor din copilărie, dar este cert că Vasile Munteanu și Ioan Roman mai păstrează încă intact un oarecare simț al aventurilor frumoase. Altfel nu se hotărâu ei să-ncalece pe biciclete și să-și petreacă în mers concediul de odihnă, într-un veritabil tur al României. Și, pentru ca totul să aibă un sens, adică monotonia călătoriei să nu fie atît de mare, și-au propus să pedaleze sub un generic la fel de frumos: „Mesagerii păcii”. O pereche de porumbei albi, docili și îngăduitori, i-a însoțit tot timpul într-o coșniță purtată pe ghidon, pe care mesajul călătoriei era scris explicit: „Uzina București (e vorba de MECO — n.n.) adresează lumii un vibrant apel: dezarmare prin fapte”. Desigur, scopurile înalte sînt susținute de mijloace înalte, dar cînd e vorba de pace — nici o formă de exprimare a acestei năzuințe nu poate fi considerată minoră.

Dacă, uneori, între două stații de tramvai se pot întîmpla o mulțime, de lucruri, e ușor de imaginat cîte se pot petrece într-o călătorie cu bicicleta pe un traseu de 2600 km. Vasile și Ioan au plecat în 12 iunie din fața uzinei în care lucrează și s-au întors pe 4 iulie tot acolo. Traseul lor oșoșește numai la simpla pronunțare a numelor localităților, dar mite la parcurgerea lui efectivă: București, Călărași, Mangalia, litoral, Tulcea, Galați, Birlad, Vaslui, Iași, Tg. Frumos, Botoșani, Dorohoi, Siret, Rădăuți, Cimpulung Moldovenesc, Vișeu, Sighetul Marmăției, Baia Mare, Satu Mare, Zalău, Cluj-Napoca, Turda, Luduș, Tîrnăveni, Mediaș, Blaj, Alba Iulia, Sebeș, Sibiu, Transfăgărășan, Curtea de Argeș, Pitești, București. Au dormit numai în corturi, cu excepția cîtorva nopți: la Șipot, jud. Constanța, au fost găzduiți în

din competiție, dar unele comentarii subtile arată că, la al doilea gol al olandezilor, Kohler ar fi ezitat să-l mai atace decisiv pe Van Basten de teama unui nou penalty. Jocul fundasilor centrali olandezi, Rijkaard și Koeman (fiecare, alternativ, la marcaj și finalizare), este un exemplu de încredere în inițiativa jucătorului și de mobilita-

pline, epuizarea biletelor cu mult înainte de ziua jocului respectiv, ca și prezența, la finală, a peste 15.000 de olandezi rămași fără bilet în jurul stadionului olimpic din München. Un turneu final n-ar trebui să avantajeze sau dezavantajeze vreo echipă — și tocmai înaintea finalei. Olanda a avut o zi de odihnă în plus față de

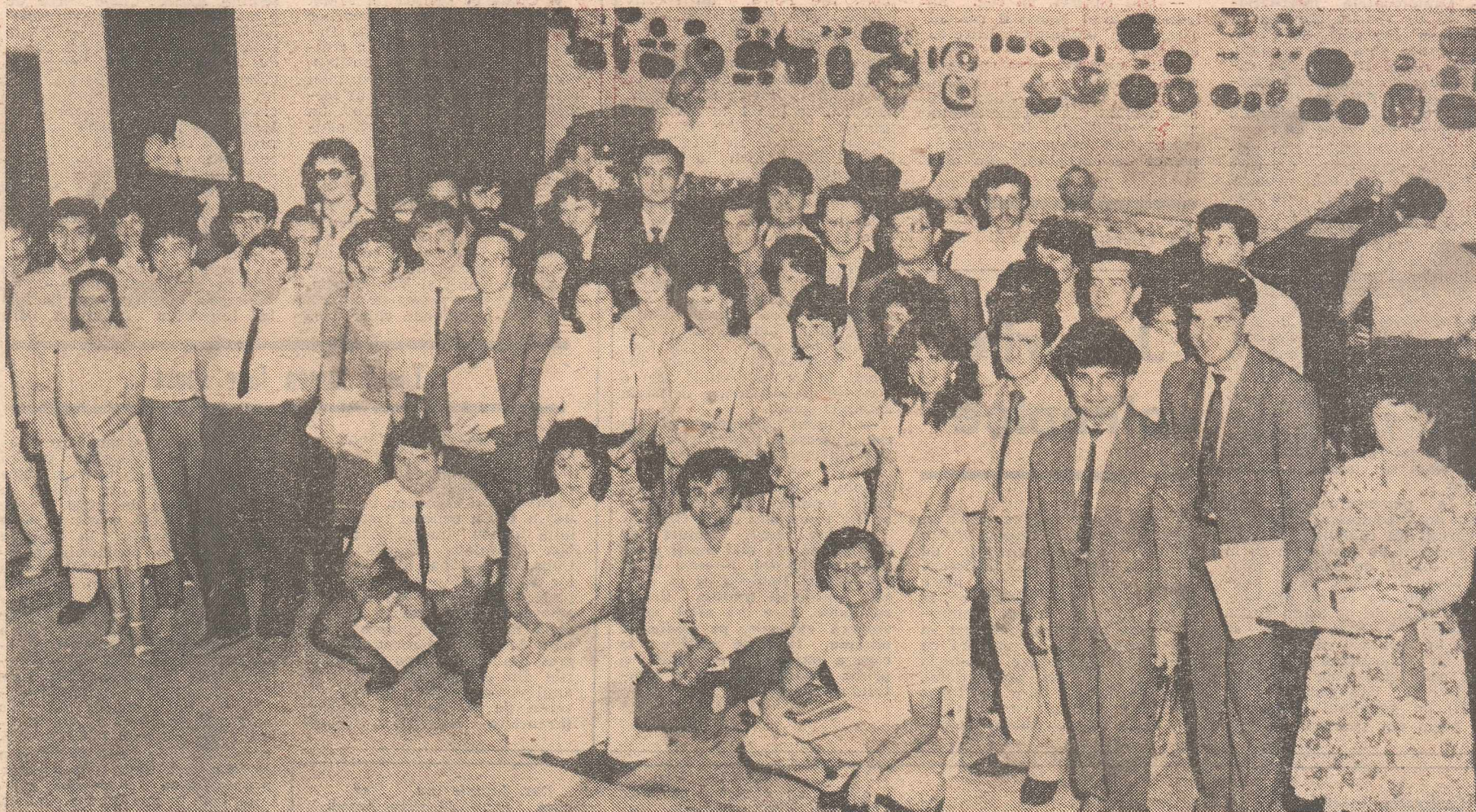
un loc), bara lui Belanov și rătăcirea penalty-ului tot de Belanov: prea mult pentru un asemenea joc. Pe rînd, mai multe echipe păreau favorite la titlu, fiecare avînd cite un „virf” sau un joc de referință: Italia, apoi R.F.G., chiar și Spania și Irlanda, ca să nu mai spun de U.R.S.S. Olanda, în schimb, a crescut de la meci la meci, fiind învingătoare merituoasă a unei întreceri în care, adesea, a oferit lecții despre ce-nseamnă fotbalul modern și-ncotro ar trebui să se îndrepte el. Cu ceritoare această echipă a Olandei: la 2-0 ataca insistent, cu toate liniile, inclusiv cu fundasilor Koeman și Rijkaard, ca și cum ar fi fost în dezavantaj. Un stil de joc, dar și o atitudine față de joc pe care, de pildă, R.F.G. nu le-a avut în semifinala cu aceeași Olandă, echipa lui Beckenbauer considerînd partida încheiată la 1-0. Se accidentase Wouters, min-ghea era la sovietici care, sesizînd că „portocaliul” a rămas la pămînt, o trimit în aut. Olandezul primește îngrijiri și, la reluarea jocului de la margine, Aerle aruncă direct unul adversar: mai mult decît un schimb de amabilități — un mod profund de a înțelege și respecta, oricare ar fi rezultatul de pe tabelă, ideea de sportivitate.

MIRCEA RĂDULESCU
antrenor federal

Observații de martor ocular, însemnări de observator neutru

te tactică a antrenorului. Italia — U.R.S.S. a început cu alcătuirea „perechilor” de marcaj reciproc. Cum Bergomi era la Protasov iar Ferri la Zavarov, îi revenise lui De Napoli să se „ocupe” de Guzmanov. Numai că mijlocășul italian nu i-a convenit postura „pasivă”, rigooarea marcajului italian s-a destrămat, ambele echipe revenînd la ce știau mai bine să joace: viteză, combinații, joc colectiv, cu multă imaginație. Atracția față de fotbal rămîne mereu tînără. Dovadă succesul de casă înregistrat de acest turneu final, jocurile cu stadioane

U.R.S.S., care jucase cu Italia pe un teren foarte greu. Într-o asemenea fază, o zi în plus pentru refacere contează enorm. Pentru finală, U.R.S.S. nu i-a putut avea pe Besonov și Kuznetsov, iar pe Protasov l-a folosit accidentat, înlocuindu-l mult prea tîrziu față de cum se impunea. Pe de altă parte, echipa sovietică a avut ghinion de trei ori la rînd într-un interval foarte scurt de timp: golul lui Van Basten (care în mod egal poate fi considerat fie din noroc, fie dintr-o execuție tehnică fantastică, fie dintr-o eroare a lui Dashev — ca și din toate la

În chipurile din acest tablou al șefilor de promoție din Capitală s-ar putea ca peste ani să descoperim nume de glorie ale științei și culturii românești

Fotografie de ELENA GHERA

„Important este nu să strălucești, ci să luminezi“

Un telefon primit la redacție, m-a plasat, zilele trecute, într-o mirabilă lume a viitorului. Vineri, 1 iulie, — data se cuvine a fi reținută și inserată unei tradiții, ilustrând o idee nobilă și benefică —, s-a întâlnit un eșalon de vîrf pentru cultura și știință română de mine. Speranțele noastre în el. La Casa studenților din București s-au întâlnit șefii de promoție ai tuturor facultăților din învățămîntul superior al Capitalei. Cei mai buni din cei mai buni atît de mulți și dăruți învățători, dintre studenții care au populat 4-5-6 ani amfiteatrele, deprinzînd să fie, să devină specialiști României socialiste moderne. Un eveniment aflat la a treia ediție, o inițiativă încărcată de sensuri a Consiliului Asociației Studenților Comuniști din centrul universitar București, cum o definea, pe drept, tinărul președinte, șef lucrări, ing. Vasile Bostan.

Încăperea respiră emoție, clocotește ca universul inundat de seve primăvara. Sînt peste 50 de tineri frumoși, îmbrăcați de sărbătoare, și, așa cum stau, nemîșcați, solemn, în picioare, au alura unui bloc de marmură, gata să se lase slefuit în tot atîtea statui. În fața lor, în aceeași stare solemnă, Pigmalyon-i îndrăgostiți de opera lor, reputați profesori universitari, dintre care nu lipsește, îmbogățind spiritual și mai mult evenimentul, președintele Academiei R.S.R., prof. dr. ing. Radu Voinea. Cuvintele sale mingiile grav spiritele tinere. (Imi amintesc cum trăia și sorbea și generația mea cuvintele ce i le adresau, fierbinte și generos, de la catedre profesori și mentori ca George Călinescu, Octav Onicescu, Tudor Vianu, C.D. Nenitescu, Alexandru Rosetti, Grigore Moisil, Andrei Oțetea, Șerban Țițeica, Mihail Ralea, Ion Agârbiceanu, Constantin Parhon, dar și cîți alții dintr-o strălucită pleiadă de savanți și creatori de școală). Mingiile, direcționînd aripile neexperimentate în zbor, învățîndu-le să treacă prin și peste obstacolele ce nu vor lipsi și să cucerească înaltul.

„Stimați colegi, li se adresează cu sinceritate, erezînd cu tărie în această sintagmă.

În viață, adesea, e mai ușor să obții o performanță decît să o menții. Prin jurul anului 2030, cînd dumneavoastră veți ajunge maturi, știința, tehnica și cultura vor face pași importanți. Școala nu v-a dat toate cunoștințele, era imposibil, unele nu s-au inventat, nu s-au descoperit, nu s-au aflat încă. Școala v-a deprins să gîndiți, v-a învățat să învățați singuri. Dacă acum 40-50 de ani, analfabetul era cel care nu știa să scrie și să citească, analfabetul viitorului este omul care nu va ști să învețe singur. Menirea dumneavoastră este — și asta așteaptă țara de la generația pe care o reprezentați — să o adăugați la tezaurul științei, tehnicii, culturii naționale, și de ce nu?, universale, propria dumneavoastră creație. Această creație este o necesitate imperioasă. În prezent, există, cum știți, o competiție economică deosebită în lume. Produsele românești, precum programele partidului prevăd, trebuie să fie competitive. Dacă se realizează după tehnologiile cunoscute, ele trebuie să fie de foarte bună calitate. Ori, acest lucru, începînd de azi, vă implică și pe dumneavoastră, depinde și de dumneavoastră. De munca, dăruirea și creația dumneavoastră.

În documentele Congresului al XIII-lea, se prevăd ca 2-4 la sută dintre produsele românești să fie peste nivelul mondial. Ori, acestea vor fi — și este posibil —, numai acelea care înmagazinează inteligență tehnică. Ori, sinteți eșalonul purtător de inteligență științifică și tehnică. Nu vă sfițiți, îndrăzniți! Românii au făcut dovada multor priorități științifice pe plan mondial. S-au împlinit 100 de ani de la primele silozuri construite de Saligny din beton armat, primele din lume. Ca și de la construcția podului de pe Dunăre, de la Cernavodă, unicat pe atunci, prin mărime și soluții tehnologice, din Europa, al aceluiași inginer român. Nu-i uitați pe pionierii aviației românești — pe Vlaicu, Vuia, Coandă —, nu uitați sonicitatea lui Gogu Constantinescu, descoperirile lui Paulescu, invenția ce a revoluționat chirurgia mondială a doctorului Thomas Ionescu. Azi, în Statele Unite, sînt spitale care îi poartă numele... De ce n-am avea acum, — cînd s-au creat atîtea condiții, de către societatea socialistă actuală, cercetării, științei, artei, culturii noastre, cînd știința a căpătat, așa cum resublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Tezele din aprilie, rolul de propulsor a întregii dezvoltări — produse peste nivelul mondial? Dacă avem voință, se poate!

Ori, de la dumneavoastră se așteaptă astfel de realizări. Regretatul academician Octav Onicescu spunea: „Dacă creiezi ai, dacă nu, nu există“.

Printre dumneavoastră, sînt sigur, se află savanții, creatorii de mine care vor pune la edificul culturii române o piatră serioasă, și de ce nu?, la temelie științei universale.

Din toată inima, mult succes!“

Înfiorarea pluteste în aer, pe fețele îmbujorate se sînt umbrele gîndului, sînt sigură că în acest moment, dincolo de frunțile înalte și ochii limpezi s-au aprins legămînte de credință, s-au rostit jurămînte pentru „creșterea limbii românești și-a patriei cinstire“. Nu pot să nu-i provoc la exteriorizare.

Mă mișc printre miinile ridicate cu cupe de șampanie, printre brațele ce țin strînse la piept simbolicele premii conferite de Consiliul Asociației Studenților Comuniști din București (cărți, diplome și garoafe roșii), furînd în alertă cite un interviu tremurat de trăirea și gravitatea momentului lansării în viață.

Arhitecta Codruța Anca Bănulescu și-a rostit, spune, profesiunea de credință în proiectul de diplomă, primii pași spre ceea ce va trebui să fie. Și-a asumat un subiect greu — o restructurare urbană în Capitală. A zonei str. Bărăției — Piața Decabal. Am propus trei obiective majore — o clădire cu o arhitectură unicat menită să adăpostească un centru internațional de comerț, cu birouri pentru reprezentanțe din toată lumea, cu hotel, cu spații de expunere pentru toate firmele; un sistem de săli pentru congrese, conferințe, audiții, vizionări; un centru comercial care să revitalizeze tradiția vechei zone a Căii Moșilor — Văcărești, în ultima vreme pierzîndu-și caracterul, dublat, firește, de locuințe. Subiectul mi-a fost sugerat de profesorii mei, se pare că „Proiect“ — București a solicitat institutul nostru să adune idei pentru asemenea zone centrale ale Capitalei“.

Mai mult ca niciodată, școala românească de arhitectură, o știm cu toții, este chemată să se exprime. Să formeze arhitecți cu personalitate, capabili să ne modeleze, pe coloana tradiției, cadrul de viață, edificiile, orașele și satele viitorului. Geneația Codruței Anca Bănulescu intră din plin în acest vast proces creator.

Mihai Șipitea mă informează că specialitatea sa este „electronica aplicată“ și că „mă atrage cercetarea pentru un domeniu — centru de greutate, azi, în electronică urmînd tendințele mondiale. De a furniza industriei programe de calcul cît mai complexe și echipamente de calcul cît mai rapide“. Lucrarea sa de diplomă se înscrie acestei sfere și privește chiar unul dintre acele produse peste nivel internațional. „Un amplificator logaritmîc cu performanțe îmbunătățite față de ceea ce se cunoaște în lume la ora actuală“.

Pe Marian George Panait, șeful de promoție de la Facultatea de filozofie-istorie, de fel din Corabia, Olt, îl întreb „Cine este?, de ce a ales Filozofia? dacă i mai atrage azi, în era supertehnologiilor, pe băieți, străbuna știință umanistă?“

„Un om ajunge la Filozofie tîrziu și greu, îmi răspunde cu dublu înțeles, mai întîi în ordinea valorică și mai apoi, nu esențial, sau poate doar pentru ziua de mine, prin examene. Am muncit pe șantier și, înainte ca cineva care face confuzia între paradisul culturii deja achiziționate și infernul de a o achiziționa, înainte dar, am citit realmente cărți mari, la lampă, pe malul Oltului, într-o balastieră. La școală am înțeles că filozofia este mai mult decît plăcerea, spaima, decît pura și sacra cultură, am înțeles că este răspundere și, mai ales, responsabilitate, adică facultatea de a avea răspunderi. Pentru a se înțelege ce este această răspundere și responsabilitate, am să amintesc două din vorbele unui gînditor medieval, anume: slujba de dascăl nu este o onoare ci trebuie onorată; și că, important nu este să strălucești ci să luminezi. Pentru a fi și mai limpede am să spun încă o vorbă a aceluiași filozof: persoana (umană, se înțelege) este tot ceea ce poate fi mai perfect în ordinea naturii, adică în ordinea noastră. Oricum, vreau să mă dedic acestei meserii, de dascăl“.

Iată-i pe constructorii lumii noi, lumii de mine al patriei. Gîndesc admirabil, și-au asimilat profund adevărurile societății noastre, nevoile poporului nostru de înălțare a României pe toate planurile — economic, social, cultural, moral, spiritual în rîndurile țărilor dezvoltate ale lumii, Sînt contemporani cu vremea lor, trăiesc lucid, școala a știut să-i formeze pentru menirea lor de mine.

Le-am notat numele tuturor, le voi urmări, din timp în timp, pașii. Sper să pot trăi, să ajung a regăsi, măcar o parte din șirul acesta de nume, așezat cu cînte pe cărți, tratate, invenții, descoperiri, creații fundamentale. Calea este deschisă tuturor din generația lor, ca și din generațiile ce vor veni după ei.

Urmați indemnul secretarului general al partidului și învățați, învățați și lărași învățați toată viața, pentru gloria patriei noastre.

Succes, frumoși băieți și fete!

CICI IORDACHE-ADAM

Flacăra. Redacția: București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10; 17 60 20, Interioare: Actualitatea politică: 25 60; Publiciști-comentatori: 25 60; Reportaj economie: 17 00; Știință: 21 28; Cultură-învățămînt: 14 57; Probleme moral-cetățenești: 14 53; Sport: 17 00; Scrisori-audiențe: 25 42; Foto: 25 28; Secretariat de redacție: 21 23; Secretariat redactor șef: 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei“. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA“ — sectorul export-import presă P.O. Box 12-201, telex 10 876, prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.